

FAŞİZME, EMPERYALİZME, ŞOVENİZME VE HER TÜRLÜ GERİCİLİĞE KARŞI

# halk DEMOKRASİSİ

Şubat-Mart 1992 Yıl: 2 Sayı: 13 Aylık Siyasi Dergi Fiyatı: 5000 TL. (KDV Dahil)

Katliamın Biri Silahla, Diğeri;  
**İSTE BÖYLE GERÇEKLEŞTİRİLİYOR!**



# YAYINEVİMİZDEN ÇIKTI!

İBRAHİM  
KAYPAKKAYA

## SEÇME YAZILAR II



İsteme Adresi: OCAK YAYINLARI, Oğul Sok. No: 16/2 Sultanahmet-İstanbul

Tel: 516 25 38 Fax: 518 84 29

## halk demokrasisi

OCAK YAYINLARI adına  
Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü  
Ali Musa Sarıçimen

Yönetim Yeri:  
Oğul Sok. No. 16/2 Sultanahmet /İST.  
Tel: 516 25 38 - 518 84 29  
Fax: 518 84 29

Dizgi: Yön  
Baskı: Aydınlar Matbaacılık

Abone Koşulları:

Yurtiçi:

6 aylık 30.000.- TL.

1 yıllık 60.000.-TL.

Yurtdışı:

6 aylık 30 DM - 15 \$

1 yıllık 60 DM - 30 \$

Yurt İçi Hesap No:

Hüseyin Yıldız

Akbank Nuruosmaniye Şb.

Hes. No. 8983-9/A00/01

Yurt Dışı Hes. No:

Hüseyin Yıldız

Akbank Nuruosmaniye Şb.

Döviz Tevdiat hesabı

Hes. No. 6338-8BU6/01

Avrupa Temsilciliği  
KÜLTÜR ZENTRUM  
Sper str 94  
4057 BASEL İSVİÇRE

Almanya  
Neurwal str 19  
6000 Frankfurt 70 DEUTSCHLAND

Fransa  
M. Karagöz  
6 Rue Stendhal 78130  
Les Mureaux/PARIS  
İngiltere  
H. DEMİR  
74 Georgelarsburg Housse  
Progresway N.22 LONDON  
Avusturya  
Ali Can  
Postfach 426 1061 Wien  
Hollanda  
M. Gezici  
S.T.K.B.D.A.C.  
PIRTUKXANEYI KURDISTAN  
Butienom 216/A  
2512XD Den-Haag  
Yunanistan  
M. Ali ÇİÇEK  
P.O. Box 19500 Lavrion/Atina

## SUNU

Merhaba,  
Birleşik Dağıtım A.Ş.'nin sosyalist basına yönelik dağıtmama kararı nedeniyle şubat sayımızı, Şubat-Mart sayısı olarak çıkarıp, böylece dağıtım sorununu okuyucularımızla birlikte çözebilmek için zaman kazanmaya çalıştık. Tüm gayretlerimize rağmen, dağıtım sorununu henüz çözebilmiş değiliz. Ancak, dünyada ve Türkiye'de her açıdan çok önemli olayların yaşandığı bu süreçte, derginin çıkışını dağıtım sorununun çözümüne ertelenmeden, bu sayıyı acele çıkarmak gerekiyordu.

Emperyalizm dünya çapında yürüttüğü stratejik saldırıları ile geçici bir başarı kazanıp, devrime, mazlum halklara ve insan haklarına pervasızca saldırırken, ülkemizde de bir yandan körfez savaşında olduğu gibi, halkın dikkati uluslararası bir sorun olan Ermeni-Azeri çatışmasına çekilip bu kavga taraf olmanın manevraları yapılırken, diğer taraftan da "Kürdistan'a sefer" naralarına kılıç-mızrak şakırtıları da karışıyor. Basını, televizyonu, tüm basın-yayın kuruluşları alçakça bir şovenizm pompalayarak ulusları birbirine düşman etme ve hazırlıkları yapılan katliamlara haklılık kazandıracak gerekçeler icat etme yarışını içindedirler.

PKK'nın "bahar ayaklanması"ni gerekçe göstererek bir katliam için olmadık senaryolar hazırlayan Türk hakim sınıflarını Kürt ulusal başkaldırısı, komünist gerillaların sürdürdüğü gerilla savaşı ile haksızlığa karşı mücadele günleri olan Nevroz ve 1 Mayıs korkutuyor. Korkmakta da haklılar. Çünkü tek çözüm yolu olarak benimzedikleri, şiddet, baskı ve katliam politikaları halkın öfkesini isyan noktasına getirdi. Artık halk çağışı yarı-feodal üretim ve siyasal yönetim istemiyor, halk devrim istiyor.

Böylesine önemli olayların yaşandığı bir dönemden geçerken hazırladığımız bu sayımızda; Kürdistan ve Zonguldak madenci katliamını kapak konusu yaparken, işçi sınıfının örgütlenmesi üzerine düşüncelerimizin ve ard arda başlayan eylemlerini işçi dosyasında topladık. Karşı-devrimin azgınca saldırılarına hedef olan öğrenci gençliğin eylemlerine genişçe yer verirken diğer yazılarımızla da güncel sorunlara değinmeye çalıştık.

Nisanda buluşmak umuduyla, dostlukla.

## İÇİNDEKİLER

Başyazı.....	3
Katliamın Biri Silahla Diğeri; İşte Böyle Gerçekleştiriliyor ...	5
8 Mart ve Sınıf Gerçekliği.....	8
İşçi Dosyası.....	13
Cezayir.....	24
Bir Birlik Karikatürü BDT.....	29
Yurtsever Dersim Halkı.....	31
Konferans Eleştirisi.....	32
Ulusal Sorun.....	48
Onların Türküsti.....	50
Ve Çatışma Sürüyor.....	52
Dersimde Korku Tüneğinden Çıkış Yeni mi?.....	54
Türkiye Gençlik Hareketinin Kısa Tarihçesi.....	56
Gericici Faşist Eğitim.....	58
12 Yıl Aradan Sonra Kamu Çalışanları Miting Alanında.....	61
Kayseri Cezaevinden Firar.....	64
Kamuoyuna.....	65

## BAŞYAZI

Kış amansız geçiyor. Boranlara politikanın dış gıcırtiları karışıyor. İçin için birşeylere hazırlık var. Belli ki bahara açmaya hazırlanan yalnızca binbir çiçek değil, kavganın binbir çeşidi de. Dağlarına bahar beklerken memleket, dağlara sığınmış özgürlüğü kana boğmak için, aşağılık, kokuşmuş, kirli bir savaş hazırlanıyor. Bütün burjuva basın-yayın ardarda bu kirli savaşın halkta uyandıracığı tepkiyi azaltmak, hatta halkın bir bölümünü ona katmak için akıl almaz bir çaba gösteriyor. Asparagas haberler, binbir esrara bürünmüş gizemli fısıltılar, sahibini bile şaşırta abartılmış demeçler üzerine kurulan sansasyonal haberler... Kısacası bütün bu 'ciddi'(!) kuruluşlar, kanlı bir baharın hazırlanması için, dağlarıyla, ovalarıyla faşizme teslim olmuş bir ülke yaratmak için utanmazca bir 'ciddiyet' gösteriyorlar!

Halk ne umdu ne buluyor! Demokrasi ve büyük işler için kurulan DYP-SHP koalisyonu, giderek hızla karşı-devrimci bir savaş koalisyonuna dönüşüyor. Sözde bunun gerekçesi de PKK'nın 'savaş hükümeti' ve 'bahar ayaklanması' oluyor. Tabii ki bunlar safsatadır. Çünkü, daha önceki sayılarımızda da belirttiğimiz gibi, bu koalisyon seçimden çok önce, için için hazırlanmış, devrimi ezme-düzeni onarma koalisyonuydu ve şimdi bu "büyük işi"ni yapıyor. Gerçekte, PKK'nın bu tür açıklamaları olmadığı sıralarda, hatta SHP dolayısıyla "demokratik açılımlar" umduğu sıralarda da, şimdi sıra sıra açıklanan militarist hazırlıklar planlı biçimde yürütülüyordu. Planı zaman zaman aceleye zorlayan bazı

faşist militarist odakları toplu kıyım ve cinayetlere devam ediyorlardı. Bakırköy ve Kapalıçarşı olaylarından önce, başta Diyarbakır ilçelerinde olmak üzere Kürdistan köylerinde ve kentlerinde bir dizi seri cinayet ve toplu kıyım yaşandı. Yani PKK'nın yanlış eylemlere buyruk çıkaran açıklamaları olsa da olmasa da, halk devrimine ve Kürtlerin özgürlük mücadelesine karşı, karşı-devrimci bir savaş planı var ve yürürlükte. Haklı bir istek için mücadele yürüten bir partinin hataları ve yanlış eylemleri haksız, kirli bir savaşın gerekçesi olamaz, olsa olsa geri bilinçli kitleleri haksız bir savaşa taraftar kılmamanın propaganda malzemesi olabilir ki: devletin yaptığı budur. Nitekim, bütün milliyetlerden emekçilerin devrimi için mücadele yürüten ve bunun haklılığına en ufak bir gölge düşürmeyen komünist gerillaların bulunduğu bölgeler de milliyetçi gerilla bölgeleriyle birlikte bombalanıyor. Çünkü faşizmin amacı kitlelere zarar veren eylemleri önlemek değil, devrimi önlemektir.

Öte yandan, milliyetçi partinin, devletin askeri hareketlarına "misilleme" olarak yaptığı anlaşılabilir bazı eylemlerin, ne faşizmin yaptığına bir misilleme niteliği vardır ve ne de Kürtlerin özgürlük mücadelesine bir katkısı olabilir. Çünkü kendisini devrimci hissedilen bir parti için Diyarbakır çarşısındaki halk ta, İstanbul çarşılarındaki halk ta kendi halkıdır. İnsanın devrimden çıkarı olan kendi halkını faşist askeri eylemlere karşı "misilleme" ve "caydırıcı" askeri eylemlerin hedefi yapması asla

düşünülmeyecek bir ahmaklıktır. Kürt ulusunun özgürlük mücadelesinin en iyi ve yakın dostu, Türkiye'nin diğer milliyetlerinden bütün emekçileridir. Bunu gözden kaçıran bir parti, egemen ulusun egemen sınıflarıyla bu ulusun emekçilerini birbirine karıştırır: faşizmin haksız bir savaş için kitle temel bulmasına yardım eder ve kendi halkının özgürlüğünü müttefiklerinden koparak tehlikeye sokar. Nitekim bunlar, faşist askeri girişimler için en üst noktada etkili biçimde kullanılıyor. Ne yazık ki milliyetçi parti hala bunu anlamış değil. Faşist iktidar bile, bir dizi devrim müttefiğini ve devrimin toplumsal tabanını bölmek, kendi tarafına çekmek veya en azından kafasını karıştırıp tarafsızlaştırmak için akıl almaz sahtekarlıklar yaparken, devrim ve özgürlük isteyenlerin tersini yapması şaşırıcı bir aymazlıktır. Seçim döneminden beri daha da belirginleşen düşündürücü milliyetçi taktiklere uyarıcı nitelikte dikkat çekmemiz gerekiyor.

Koalisyon hükümetinin bütün vaat ve iddialarına karşı faşist diktatörlüğü tahlil ederek sürdürmekten başka bir şey yapmayacağını ta başından belirtirken değindik, çünkü koalisyonu oluşturan partilerin temsil ettiği sınıfların niteliği bunu gerektiriyordu. Koalisyonun "sol" roldeki partisi SHP, Baykal hizibiyle Demirel'e sığınmaya mahkûm edilmiş durumdadır. İkinci olarak, Kürt milliyetçi partinin sözde "demokratik açılımları" kolaylaştıracağı varsayımıyla desteklediği SHP-HEP seçim "ittifakı" (gerçekte iltihakı) da koalisyonun "sol" roldeki kanadı üzerinde manevi baskı aracı olarak kullanılarak, bu kanat büsbütün

DYP karşısında teslimiyetçi duruma sokulmuştur. Bu durumda koalisyonundan, Özalıcı politikaların sürdürülmesinden başka ne beklenebilir. Nitekim koalisyon hükümeti, eylülüst bir çizgiye gelmiş durumdadır. Bütün demokratik ve reformist vaatlerin yerini militarist çılgınlıklar almaya başladı. "Balyoz hareketi"nden, asıpkesmektan, ezip-çiğnemektan.. kısacası tam da "baba" vari faşist şiddet politikasından dem vurmaya başladılar. Valileri, generalleri, bürokratları, sözde "bilim adamları", politikacılar, özellikle Kürt sorununda eski soy kırımına ve bunun 'etkisinden' söz eden konuşmalar ve göndermeler yapıyorlar. Son MGK toplantısında bütün bunlar açık açık tartışıldı.

Kısacası emekçiler direnişlerini yükseltmezse, bu bahar faşist şiddetle kan çiçekleri açacağı benziyor ve gelecek her bahar kan kuyuyor. Buna izin verilemez. Kendi baharı için, kendi geleceği için bir şeyleri göze almayan bir halk kölece yaşamaya, tüfekli haydutların ayakları altında inlemeye mahkûmdur.

Çok kritik bir dönemden geçiyoruz. Bütün emekçiler dikkatini on kat yüz kat arttırmalıdır. Faşist tertiplere, kıyım planlarına ve her türlü faşist zorbalığa karşı amansızca direnen bir halk olalım. Demokrasi ve özgürlük kimseye öyle verilmez, onu dövüşe dövüşe, direne direne, dağların özgürlük sesine kulak vere vere kazanacağız. Faşizmin canı hesaplarını bozacak, onu tersine çevirecek biricik kuvvet kaynağı işte budur. Bu kuvvet ve bilinç var oldukça faşizmin işleri asla iyi gitmeyecektir. Devrim! ergeç devrim mutlaka üstün gelecektir!

## Katliamın Biri Silahla Diğeri;

## İŞTE BÖYLE

## GERÇEKLEŞTİRİLİYOR!

İçinden geçtiğimiz tarihsel dönem, çok önemli olayların yaşandığı bir dönemdir. Emperyalizmin dünya çapında yürüttüğü stratejik saldırı geçici bir başarı sağlamış bulunuyor. 1917 Ekim Devriminden beri kurulan bütün sosyalist ve demokratik halk iktidarları yıkıldı. Dünyanın işçi sınıfı, ezilen halkları ve mazlum milliyetler çok önemli dayanaklarını yitirdiler. Uzun süreden beridir emperyalistler ve dünya gerici, bu durumun doğal sonucu olarak daha utanmaz bir pervasızlıkla devrime, mazlum halklara ve insan haklarına saldırdılar. Bu dönem içinde sayısız askeri darbe, katliam, bölgesel savaş ve emperyalist müdahale yaşandı. Dünya gerici, daha bir rahat el ele vererek ülkelerin içişlerine karşılıyor, oralarda toplumsal devrim hareketlerine müdahale ediyor. Ama herşeye rağmen ezilenler de direnmeye devam ediyor ve bu direnişler hergün daha yaygınlaşıyor ve inatçı bir biçim alıyor. İşçi sınıfının artık sistem olarak bir dayanaktan yoksun bulunması, onun avantajını sadece en devrimci sınıfın olması ve dünya görüşünün bilimin büyük üstünlüğüne indiriyor. Bu kaçınılmaz olarak sistem bakımından bütün yeryüzünü kaplıyor. İktidar olanaklarıyla burjuva ideolojisine kayda değer olanaklar sağlıyor demektir. Nitekim bütün dünya işçi

partileri bu durumdan etkilendi ve içlerindeki burjuva ideolojisi şaha kalktı. Bunların uzun ayrıntılarına girmeye gerek yoktur, okuyucuda bütün bunları gözlemektedir. Bu, bundan sonra mücadelesinin her biçiminin daha zor şartlar altında yürüyeceği anlamına geliyor. Yine hepimizin izlediği gibi işçi sınıfının hiç de küçümsenemez iktidar odaklarını ve otoritesini kaybetmesi yerel milliyetçi akımların güçlenmesine de yol açıyor. Hatta birçok yerel işçi partileri milliyetçi yönde evrim geçiriyor. Böyle bir durumda dünya işçilerinin safalarını daha çok sıklaştırması, daha çok omuz omuza vermesi ve bin kat daha büyük bir enerji ile mücadele etmesi gerektiği ortadadır. Bunu herşeyden önce altını çizerek kaydetmeliyiz.

Dünyada çok önemli olayların yaşandığı böylesine bir dönemden geçerken ülkemizde de yeni bir halk baharına daha düzenin Zonguldak madenci katliamının acı haberi içinde erişiyoruz. Zulme ve haksızlığa isyan anılarıyla dolu günler geliyor. 21 Mart-Nevroz, 1 Mayıs...

Düzenbazlar telaş içinde. İnsanlığın, zulme, sömürüye ve haksızlığa karşı mücadele günleri onları korkutuyor. Çünkü çok haksızlık yapıyorlar, çok zalimce bir düzen kurdular. Bu yüzden halk isyanından, "Bahar sendro-

mu"ndan korkuyorlar. Çünkü halkta, zulüm ve haksızlığın yanı sıra, seçim oyunuyla aldatılmışlığın öfkesi de var. Halkın sabrı isyan noktasına çoktan getirildi. On yıllardır "Çağdaş uygarlık düzeyine çıkmak" safatasıyla halk çağdışı, yarı-feodal geri üretim ve siyasal yönetim koşulları içinde sıkı mı sıkı yönetiliyor; her defasında "reform", "transformasyon" ve "demokrasi" örtüsünün altından halkın canına ve etine dişlerini geçiren faşist canavarlık çıkıyor. Bu kısır döngü yıllardır tekrarlanıp duruyor. Ülke baştan başa ilkel koşullar içinde, yıkık, perişan bir durumdadır. Alt yapı ve üretim sistemleri, karayolları, maden ocakları vs. düzenin sistematik cinayetleri ile cana kıyıyor. Çifti çubuğu bozulmuş milyonlarca köylüye örülen ilkel ve vahşi sömürü tuzakları, bütün emekçileri işsizlik ve sefalet içinde canından bezdiriyor milyonlarca emekçi baskı ve ilkel sömürü koşullarından başka ülkelerde, el kapılarında üçüncü sınıf insan olarak ekmeğe ve hayata arıyor. Bu koşullar içinde, üstelik sayısız katliamlara uğratıldı. İşkenceci ve zindancı bir siyasal yönetim altında yaşıyor. Halkın tepesinde kontr-gerillanın ve sayısız cinayet şebekesinin karanlık gölgesi doluyor, korku ve dehşet içinde karanlık bir dönemin en koyusu var Türkiye'de.

Son seçimle yönetimi devralanlar ne demişti seçim meydanlarında?

12 Eylül'ün bütün sonuçlarını ortadan kaldıracamız, darbecilerden, zalimlerden hesap soracağız, ülkede insan haklarını ve çağdaş bir demokrasi tesis edeceğiz, işsizliğe ve enflasyona son vereceğiz, tarım ve toprak reformu yapacağız, gerçek sendikal ve örgütlenme özgürlüğü getireceğiz, memurlara sendikal haklar vereceğiz, insanlara işsizlik ve sağlık güvencesi getireceğiz, insanlar hastane kapılarında ölmeyecek, Kürt sorununa insancıl çözüm getireceğiz, koruculuk sistemini ve olağan üstü hali kaldıracağız, devlet terörüne son vereceğiz ve daha neler...

Peki bu vaatlerle yönetimi devralanlar şimdi ne yapıyor? 12 Eylül sistemini bütün sonuçlarıyla sürdürüyorlar. Sıkı düzen sınımsız devam ediyor. Halka karşı sertlikte daha profesyonel "güvenlik" örgütü kuruluyor; Abdülhamit'in hafife örgütüne benzer bir örgüt yaratmak için polis şeflerini Amerikan CIA ve FBI ajanlarının eğitimine gönderiyorlar. Kürdistan'a hava saldırıları düzenleniyor, köyler bombalanıyor, boşaltılıyor, kontr-gerilla aracılığıyla sayısız cinayetler işleniyor. Daha da ötesi, olağanüstü halin kaldırılması, insancıl ve demokratik çözümler şöyle dursun, son günlerde politika çevrelerinde ve basında soykırım ve katliamdan söz ediliyor. 49 milletvekili bu "endişelerini" kamuoyuna açık açık bildirdi. Bir iç savaş tehlikesinden söz ediliyor.

Bütün bunların abartma olduğu söylenemez. Çünkü haksızlık ve adaletsizliğe karşı halk isyan durumundadır. Seçim palavralarına karşın, özgürlük demokrasi ve insanca yaşama olanağı bulamayan halkın sayısız genç evladı

dağlara çıkıyor. Dağlarda yıllardır isyan ateşi sönmüyor ve zaman zaman alazlanıp kentlere ulaşıyor, kent sokaklarında yahnayak, bağı açık insanlar kaynaşmaya, yürüyüşler eylemeye başlıyor, öfkeli çığlıklar atılıyor.

Bunca zulümlere, bunca haksızlık ve aldatmacaya karşı halkın isyanı son derece haklı ve kaçınılmaz değil mi? Halk, demokrasi ve özgürlük ister ve bunu her fırsatta dile getirirken, onun bu isteğine karşı sadece silahlara ve devlet terörüne başvurma aczi içindeki düzenden 21 Mart'larda ve 1 Mayıs'larda kıyım planlarından başka ne beklenebilir? Körfez savaşında olduğu gibi, halkın dikkatini uluslararası bir savaş macerasına çekmekten başka ne beklenebilir? Şimdi de ülkeyi Ermeni-Azeri çatışmasının içine çekmek için yoğun çabalar gösteriliyor. Başbakan ve dışişleri bakanı bunun için diplomatik mekikler dokuyor. Ecevit Azerbaycan'a askeri araç gönderilmesini öneriyor. Cumhurbaşkanı Özal, Enver Paşa'dan kalma pantürkizm nastolojisi ile Orta Asya macerası üzerine heyecanlı nutuklar atıyor. Birçok yerde, sözde Azeriler'e "acıma" duygusu ile "Ermeni katliamları" üzerine mitingler, gösteriler düzenleniyor, savaş çığlıkları atılıyor. "Azeriler bizden değil onlar şiidir" diyen iktidar sahipleri, iki mazlum ulusun arasındaki kavgaya emperyalist planlar dahilinde atılmaya hazırlanıyorlar. Halk baharını böylece karartmak istiyorlar. MİT müsteşarı Teoman Koman'ın basında yer alan hayali senaryolara dayalı son açıklamasından, T.C.'nin Kürt ulusuna karşı başlatacağı bahar katliamının alçaklık derecesini anlamak mümkündür. Bakın general Koman ne diyor:

"PKK eyleme başladığın-

da biz de silahla karşılık vereceğiz. Ve PKK'nın üzerine gideceğiz. PKK ve PKK'ya güvenen halk, kuzey Irak'a kaçacak, oradan da güneye inecek.

Şu sıralarda Saddam'ın başlattığı bir hareket var. Kuzey Irak'taki halkı ve petrol üretim araçlarını 36. enlemden 35. enleme çekiyor. Türkiye'den kaçan Kürtler, Saddam'ın boşalttığı bölgelere girecek. Saddam'da Kuzey'e doğru hareket başlatıp Kürtler'e saldıracak.

Ve işte burada büyük bir tehlike bekliyor tüm bölgeyi. Bir Kürt soykırımı. Biz bundan korkuyoruz. Diğer ülkelere parmağı var. Mesele Anadolu meselesi. Hiçbir zaman Anadoluyu rahat bırakmayacaklar." (Milliyet Gazetesi 9/3/1992)

Oynanan oyun hiçbir yoruma yer bırakmayacak kadar açıktır. T.C. önce ulusal başkaldırıcı katliamlarla boğmaya, sonra da dönüp komünist gerilla hareketi ve şehirlerde giderek yükselen devrimci halk muhalefeti ni bastırmaya çalışacaktır.

21 Mart Nevroz, haksızlığa adaletsizliğe, zulme karşı halk isyanının anısını taşıyor. Bu yüzden işçiler, köylüler, memurlar, gençler, kürtler hak için, adalet için ortak bir duygu ile coşmaya ve bir bahar seli olmaya hazırlanıyor, bunda şaşılacak bir şey yoktur. Çünkü haksızlık ve adaletsizlik insanın canına tak etmiştir. Halk, hava saldırıları, sıkı düzen ve olağanüstü hal, uluslararası savaş macerası, profesyonel baskıcı güvenlik örgütü istemiyor, özgürlük ve demokrasi istiyor, insanca yaşamak istiyor! Bunu anlamayanlar halkın isyanına tanık olmak zorunda kalacaklar. Türkiye'deki her milliyetten bütün emekçiler ortak bir kaderi paylaşıyorlar. Son Zonguldak-Kozlu

grizu felaketi, bu ortak kaderi çarpıcı biçimde vurguluyor. Zonguldak-Kozlu İncirharman maden ocağında 3 Mart 1992 günü grizu patlaması sonucu 300 işçi diri diri toprağa gömüldü. Bu Kozlu'da yaşanan ilk grizu patlaması değildi. Kozlu madencileri bunu daha önce de yaşamışlardı. 1947'de 47, 1953'de 23 işçi yaşamını yitirmişti. Zonguldak'da son 50 yıl içinde toplam 445 madenci komprador burjuvazinin daha fazla kâr sağlama hırsı ve ağırlıklılığının, kullanılan ilkel alet ve tekniklerin, zor çalışma koşullarının kurbanı oldu. Ocaklar madencilere her mezar oluşunda, sermayenin yeminli uşakları, komprador-feodal sınıfın temsilcileri tim-sah göz yaşlarıyla "gerekli tedbirler alınacak, ihmal varsa sorumlular cezalandırılacak" gibi sözlerle işi kurtarmaya çalıştılar. Gün oldu, madenciler hatalı bulundu; zaman zaman sözde birileri ihmalkar görüldü; gün geldi, toptan çözüm olarak ocaklar kapatılsın denildi. Ama sonuçta ocaklar gene eski ocaklar, aletler yine grizuya duyarsız, ölenler yine madenciler oldu ve acılarıyla zamana gömüldüler.

Bundan 9 yıl önce 8 Mart 1983'te Zonguldak yine grizu ile sarsılmıştı. Bu patlamada 96 madenci hayatını kaybetmişti. Yine söylemler çekilip, ölenlerin ailelerine baş sağlığı dilendi, maddi yardımlarla feryatların, acıların eyleme dönüşmesi engellendi. Yeni Çeltik madencilere mezar olduğunda da aynı söylemler dile getirildi. "Önlemler alınacak, teknik modernleştirilecek". Emperyalizmin sadık uşakları ve feodal faşist devletin yöneticileri tıpkı bugün olduğu gibi o dönemde üzüntülerinin ne kadar çekilmez olduğu yolunda demeçler verdiler. Her grizudan sonra uzmanlar şu belir-

lemelerde bulunuyordu "burası 19. yüzyıl İngiltere'sine benziyor ve her an bir faciyanın yaşanacağını belirtiyorlardı." Ancak emperyalizme bağımlı montaj temelinde gelişen sanayileşmenin çarpıklığının bir sonucu olarak teknolojinin geri, üretimin daha çok el emeğine olan bağlılığı, işsizlik olgusu ile birleşince işçiler daha zor koşullarda ölümüne çalışmayı yeğliyorlar. İşte bir işçinin sözleri bunu şöyle dile getiriyor "biz ölmekten değil, işsiz kalmaktan ya da işten atılmaktan korkuyoruz". Yıllardır maden ocakları konusunda toplum olarak bir tür "körebe" oyunu oynuyoruz. Hükümet yetkilileri her defasında olayı şu veya bu şekilde geçiştirmeye, gerçekleri hasır altı etmeye çalışıyorlar. Ancak maden mühendisleri sendikalar basın organları ve özellikle işçiler ocaklardaki ilkel üretimi ve iş güvenliğinin olmadığını, her an bir kazaya açık olduğunu biliyor ve bu yönde açıklamalarda bulunuyorlardı. Ancak teknolojinin yenilenmesi devlete mali külfet getireceğinden komprador sermayedarlar ne kadar kâr sağlarız ne kadar kömür çıkarırız ona bakıyorlar, onlar için kömür yerine kaç işçinin cesedi çıkarılmış pek önemli değil. Bundan dolayı ocaklardaki teknoloji kazma-kürek düzeyinden öteye geçmiyor. Grizuya karşı modern teknik kullanılmıyor. Gider artıracığı ve maliyeti yükselteceğinden devlet ocakların reorganizasyonunu bir türlü yapmıyor. Sonuçta iş kazası olarak nitelenen, gerçekte ise hiçbir önlem alınmadığında kaçınılmaz olan bir kıyım-dır sürüp gidiyor.

Ülkemizde hiçbir iş kolunda iş güvenliği sağlanmamış ve bu yönde gözle görülür hiçbir adım atılmamıştır. Bu da sisteme özgü bir olgudur. Diğer bir deyişle sömürüye talana yani aşırı bir kar his-

terisine dayanmış bir sistemde sermayedarlar nasıl düşünürlür? Çevreye verilecek zararı mı gözetirler, işçilerin iş güvenliğinin sağlanıp sağlanmadığını mı? Yoksa emeğe verilecek azami ücreti mi? Elbette bu sistemde sermayenin büyümesinin tek koşulu, maliyeti düşük üretimle, yani kâr artırıcı önlemlerle mümkündür. Bu düşünüldüğünde ne üretim sonucu doğada yaratılacak zararlar ne iş güvenliği ne de emeğe verilecek değer gözetilir. Bu yöndeki giderler ne kadar azaltılırsa, sermayenin büyüme hızı o oranda artacaktır. Sonuç olarak sistemin bir külfeti olan iş kazaları ancak ve ancak çalışanların kendi geleceklerini ellerine aldıkları bir zamanda asgariye indirgenebilecektir. Ancak o zaman insanın yaşamı güvence altına alınmış, emeğe verilen değer yüceltilmiş, sermaye fetişizminin önüne geçilmiş olunacaktır. Görülen odur ki Zonguldak grizuyla daha çok sarsılacaktır.

Bir yanda Kürt köylüleri devlet terörü altında can verirken, öte yanda "ekmek teknelerini" kaybetmek korkusu içindeki işçiler, yerli ve yabancı uzmanların raporlarına karşın ilkel ve güvensiz çalışma ortamı ve azgın sömürü sürecinde onar onar, yüzer yüzer can veriyor. Katliamın biri silahla diğeri işte böyle gerçekleştiriliyor. Bunu hergün emekçiler daha çok görüyor. Bu yüzden iktidar bir Kürt katliamının üzerinde planlar hazırlıyorsa, fena halde yanılıyor, çünkü hak ve adalet isteyenler yalnız o dağlarda değil, bütün Türkiye'yi dolduruyorlar. Buna izin verilmeyecektir. Böylesi bir vahşi girişim, halkın değil, düzenin felaketi sonu olur. Çünkü halk ona devrimle, devrimci savaşı yükselterek karşılık verecektir.■

## 8 MART VE SINIF GERÇEKLİĞİ

1840'larda Avrupa, toplumsal hareketlere gebe ve doğum sancıları içerisindeydi. 1848'de Almanya ve Fransa'da feodalizm, burjuva demokratik devrimlerle alt edilir. Bundan kısa bir süre sonra Amerika'nın Newyork kentinde dokuma fabrikalarında çalışan yaklaşık 40.000 kadın işçi 8 Mart 1857'de sokaklara dökülür, greve giderler. Eylemleri, 12-15 saatlik işgünü ve ödenen düşük ücretlere karşıdır. 1871 kadınlı-erkekli Fransız proletaryasının Paris Komünüyle ilk proleter iktidar deneyimidir. Yıllar sınıf kavgalarıyla ilerler ve 1900'lere gelinir.

1910 tarihinde sosyalist kadın Enternasyonalinin 2. kongresi toplanır. Ve bu kongrede, 8 Mart 1857'de Newyork'da kadın dokuma işçilerinin başlattıkları yigit direnişe atfen, 8 MART, Dünya Emekçi Kadınlar Günü olarak ilan edilir.

O günden bu yana 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlarının enternasyonalist dayanışma ve dünya halklarının düşmanı emperyalizme, emperyalizmin yerli uşaklarına karşı mücadele günü olarak süregeldi. 8 MART her ne kadar dünya emekçi kadınları günü isede, sınıf kardeşleri erkekler, kadınları bu kavgada yalnız bırakmadılar, bırakamazlardı. Çünkü 8 MART özünde ezenlerle, ezilenlerin sınıf kavgasını simgeliyor.

Kadının, toplumda ikinci sınıf insan konumuna düşüşü, emekçi kadınların egemenlerin sınıf sömürüleri dışında, erkekler tarafından ayrıca baskı altında tutulmaları, yani çifte sömürü ve baskıya maruz kalmaları elbetteki onların kaderi değildir. Bu durum tamamen mülkiyet ve üretim ilişkilerine bağlıdır. "Analık hukukunun çökmesi, kadın cinsinin dünya tarihindeki yenilgisi idi. Erkek evde de yönetimi alıyor, kadın aşağılanıyor, uşaklaştırılıyor, erkeğin arzularının kölesi ve yalnızca çocuk yetiştirme aracı oluyor." (Kadın ve Aile)

Erkeklerin, kadın üzerinde tartışmasız ilk egemenliklerinin etkisi anaerkil ailenin yerini alan ataerkil ailenin oluşumuyla başladı. Elbetteki ataerkil aile biçiminin ortaya çıkışı, aile içinde, toplumun tek tek bireyleri ve karşıt ailelerin kendi aralarında ortaya çıkan kaba işbölümleri; işbölümü sonucunda ürünlerin paylaşımı, ki bu paylaşımların eşitsiz oluşu kimi ailelerde (daha çok da güçlü olanlarda) ürün fazlalığını ve doğal olarak özel mülkiyeti yarattı. Özel mülkiyetse sınıfları doğurdu. Şimdi bunun, kadının erkeğin kölesi durumuna gelmesiyle ne alakası var denilebilir. Var, hemde esas, esasından da öte kendisi budur. Çünkü işbölümünde üretim içindeki bütün su başlarını erkekler tuttular. Yani kadın ev işleri-

ne kapatıldı, erkeğe ailesini geçindirecek şartları yaratmak için dışarda çalışmaya başladı. Evi "geçindiren" erkek aile reisi durumunada gelmiş oldu. Bu bir genel doğrudur. Olay sınıflara göre ele alındığında durum daha farklı boyutlar kazanacaktır. Burada, emekçi erkek her ne kadar evinin "patronuysa" da, emekçi erkeklerinde, emekçi kadınlarında buluştukları ortak bir nokta var ki ikisininde kurtuluşu, onları köleleştiren (kadına ise çifte kölelik zinciri vuran) bu soruna karşı birlikte mücadele etmesinden geçer. Yani kurtuluşun tek ve biricik yolu emekçi kadını da, emekçi erkeği de köleleştiren sömürü çarkının kırılmasından; sınıfsız, sömürsüz bir düzenin yaratılmasından geçer. Bu da cinsiyet sorunu değil, sınıf sorunudur. İşte kavranması gereken halka budur. Çünkü kölelik bununla kuruldu ve bunun yıkılmasıyla ortadan kalkacaktır.

Burada erkek egemenliği ve kadının ikinci sınıf insan konumuna düşüşünün tarihi ve toplumsal gelişimini uzun boylu anlatmaya gerek yoktur. Çünkü kadının toplumdaki yeri ve bunun nedenleri bütün çıplaklığıyla ortadadır. Öyleki "kadının sofradaki yeri ahırdaki öküzümüzden sonra gelir". Müslümanlığa göre "kadın şeytandır", "saçı uzun aklı kısadır", "tanıklıkta iki kadın, bir erkeğe denktir", "ka-

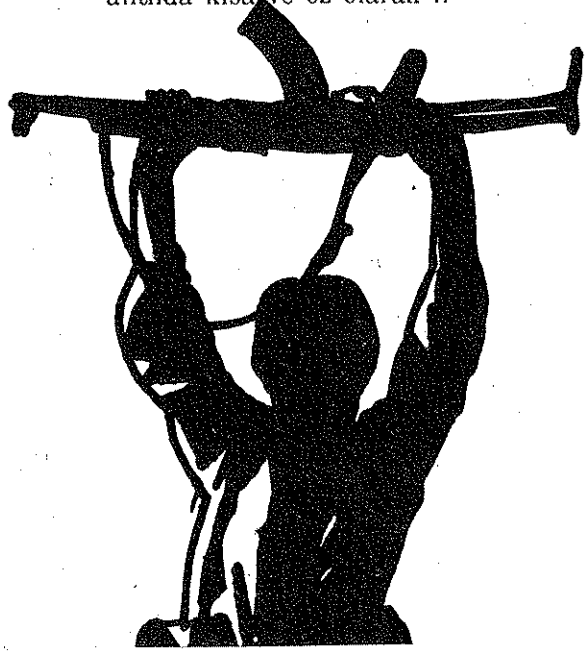
dın erkeğin şehvet arzularını karşılamakla yükümlüdür" daha pek çok vecizelerle kadının toplum içerisindeki yerini anlatmak mümkün ve her şeyden önce kadın cinselliği açısından bir meta gibi alınıp satılmaktadır. İnsanı onursuzlaştıran bu aşağılanışlığı bilinçsiz kadın bir anlamda kabullenmiş gibidir. Bugün, barlar, pavyonlar, oteller, genelevleri ve hatta sokaklar ka-

dınların pazara sunuldukları yerler durumundadır. Sınıf baskısı altında olmayan kadınlar, eşlerinin yanında sadece birer süs eşyaları, tabakta meyve sunar gibi, eşleri tarafından başka zengin burjuvalara sunulmaya hazır birer metadrlar.

Burjuva kadınlar bu durumlarından pekde nahoş değiller. "Karısı güzel olan, karımı öpebilir", "kocası zengin olan kocamı öpebilir" felsefesi hakimdir burada. Bunun altında yatan tek şey ekonomik zenginliktir. Yani sonuçta karşımıza çıkan şey özel mülkiyetin yarattığı ekonomik güçtür. Gizli fuhuş yaygınlaşıyorsa bunun bir nedeni de erkeğin aldığı ücretle ailesini geçindiremez duruma gelişidir. İş bulamayan kadın etini satarak aile geçimine ortak olmaya çalışmaktadır. Bu bir anlamda sevginin ve saygının ölümü, ailenin yozlaştırılarak yıkımıdır. Bunun tek sorumlusu var, o da sevgiside, saygısıda, dinide imanıda

para olan burjuvazidir. Burada ezilmişliğin, horlanmışlığın ve aşağılanmışlığın ebesi olan sömürü ve sınıf olgusu karşımıza çıkıyor. Yani olayı hangi yönden ele alırsak alalım, "bütün yollar Roma'ya çıkar" deyiminde olduğu gibi sömürü ve sınıf olgusuyla karşılaşırız. Öyle ise ne yapılmalı?

Sorunu şu başlıklar altında kısa ve öz olarak ir-



delemeye çalışalım.

1- Kadının kurtuluşu için kadının ayrı örgütlenmesi gerekli mi? Yani örgütlenme cinsiyete göre mi, sınıf olgusuna göre mi olmalı?

Burjuvazi kendi kalelerini ayakta tutabilmek için olayı sınıf gerçeğinden saptırarak cinsiyet sorununa indirgemektedir. Böylece sınıf kardeşleri olan erkek ve kadınlar bölünecek, kendisine karşı değil, birbirlerine düşman kardeşler durumuna getirileceklerdir. Feminizmin, kadın hakları için mücadele ettiği her ne kadar söylense de burjuvazi tarafından desteklenen böyle bir konuma sahiptir. Çünkü feminizm,

kadının kurtuluşunu, sınıfın kurtuluşundan bağımsız olarak ele alan, perspektifini yalnızca erkek-egemen değerlere yönelten bir cinsiyet akımı olarak ortaya çıkmıştır. Elbetteki bu burjuvazinin işine gelmektedir. Çünkü bunlar iktidara değil sadece karşı cins olan erkeklerle kavgaya oturmuşlardır. Yani insanı köleleştiren sermayeye değil evindeki kocasını

düşman bellemiştir. Burjuvazi bunu pohpohluyor. Kadınlar olmadan devrimin olamayacağını bilen burjuvazinin işine gelmektedir bu durum. Evet, genel olarak erkek egemenliğine karşı olalım ve hep birlikte mücadele edelim ama bu kadının kurtuluşunu tek başına sağlamayacaktır ve hatta

işin esası da bu değildir. Sorun, kadını olduğu kadar, emekçi erkeğide köleleştiren sistemin değiştirilmesi sorunudur. Sorun böyle, yani sınıf gerçeğiyle algılanmadığı sürece, elbetteki cinsler derekesine indirgenecek, ayrı cins örgütlenmeleri savunulacaktır. Bugün kendilerine "sosyalist" diyen yapıların dergilerinde ve bu dergilerin satır aralarında "bağımsız kadın hareketleri" savunuculuğunu görebilmekteyiz. Hatta sorunu ulusal sorunla, ulus olgusuyla özdeşleştirenler bile var. Bağımsız Kadın Hareketi veya örgütleniş sınıf bölücülüğünden başka bir şey değildir. Buna şöyle bir soruyla karşı

çıkılmaktadır. "Kadın özgürlükleri devrimci hareketi bölerse, öğrenci olmalarından doğan sorunları etrafında örgütlenmiş bir öğrenci hareketi de böler mi?". İşte dar kafalılık, ağacı görüp ormanı görmemek buna denir. Bir kere öğrenci hareketi başlı başına bağımsız değil bir öncü insiyatifinde hareket etmektedir. İkincisi; öğrenci hareketi içerisinde sadece erkekler veya kadınlar yok iki cinsin ortak örgütleniş sözkonusu. Üçüncüsü; öğrenci hareketi bir cinsin; diğer bir cinsle çatışması değil, akademik, demokratik sorunları için olduğu kadar siyasal sorunlar içinde iktidardakilere karşı mücadele sorunudur. Peki "bağımsız kadın hareketi" örgütlenerek neye karşı mücadele edecek. Birincisi kadın olarak evindeki erkeğe karşı şavaşacak, ikincisi; iktidardakilere bir takım yasal haklar talep edecek. Hepsi bu kadar. Emekçi kadınlara, emekçi erkeğin ayrı ayrı alanlarda örgütlenmeleri, daha da önemlisi birbirlerine düşman edilmeleri bölücülük değilde nedir.

Mücadelenin sınıf gerçeğine göre değilde, burjuvazinin de işine geldiği cins ayrımı olgusuna dayandırılması değilde nedir. Burada sözünü ettiğimiz "Kadın hareketinin bağımsızlığı" elbetteki sınıf öncüsünden uzak sadece cinsiyet örgütlenişine (kadın cinsine) dayalı örgütsel ve politik bağımsızlıktır. Yoksa öncünün insiyatifinde legal olanaklardan yararlanılacak kuruluşlar ve kadın komiteleri vb. değildir.

Bu konuda komünist kadının önderlerinden CLARA ZETKİN şöyle demektedir: "Kadın ve erkek yoldaşlar! (.....) Özel bir komünist kadınlar örgütü yoktur. Yalnızca tek bir hare-

ket, komünist kadınların komünist partiler içinde komünist erkeklerle birlikte tek bir örgütü vardır. Komünist erkeklerin hedef ve görevleri bizim de hedef ve görevlerimizdir. Devrimci güçleri herhangi bir biçimde bölülecek ve proletaryanın siyasal iktidarı ele geçirmesi ve komünist toplumu inşa için bugünkü büyük hedeflerinden saptırarak özel bağluluklar, kendi kendine içten kaynaklar yok; Komünist kadınlar hareketi hem kadınların hem de erkeklerin, en geniş kadın kitlelerini proletaryanın devrimci sınıf savaşımı için, kapitalizme boyun eğdirme savaşımı için ve komünist inşa için komünist partisi içinde güçlerinin planlı bir organizasyonundan başka bir anlama gelmez." (Kadın Sorunu Üzerine, sf. 90-91)

Kadınların kurtuluşu, politik ve örgütsel olarak ayrı örgütlenip genel olarak erkek egemenliğine karşı mücadelede değil, kendi sınıf kardeşleriyle sınıf öncülerinin politik ve örgütsel önderliğinde, birlikte yürütecekleri sınıf kavgasıyla gerçekleşebilir. Rusya'dan Çin'e Vietnam'dan Arnavutluğa, oradan Kamboçya'ya ve diğer Halk Cumhuriyetlerinde bu gerçek bütün çıplaklığıyla kendisini göstermiş; Asya, Afrika, Latin Amerika ülkelerinde emperyalizme, emperyalizmin yerli uşaklarına karşı sınıfsal ve ulusal mücadeleler temelinde göstermeye devam etmektedir. Ve kadınlar, emekçi kadınlar burjuvazinin bütün kışkırtılarına rağmen, sınıf kardeşleri erkeklerle birlikte sınıfsal ve ulusal kavgalarında omuz omuzalar. Çünkü onlar biliyorlarki emekçi kadının üzerindeki sınıfsal baskının ve genel olarak kadınlar üze-

rindeki cinsiyet baskısının temelinde yatan tek şey insanlığın ezen ve ezilen sınıflara bölünmesi, özel mülkiyete dayalı sömürü sisteminin kendisidir. Öyle ise bu sistem değişmelidir. Değişmesi için de bu vahşi, kan emici sistemden zarar gören tüm insanların kadın erkek ayrımı yapmaksızın, bir canavara karşı ortak ve bilinçli bir şekilde mücadele etmeleri gerekiyor.

2- İktidar mücadelesine bağlı olarak, demokratik haklar için mücadele.

Ülkemizde genel olarak köklü bir demokrasi mücadelesinin gelenekselleşmemiş olması kadın hakları sorununa da yansımaktadır. Toplumda, faşist diktatörlüğün kısıcılığı karşısında önemli derecede bir devlet korkusu vardır. "Devlet baba uygun gördümü verir, uygun görmedimi alır" felsefesi hakimdir. Bir faşist cunta lideri kalkar, "bu giysi topluma geniştir, daraltacağız" der, toplumun korkudan gıki çıkmaz. Oysa gasp edilen kendi haklarıdır. Evet demokratik haklar için mücadele sadece kadın haklarıyla ilgili değildir, tüm toplumun genel sorunudur. Ama burada biz özel olarak kadın sorunlarına değineceğiz.

Kadın, kapitalistler için hem yedek işçi ordusudur, hemde ucuza çalıştırılacak bir metadır. Bugün kazanılmış 8 saatlik işgünü hakkına rağmen, özellikle dokuma alanında çalışanlar -ki çoğunluğu kadın emekçilerdir- 12-13 saat çalıştırılmaktadır. 4-5 saat fazladan çalıştırılan kadınların mesai ücretleri gülünç rakamlarla ödenmektedir.

Hamilelikleri boyunca, sağlık hizmetlerinden yararlanmak, yasalara rağmen

patronun keyfine kalmış, doğum öncesi ve sonrası yasal ücretli izin genellikle uygulanmaz; bu yüzden pek çok kadın işinden olmamak için makine başında doğum sancularını çeker, hatta makine gürültüleri arasında doğum yapar.

Erkeklerle aynı işi yapmalarına rağmen, her zaman erkeklerden daha düşük ücretle çalışırlar. Eşit işe eşit ücret için mücadele edilmelidir.

İşyerinden yorgun argın eve geldiklerinde, bu kezde evdeki bütün işleri (yemek, bulaşık, çamaşır, ev temizliği, çocuk bakımı) yapmak zorundalar. Yani işyerinde burjuvazinin sömürüsü ve baskısına maruz kalan kadın, evde de erkeğin sömürüsü ve baskısı altındadır.

Siyaset ve politikada hep en gerideki, fikri ve düşünceleri önemsenmeyen insandır.

Su söz, genelde kadının, özelde de kırsal kesimdeki kadının hangi şartlar altında yaşadığını anlatmaya yeter sanyoruz: "Kadının sırtından sopayı, karnından sıpayı eksik etmeyeceksin".

Bir doğum makinası gözüyle görülen kadın, onlarca doğumdan sonra hem fiziki, hemde ruhsal olarak insanlığından çok şey kaybetmektedir.

Aslında alt alta sıralayabilecek daha pek çok sorun var. Bunların hepsi elbetteki bu sistemin yıkılıp sosyalist bir sistemin kurulmasıyla halledilebilecek sorunlardır. Hatta sosyalist sistemde bile, asırlardır yaratılmış ve toplumlarda gelenekselleşmiş bir takım değer yargularını bir anda yıkıp atmamak olası değildir. Ama işin en önemli yanı olan, bize bu de-

ğer yargılarını aşıl原因an ekonomik öz esasta çözümlenmiş olacaktır. Ve zaten sorunların ana kaynağı da budur. Bu sorunun çözümüne bağlı olarak diğer sorunlar, edinilen değer yargıları vs. de zaman içerisinde çözümlenmiş olacaktır.

Bu olması gereken işlerin esası. Ama buraya varmadan önce yukarıda saydığımız ve daha pek çok sorun için legal olanakları kullanarak, hatta yeni legal olanaklar yaratarak öncünün etrafında kenetlenmeli demokratik tarzda bu sorunların kısmende olsa iyileştirilmesi, var olan hakların korunması ve daha da genişletilmesi için örgütlenip mücadele etmeliyiz. Bunlar özelde kadınların sorunu gibi görülsede aslında toplumsal ve tarihi sorunlardır. Erkek-kadın bütün emekçileri ilgilendirmektedir. Öyle ise hep birlikte mücadele etmek zorundayız. Kullanabileceğimiz bütün mücadele araçlarını kullanabildiğimiz oranda kullanmaktan çekinmemeliyiz.

### 3- Cinsellik Sorunu.

Özel mülkiyet ve sınıfların ortaya çıkışından bu yana asırlardır kadına üreten, yaratan bir insan olarak değil, erkeğin cinsel ihtiyaçlarını karşılayan, alınıp satılan bir seks metası gözüyle bakılmış. • Burjuvazi kendi namussuzluğunu, toplumsal fuhuş yaratıcılığını gözlerden irak tutmak için, radyolarda, televizyonda, boyalı basında bas bas bağırarak "kötü yola düşmüş kadın", "fahişe olmuş kadın" gibi laflarla suçu kadınların üzerine atmaya çalışmaktadır. Oysa kendisi devlet eliyle, yasalarla erkeğin cinsel ihtiyaçları için kadınların satıldığı açık pazarlar kurmaktadır. Genel

evleri bunun en açık göstergesi değildir. Barlar, pavyonlar, kumarhaneler kadınların alınıp satıldığı yerler değildir. Bunları bizzat burjuvazinin kendisi yaratmaktadır. Toplumdaki bu ahlaksal çöküşün, bu yozlaşmışlığın tek sebebi kadınları suçlayan, hakim sınıfların kendileridir. Çünkü onlar için para her şeydir. Para için anasını, karısını, vatanını satanlardır onlar.

Halkın sırtından kazanılan milyarlar, trilyonlar, halkın çıkar ve menfaatleri için harcanmayıp, hakim sınıfların kasalarına kilitlendiği için, eğitim ve sağlık sorunlarının çözümü, çevre düzenlemeleri, konut, yol, su elektrik, eğitim gibi pek çok toplumsal sorun çözümlenmemektedir. İşsizlik ve düşük ücretler yüzünden emekçi kitlelerin aklıktan nefesi kokmaktadır. İşte bütün bunların yaratıcısı burjuvazi sayesinde fuhuş bir "geçim sektörü" durumuna gelmiştir. Bu biz emekçilerle, hakim sınıflar arasındaki toplumsal bir sorun ve ancak onları iktidardan alaşağı edip proletaryanın iktidara gelmesiyle çözümlenebilecek bir sorundur.

Ancak genel olarak bu konuda kadınlarla erkekler arasında olayın yaşanan çirkin bir başka boyutu daha var. Kadın yalnız başına sokakta yürüyemez. Çünkü kadını bir seks aracı olarak gören erkeklerin saldırısına, tecavüzüne uğrar. Bu yüzden kadını istediği gibi sinemaya, tiyatroya gidemez, tek başına sokakta rahatça korkusuz dolaşamaz. Bu toplumun bünyesine yerleşmiş kronik bir hastalık, kötü bir mikrop gibidir.

Cinselliğin bir diğer boyutu, evlilik öncesi cinsel iliş-

kilerdir. Bu dönemde cinsel ilişkilere giren erkek için kimsenin gıkı çıkmazken, hatta sırtları sıvazlanırken, aynı şey kadın için hayati bir sorun olmaktadır. Yine erkek için çok eşlilik mübahken ve yasal olarak bir "hak"ken, kadın için böyle bir şey suçtur. Kadın için geçerli olan şeylerin, erkek içinde geçerli olması gerektiğini düşünüyoruz. Çok eşlilik, evlilik öncesi cinsel ilişkiler, bir anlamda fuhuşun yaygınlaşmasına, toplumsal ahlak çöküntülerine yol açmaktadır. Fuhuş derken akla sadece kadınlar gelmemelidir. Sacın bir ayağı kadınsa, diğeride erkektir. Tabi bu toplumsal ahlaksızlığın yaratıcısı ise burjuvazidir.

Devrimciler olarak sorunu ne kadar kavramışız? Yazının akışı içerisinde de belirttiğimiz gibi, kendisini devrimci, hatta proletaryanın öncüsü olarak gören bazı yapılanmalar, sözde kadın hakları savunuculuğu adı altında feminizme davetiye çıkartarak, kadının gerçek anlamda kurtuluşu adı altında, kadının örgütsel ve politik olarak bağımsız örgütlenmesine göz kırparak sınıf gerçekliğinden uzaklaşıp, cinsiyet temeline dayandırılmış bir anlayışla kadın ve erkek emekçiler arasında düşmanlık tohumları ekilmektedir. Bu da kadının kurtuluşu değil, köle olarak kalmasının bir başka yoludur.

Kadının ezilmesinden, aşağılanmasından söz ederiz, hatta bu sorun üzerine saatlerce konferanslar, seminerler veririz. Ama iş pratiğe geldiğinde büyük bir çoğunluğumuz teorik olarak savunduklarımızı yerine getirmeyiz. Örneğin, eşimizle aynı işi yapmamıza rağmen ev işlerini genelde gene onun sırtına yükleriz. Sorunu cid-

di olarak kavramış arkadaşlarımız evde eşlerine yardım ettiklerinde, burjuva-feodal bir anlayışla onları "eleştirir" kılıbıklıkla suçlarız. Aslında bu, erkek egemenliğini, kadının köleliğini anlatan en açık sözdür. Yeri geldiğinde yemek, bulaşık yüzünden eşini dövenlere rastlamaktayız. Ama kendilerine sorarsan "devrimci" olduklarını iddia ederler. Kimi "devrimci" kadınlarsa, eşitlik adı altında ev işlerini eşile-bire bir yapma anlayışı içindedirler. Ve hatta nöbetleşe yapanlar var. Veya ev işlerine bağımlı hale getirilmiş kadın bu kezde ya tümünden elini ev işlerinden çeker yada arada bir eşine yardımcı olmaya çalışır. Aslında bu durumlar aile yaşamını çekilmez kılar. Burada rahatlıkla şu anlaşılıyor, teorik olarak savunulan şeylerin pratikte önemli saplantılar içinde olduğu görülmektedir. Asırlardır edinilmiş toplumsal alışkanlıklardan bir anda kurtulmak elbetteki pek kolay değildir. Ama bundan önemli derecede sıyrılmış insanlarımızı burjuva-feodal anlayışın ürünü olan "kılıbıklık" eleştirileriyle geriye çekme hakkını kendimizde görmemeliyiz. Kadın hakları, eşitlik adı altında yapılan feministçe anlayışlarda izin verilmemelidir. Aynı işi yapan eşler, kendi ev işlerinde de yardımlaşma, özveri ve anlayış birliği içerisinde hareket ettikleri sürece sorunların üstesinden gelebilirler.

Bir diğer önemli nokta siyasal sorunlarda kadın genellikle arka plandadır. Bir yapılanmanın yetkili organlarında kadın ya yoktur yada çok azdır. Oysa Mao Zedung'un şu yaklaşımı bizler için her zaman öğretici olmalıdır. Aynı düzeyde olan kadın ve erkekler içinde, her-

hangi bir sorumluluk verilecekse kadına verilmelidir. ML'ler bu noktada gerçekten savunduklarını pratikte uygulayabilmişlerdir.

Kadının politika ve siyasal arenada geri kalmasının en büyük nedeni eğitimsizliktir. Genellikle kız çocuklar okula gönderilmez. Bu kırsal alanda çok daha yaygındır. Gönderilenlerin büyük bir kesimi ise ilkökul mezunlardır. Okuma-yazma bilmeyen, köyünün, evinin dışına çıkmayan, toplumsal gelişmeleri, ilişkileri yaşayamayan kadın elbetteki bu gelişmelerin, gelişmelerin kaynağında kısa sürede ve sağlıklı bir şekilde göremekte, çözümler bulamamaktadır. Bu onun suçumdur. Elbetteki hayır. Suçlu sistemin kendisidir. Bu konuda erkek, kendi egemenliğini sürdürmek için bilinçli veya bilinçsizce sistemin destekçisi durumundadır.

Sonuç olarak, emperyalizmin ve onun yerli uşaklarının kıyıcılığı ve vahşeti karşısında emekçi kadınların olduğu kadar emekçi erkeklerinde kurtuluş sorunları vardır. Sadece kadın hakları için "kadıncı", "bağımsız" örgütlenme yolunu tutarak bir yere varılamayacağı; sorunun kaynağında sınıf olgusunun bulunduğu gerçeğinden hareketle proletarya önderliğinde kadın-erkek tüm emekçilerin birlikte, ortak örgütlenerek Demokratik Halk Devrimi yolunda, Sosyalizm ve insanlığın en parlak çağı olacak olan altın çağa ulaşmak için sınıf düşmanlarımıza karşı mücadele etmek zorundayız.

Enternasyonalist dayanışma ve mücadele günü olan 8 MART tüm dünya emekçi kadınlarına kutlu olsun. ■

# ACIL BİR SORUN!

Yazımızın başlığını Lenin'den aldık. Lenin yoldaş bu başlığı RSDİP'in programını, siyasal görüşlerini kitlelere ulaştırarak olan bir yayın organının kurulması ve kurulacak yayın organının en geniş kitlelere nasıl ulaştırılacağı sorunu üzerine kullanmıştır.

Biz de Öncünün önünde acil bir sorun olarak duran işçi sınıfının örgütsüzlüğünden hareketle bu başlığı kullandık.

Kendiliğinden de olsa her geçen gün yeni boyutlar kazanan işçi sınıfı hareketi, kendiliğencilikten, ekonomist ve reformist etkilerden kurtarılıp iktidar perspektifli bir rotaya oturtulmak zorundadır. Çünkü gelecek, zincirlerinden başka kaybedecek bir şeyleri olmayan ve devrimin öncü gücü olan proletaryanın ellerinde şekillenecektir. Bu yüzdendir ki Türkiye işçi sınıfının kendi sınıf öncüsüyle bütünleştirilmesi, öncünün önderliğinde iktidar yolunu tutması önemli ve acil bir sorun olarak kavranması gereken ilk hal-kalardan biridir.

Öncünün esas ve tali mücadele alanları tespiti vardır. Bu, ülkenin ekonomik ve siyasal yapılanmasının dayattığı mücadelenin başarısı için gerekli ve zorunlu bir tespittir. Tali mücadele alanları derken, mü-

cadelenin buralarda tatil edildiği veya edileceği anlamı doğmaz. Tam aksine bu alanlardaki mücadele, esas alanlardaki mücadelenin destekçisi ve hızlandırıcısıdır. Bundan dolayıdır ki öncü, tali mücadele alanlarında örgütlenmeyi ele alırken, birinci derecede işçi sınıfı içerisinde örgütlenmenin gerekliliğini şart koşmuştur. Ve yine öncü, proletaryayı devrimin önder gücü olarak ilan etmiştir. Her ne kadar bundan esas olarak ideolojik ve siyasal önderlik kastediliyorsa da, proletarya içerisinde bir fiil örgütlenmenin gerekliliği ve zorunluluğu her defasında belirtilmektedir. Durum böyle olunca, yani öncünün programında bu doğru tespitler genel hatlarıyla ortaya konulduğu halde öncü işçi sınıfıyla neden bütünleşmiyor? Veya işçi sınıfı neden öncüden uzak, sorularına yanıt bulmak gerekiyor. Doğru, bugün işçi sınıfımız öncüsünden uzak; burjuvazi ve devrimin sahte dostlarınınca silahsızlandırılmış, iktidar perspektifinden uzaklaştırılmış bir yığın olarak durmaktadır. Aslında işçi sınıfının en önemli silahı olan KP'si mevcut. Ama öncü hala işçi sınıfıyla bütünleşebilmiş değildir. Peki neden? Programatik çizgisinden kaynaklanan hatalar mı var. Hayır. Öyle ise neden? En önemli nedenlerden biri "Türki-

ye'nin metropollerindeki örgütlenmede işçi sınıfı içerisindeki örgütlenme esas" denilmesine ve doğru bir tespit yapılmış olmasına rağmen, işçi sınıfı içerisindeki faaliyete gereken önem verilmemiş, kendiliğindenci bir yol izlenmiştir.

İkincisi; öz olarak yapılan doğru tespit, güncel ve dönemsel gelişmelerle geliştirilip güçlendirilmemiş, taktik mücadele biçimleri üretilmemiş, yerel organlara yeterince perspektifler sunulmamıştır.

Üçüncüsü; Legal ve illegal tarz birbirine karıştırılmıştır.

Dördüncüsü; İşçi sınıfının ekonomik, demokratik talepleri genellikle gözden ırak tutulmuş, işçi sınıfının bu yönlü mücadelelerine önderlik etmekten uzak kalmış, bu da işçi sınıfı ile öncü arasındaki kopukluğa neden olmuştur.

Beşincisi; İşçi sınıfının ekonomik, demokratik ve sosyal hakları için önemli mücadele araçları olan ve öncünde bir yan kolu gibi çalışan sendikalar ve sendikal örgütlenme üzerinde teorik açıklamalar, yapılmasına rağmen pratikle bütünleştirilememiştir. Bu konuda da dönemsel ve hatta güncel gelişmelere ilişkin yeterince perspektifler sunulmamıştır.

Burada esas olarak şu görülebilir. Teori ile pratiğin bütünleştirilemeyişi söz konusudur. Bu hiç de küçümse- necek bir hata veya eksiklik değildir.

Bunlar öncünün kendi hata ve eksiklikleri olarak kabul edilmelidir. Bir de on yıllardır işçi sınıfımızın mücadelesini ekonomik ve sosyal haklar çemberi içerisinde tutan, bilinçli olarak onun iktidar mücadelesinin önünü tıkayan ekonomist ve revizyonistlerin işçi sınıfı içerisinde örgütlenmiş olmaları, devrimcilik adına işçi sınıfının nabzını ellerinde tutmalarıdır. Bundan ötürüdür ki kendisine dışardan taşınan bu ekonomist ve revizyonist görüşler etkisi altında kalmıştır işçi sınıfı. İktidar perspektifli bir mücadeleden yoksun bırakılan işçi sınıfı, esas olarak ekonomik ve sosyal haklar için mücadele yolunu tutmuş, ve kendiliğindenci bir yol izlemiştir. Bu elbetteki işçi sınıfının suçu değildir. Suçlu, devrimcilik adına işçi sınıfına bu anti-ML düşünceleri taşıyanlardır. Ve yine öncünün işçi sınıfıyla bütünleşmemesidir.

İşçi sınıfıyla bütünleşmenin ve mücadeleyi her alanda yükseltmenin biricik tek doğru yolu, "Rus devrimci atılımı ve Amerikan pratik duygusunu" çok iyi anlayıp kavramaktan geçer.

"Rus Devrimci atılımı, atalete, yerleşmiş verimsiz alışkanlıklara, muhafazakarlığa, zihin durgunluğuna, atalardan gelme geleneklere, kölece bağlılığa karşı panzehirdir. Rus devrimci atılımı, öyle canlandırıcı bir kuvvettirki, zihni açar, ileriye doğru iter, maziye kırar, perspektif verir. Bu atılım olmadan hiç bir ilerici hareket mümkün değildir. Fakat tatbikatta, Amerikan pratik duygusu ile

birleşmezse, bu atılımın boş "devrimci" manilovizme dönüşmesi çok muhtemeldir(...)

Amerikan pratik duygusu, "devrimci" manilovizme ve işgüzarlığa karşı panzehirdir. Amerikan pratik duygusu, engelleri tanımayan, her cins ve her türlü engelleri çalışmada verimliliği ile deviren, önemsizde olsa başladığı işi muhakkak sonuna vardır ve ciddi bir kuruluş çalışmasında mutlaka edinilmesi zorunlu olan zaptolunmaz bir kuvvettir. Fakat Amerikan pratik duygusu, eğer Rus devrimci hamlesiyle birleşmezse, yozlaşarak dar ve ilkesiz işgüzarlık derekesine düşer." (Leninizmin İlkeleri, sf. 112-113)

Evet anlaşılması gereken şudur. ML dünya görüşünün doğru kavranması, genel özgülün somut şartlarına indirgenmesi, gelişmelerin dikkatlice incelenip, perspektiflerin sunulması, dogmatiklikten uzak durup, her gelişmenin çözümü için çelişkinin doğru kavranması vb. Peki bu yeterli mi? Elbetteki hayır. Tespit edilen ve doğru olarak kavranan çelişkilerin çözümü için cesur akılcı ve gözü pek bir atılganlık gerekiyor. Kısacası teoriyle pratiğin birliği ilerlemenin tek ve biricik motorudur. Pratiksiz teori, "her şeyi yoluna koyabilen, her şeyi değiştirebilen kararnamele- rin kerametene körükörüne inanma olan (devrimci)" işgüzarlık hastalığıdır. Ve yine teorisiz pratik; yozlaşmayı beraberinde getiren dar ve ilkesiz işgüzarlıktan başka bir şey değildir. Öyle ise Lenin yoldaşın da dediği gibi; "Daha az tumturaklı cümleler ve daha çok günlük iş... Daha az siyasi gevezelik, Komünizmin kuruluşunun en basit fakat canlı vakıalarına daha büyük dikkat."

Yeniden dönelim kendi özgül sorunumuza. Sorunumuz Türkiye işçi sınıfının örgütsüzlüğüydü. Peki bunu aşmanın yolu nedir? Önce, yukarıda öncünün eksiklikleri olarak tespit edilen noktalar iyi kavranmalı ve sonra bu eksikliklerin giderilmesi için pratik adımların atılması gerekiyor. Tabii bu durumda karşımıza şu soru çıkıyor. Nasıl?

Bunun cevabı öncünün kendi örgütlenme anlayışında mevcut. Şöyleki; Öncünün belirttiği işyeri P. komiteleri veya İşyeri Komiteleri perspektifi doğru kavranmalı ve bu perspektif doğrultusunda pratik adımlar sağlıklı bir şekilde beklenmeden atılmalıdır. Bu komitelerin oluşumu ve görevleri nedir?

İşyeri Parti Komiteleri, adından anlaşıldığı gibi konumu, durumu ve insiyatifli bellidir. Ama bir işyerinde İPK oluşturulamıyorsa orada işçi sınıfının örgütlenmesi yapılmayacaktır. Elbetteki yapılmak zorundadır. Burada sorunlara sahip çıkan, öncüye ve sınıf mücadelesine gönül veren işçilerden İşyeri Komiteleri oluşturulmalı, bunlar aracılığıyla işçilerin mücadelesine sahip çıkılmalı, mücadeleye önderlik edilmeli, işçi sınıfının örgütlenmesi sağlanmalıdır. Ve giderek İşyeri Komiteleri, İPK'lerine dönüştürülmelidir. Bunlar ilke olarak illegalitenin gerekliliklerine kesin olarak riayet etmelidirler. Ama illegalite adına hep gizlenmek, sorunlardan uzak durmakta doğru değildir. Sorun işçi sınıfının örgütlenmesi ise elbetteki onların içinde olacaktır, sorunlar karşısında kayıtsız kalmayacağız. Ama düşmanın eline ne işyerinden kovulmak için, ne de polise düşmek için bilinçlice kozlarda verilmemeli, o

kozların bütün delikleri ta-  
kanmadır.

İşyeri P.K'leri şu Pers-  
pektiflerle Hareket Etmeli-  
dirler:

Konuya ilişkin olarak 2.  
sayımızda 8 maddelik bir  
perspektif sunulmuştu. On-  
ları tekrar aktarmakta yarar  
görürüz.

### 'İşyeri Komiteleri

1) Ülkemizde, yaygın kit-  
le eylemlerinin içinden doğan  
bu örgütler, kendisini yasal-  
lıkla sınırlandırmayan ve  
işçi sınıfının kitlesel girişken-  
liklerinin önünü açan organ-  
lardır.

2) Sendikasızsız sigortasız  
ve her türlü sosyal güvence-  
den yoksun durumda bulu-  
nan işçileri de kucaklamaya  
ve aktif mücadeleye çekmeye  
en uygun araçlardır.

3) Mensuplarının bütü-  
nün sürekli bir arada olabil-  
meleri nedeniyle doğrudan  
demokrasinin işlemlerini, iş-  
çilerin kendileri hakkındaki  
kararları bizzat kendilerinin  
alıp uygulayabilmelerini ge-  
rekli ve mümkün kılan or-  
ganlardır. İşleyişte, doğrudan  
demokrasi esas  
alınmalıdır.

4) İşçilerin sendikal bi-  
lincini ve inisiyatiflerini geli-  
ştirmeye; işçilerin kendi ken-  
dilerini yönetme deneyimleri  
edinmelerine; üretim süreci  
karşısındaki kayıtsızlıklarını  
ve üretim sürecine yaban-  
cılaştırmalarının giderilmesine  
zengin olanaklar sunan or-  
ganlardır. (Geliştirilmeye en  
fazla ihtiyaç duyulan yanla-  
rından biride budur!)

5) İşçiler içindeki doğal  
önderleri açığa çıkarmaya en  
uygun araçlardan biri olma-  
sının yanında, M-L öncünün  
sınıfla kaynaşmasını güçlen-  
diren çalışma alanları ola-  
rak mücadelenin olanakları-

nı geliştirebilecek organlar-  
dır.

6) Sendikaları (işyeri ko-  
miteleri tarafından oluşturul-  
acak ve bütünüyle komitele-  
re bağımlı olarak hareket  
edecek olan Sendika Komis-  
yonları aracılığıyla) denetle-  
yebilecek, sınıfın çıkarlarına  
uygun davranmaları için ta-  
bandan baskı yapabilecek ve  
egemen sınıfların işçi sınıfı  
kalesindeki truva atlarını  
teşhir ve tecrit ederek etkisiz  
duruma getirebilecek yetenek-  
te organlardır.

7) Diğer işyerleriyle bağ  
kurmaya ve birlikte eylemler  
organize etmeye; daha geniş  
birlikler (İşkolu Komiteleri)  
oluşturmaya elverişli organ-  
lardır.

8) Sınıf sendikacılığının  
çekirdek örgütlenmeleridir ve  
bu özellikleri nedeniyle de,  
sendikaların işlevsiz kaldığı  
alanlarda ve işçilerin sendi-  
kasızlaşmaya mahkum edil-  
diği dönemlerde, sendikalar  
gibi, faaliyet gösterebilecek  
organlara dönüştürülebilme  
potansiyeline sahip araçlar-  
dır."

Bu perspektifleri, bu gö-  
revleri yerine getirebilecek  
sade, bürokratik engellerden  
uzak, işlerin daha hızlı yürü-  
tülebileceği ve kadro tasarru-  
fu yaratacak bir örgütlülük  
gerekmektedir. Bunu oluş-  
turmakta hiç kuşkusuz öncü-  
nün görevidir.

Ama şu bir gerçekki ön-  
cünün oluşturacağı sade, bü-  
rokratik engellerden uzak,  
kadro tasarrufu sağlayan ve  
hızlı iş yapacak olan İPK  
veya İK aracılığıyla işçi sını-  
fının yığın hareketinin dene-  
yimlerinde pratik / politik  
dersler çıkartır (öğrenir) ve  
mücadelenin politik düzeyini  
yükselterek kitleleri yönlendirir.

Öncü bu organları saye-  
sinde kitleler içinde saygınlı-

ğı olan tecrübeli, ileri işçilere  
ait birimler örgütlettirir ve  
etkinliğini yaygınlaştırır.

Öncü, bu organları saye-  
sinde propaganda-ajitasyon,  
basın yayın birimleri oluştu-  
rur. (Oluşturulan bu birimler,  
fabrikalarda öncünün çı-  
kardığı bildiri, dergi, broşür  
vb. ajitasyon ve propaganda  
araçlarını duruma göre gizli  
veya açık dağıtır.)

Öncü, bu organları saye-  
sinde geniş işçi yığınları için-  
de kadro faaliyeti yürütür ve  
gelişme vaadeden işçileri  
profesyonel faaliyet içine çe-  
ker.

Öncü bu organları saye-  
sinde güç toplar, esas müca-  
dele alanlarına destek sağ-  
lar, zaman zaman kitlesel  
eylemler düzenler ve giderek  
düşman kalelerini kuşatır.

Bütün bunların yaratıl-  
ması öncü tarafından ortaya  
konulan politik hatta sebat  
etmekten geçer. Eğer disiplinli,  
bilinçli ve azimli bir ça-  
lışma ve örgütlenme stili  
oluşturulamazsa; kişisel bağ-  
ların bolluğu, çevrecilik ve  
esnafca çalışma tarzı içeri-  
sinde boğulup kalır. İPK  
veya İK öncü etrafında kay-  
naşır, kendi içlerinde iş bölü-  
şümü ve güç tasarrufu ilkele-  
rini benimsemelidirler. Ve  
kesinlikle disipline, gizlilik  
tekniklerinin mükemmelleştiril-  
mesine önem vermek zorun-  
dadırlar. Ancak bu şekilde  
faşist diktatörlük ve polis  
devleti karşısında kurbanla-  
rın sayısı azaltılabilir,  
Halk Demokrasisi ve Sosya-  
lizm bayrağı yükseltilebilir.

İşçi sınıfı içerisinde faa-  
liyet yürütmek ve örgütlen-  
mek için gerçekten hem ge-  
nel ve hemde özel olarak  
çalıştığımız işyeri koşullarını,  
işçilerin psikolojik du-  
rumlarını, işyeri sahibinin iş-  
çiler karşısındaki tutumun,

varsa sendikanın tumunun  
kısacası işçi sınıfını ve işyeri-  
ni ilgilendiren her şeyi ama  
her şeyi çok iyi tahlil etmek  
zorunludur. Özgül çelişkiler,  
Marksizmin genel siyasal bi-  
limi ışığı altında çözümlen-  
medikçe el yordamıyla ka-  
ranlıkta yürüme durumuna  
düşülür. Kalıplaşmış dogma-  
lara göre değil, işçi sınıfının  
ve devrimin yararına ne ya-  
pılması gerekiyorsa onu yap-  
mak gerekir. Çünkü bir ey-  
lem için savunulan ve  
uygulanan şeyler, bir başka  
eylem için geçerli olmayabi-  
ler. Bir eylem için oluşturulan  
birlik, bir başka eylem için  
gereksiz veya yetersiz  
olabilir. Kısacası Marksizm  
somut şartların somut tahli-  
lidir. Yani her somut duru-  
ma uygun düşecek somut  
tahliller ve tavırlar gereki-  
yor. İPK'leri veya İK'leri bu  
Marksist ilkeyi her şart al-  
tında kendilerine kılavuz  
edinmek zorundadırlar. İPK'leri,  
hatır, gönül, işleri için tek tek  
kişilerle ilgilenip dar döngü  
içine girmemeli; tam aksine  
öncüyle bütünleşecek kitleselleş-  
meyi hedef almalıdır. Usta bir  
örgütleyici, her olanağı kullanmayı  
bilen örgütleyicidir. İlgeldir  
ama legal olanakları kullan-  
masını çok iyi bilir. Devrimci  
çalışmanın çeşitli yönlerini  
birbirine dönüştürmesini bi-  
len biridir. Örneğin, çeşitli  
faaliyetler için yasal kılıflar  
bulmak, pek çok işi herkesin  
gözü önünde ama hiç kimse-  
nin farkına varmadığı bir bi-  
çimde yürütmek onun için  
hiçde zor bir şey değildir. Ya-  
şamımız içerisinde böyle ola-  
naklar her zaman mevcuttur.  
Yeterki devrimi kendimize  
görev edinelim. Fransız işçileri  
III. Napolyon döneminde,  
Alman işçileri sosyalistler  
yasası döneminde ve Rus işçileri  
çarlığın en acımasız dönemlerinde  
devrimci faaliyetleri için her tür-

lü kamufle yöntemlerini bul-  
mayı başardılar, Türkiye işçi  
sınıfı da bunu başaracaktır.

Lenin yoldaş, fabrikalar-  
da ajitasyon ve propaganda  
sorunu üzerinde önemle dur-  
maktadır. Gerçektende aji-  
tasyon ve propaganda örgüt-  
lenmenin can damarı  
demektir. Fabrikada çıkan  
her sorun üzerine doğru bir  
ajitasyon ve propagandayla  
gidilmedikçe, işçilerin birliği  
ni sağlamak ve işçileri bilinç-  
lice ortak bir şekilde hareke-  
te geçirmek pek te kolay  
değildir. Olsa bile kof ve bi-  
linçsizce bir birlik olur ki, bu  
her zaman dağılmaya mah-  
kumdur. Bunun için İPK'si  
üyelerinden biri ajitasyon ve  
propaganda örgütleyicisi ola-  
rak görevlendirilmelidir. Len-  
nin, bunun görevlerini şöyle  
tespit etmiştir.

a) Ajitasyon-propaganda  
çalışmaları için uygun bir  
grupun üyelerinin listesini  
çıkarmak;

b) Parti programı ve  
parti taktiklerini araştırmak  
için bir grup örgütlemek;

c) Partili olmayan işçiler  
arasında, öncelikle partiye  
sempati duyanlar, bireysel  
ajitasyonu örgütlemek;

d) Ajitasyon toplantıları  
örgütlemek;

e) İşçi Sendikaları ve di-  
ğer organlar tarafından çağ-  
rılan toplantılarda partinin  
iştirakini örgütlemek;

f) Parti yayınlarının da-  
ğıtımını vs. örgütlemek. (Örgüt-  
lenme Üzerine, sf. 213)

Fabrikalarda örgütlen-  
menin önemli araçlarından  
biride hiç kuşkusuz sendika-  
lardır. Bu gerçek ışığında ha-  
reketle öncü, sendikal faali-  
yete gereken önemi vermek  
zorundadır. Can alıcı bu so-  
runa önem verilmez, kendili-  
ğindenciliğe bırakılırsa işin  
gerçeği şudurki işçi sınıfı içe-

risinde istenilen düzeyde bir  
örgütlülük tutturmak hayal-  
den öte geçmez. Daha da  
önemlisi soruna sırf sadece  
"sol" lafazanlıkla yaklaşır,  
pratikte bir şey yapmamak,  
gelişmeleri dikkate almayıp  
dogmatik davranmak kadar  
tehlikeli bir şey yoktur.

Lenin şöyle der: "Gerçek  
devrimciler, çok kez 'devrim'  
sözcüğünü büyük harflerle  
yazmaya, 'devrime' neredey-  
se tanrısal bir erek gibi paye  
vermeye kendilerinden geç-  
meye, en serin kanlı, en ber-  
rak biçimde düşünme yetile-  
rini yitirmeye, hangi anda,  
hangi durum ve koşullarda  
ve hangi eylem alanında dev-  
rimci bir tarzda davranmak  
gerektiğini ve hangi anda,  
hangi durum ve koşullarda  
ve hangi eylem alanında re-  
formist eyleme geçmesini bil-  
mek gerektiğini tartmak ve  
gerçekleştirmek yetilerini yi-  
tirmeye başlarken, hapi yut-  
muşlardır." (Anarşizm ve  
Anarko-Sendikalizm, sf. 26)

Aslında Lenin'in bu öğ-  
retisi mücadelenin her ala-  
nında yolumuzu aydınlatan  
bir fener gibidir. Öncü bu öğ-  
reti ışığında yürüyerek, her  
alanda olduğu gibi sendikal  
alanda da önüne mevcut sen-  
dikalar içinde çalışarak veya  
yeni iş kollarına ilişkin kuru-  
lacak sendikal faaliyetlere  
aktif olarak katılarak işçi sını-  
fının örgütlenmesini  
perspektifiyle hareket etme-  
lidir. Sendikal mücadeleye  
önem vermemek, siyasi mü-  
cadelenin temelini oluşturan  
iktisadi mücadelenin önemi-  
ni anlamak olur. İşçi sınıfına  
salt siyasi propaganda ve  
ajitasyonla gitmek, ama  
onun ekonomik ve sosyal hak  
talepli mücadelelerinden  
uzak durmak, bu tip haklar  
için işçi sınıfını örgütleyip se-  
ferber etmemek ve bu müca-  
delelerde en ön safta yer al-  
mamak; bu tip yaklaşımlar

öncüyle işçi sınıfının bütünleşmesini önler. (Elbetteki her şart altında ve her koşulda bir takım reformist haklar için sahaya çıkılmaz. Ama tümünden de reddedilmez). Tersî durum, yani sadece ekonomik ve sosyal hak talepli mücadelelerle yetinmek burjuvaziyle uzlaşmayı getirir. Oyle ise öncünün görevi, iktisadi ve siyasi mücadeleleri, iktidar mücadelesine hizmet edici bir biçimde yürütmek olmalıdır. Bunu başarmak içinse uygun araçlar kullanmak gerekli ve zorunluluktur. Ki bu araçların en önemlilerinden biriside sendikalardır.

Sendikalar, birey ve kolektif olarak örgütlenmiş işverenlere karşı oluşturulmuş, işçilerin kollektif eylem araçlarıdır. Ve aynı zamanda sendikalar öncünün önemli yan kollarından biridirler. Bundan dolayı İPK'leri ile sendikalar birbirlerine yardımcı olan, işçi sınıfının örgütlenmesinde birbirlerini tamamlayan ama birbirlerine karıştırılmayan iki ayrı örgütlenme aracı durumundadırlar. Her ikiside işçi sınıfının örgütlenmesiyle ilgilidirler. Ama biri tamamen legal, düzen sınırları içerisinde işçi sınıfının ekonomik, demokratik ve sosyal hakları için esas olarak örgütlenir ve aynı zamanda öncünün devrim programını işçi sınıfına taşır. Diğerî ise, yani İPK'leri illegal olarak işçi sınıfı içerisinde doğrudan parti örgütlemesi yapar. Yani esas görevi parti örgütlemesi yapmaktır. Tabî bu, işçilerin ekonomik, demokratik ve sosyal hakları için mücadele etmeyecekleri anlamına gelmez. Tam aksine bunların mücadelesini yürüttükleri ölçüde iş yerlerinde Parti örgütlenmesi yaratabilirler.

Ashında sendikalar sorunu, alabildiğine geniş bir sorundur. O yüzden bu yazı içerisinde her yönüyle ele alıp irdelemenin mümkün olmadığını belirtelim. Ancak sendikal faaliyet yürütenlerin bu konu üzerinde uzmanlaşmaları gerektiğini belirtelim. Bunun için özellikle, uluslararası işçi hareketinin gelişme aşamalarını; sendikal hareket tiplerini; iktisadi mücadelenin gelişmesi ve biçimleri; zamana, yeri ve sanayinin karakterine göre iktisadi çatışmanın önemi; politika ile ekonomi arasındaki ilişkinin önemi; iktisadi taleplerin politik taleplerle birleştirilmesi; grevin önemi, hayata geçirilmesi ve sürdürülmesi; bu konudaki deneyimlerin araştırılıp incelenmesi; grev hazırlığının yöntemleri; işçi sınıfına devrimci bilincin taşınma yöntemi ve biçimleri; saldırı ve savunma taktiklerinin zenginleştirilmesi vs. vs. gibi pek çok sorunu araştırıp incelemelidirler. Aksi takdirde sendikal faaliyet yürütmek mümkün değildir. Olsa bile bilinçsizce bir faaliyet olur ki bununda ne işçi sınıfına, nede Türkiye devrimine bir yararı olamaz. Ve sonuç olarak şunu belirtmeden edemeyeceğiz. Sorun, bunların teorik bazda öğrenilmesi değildir sadece; sorunun ikinci ve en önemli yanı bunların pratiğe geçirilmesidir. Bu da sağlam bir örgütlülük sorunudur ve öncünün görevidir. ■

## YURTIÇİ KARGO İŞÇİLERİ KARGO YERİNE, DİRENİŞ TAŞIYORLAR!

Yurt İçi Kargo A.Ş. bir tür özel koli taşıma şirkettir. Yurt İçi Kargo A.Ş.'nin işvereni, başta MEF Dersanesi ve sürücü kursu olmak üzere bir çok şirketin sahibi olan İbrahim Arıkan, 1982 yılında çok sınırlı bir sermaye ile kargo taşımacılığına başladı. Yurt İçi Kargo, bütün kârâ yönelik işletmeler gibi, daha fazla kazanç, daha düşük maliyet hırsları ve işçi düşmanlığı sayesinde, bugün Türkiye'de 223 şubesi ile kargo taşımacılığının çok önemli bir pazarını ele geçirmiş bulunmaktadır. 1982 yılında 5 milyon lira cüzi bir sermaye ile kargo taşımacılığına başlayan Yurt İçi Kargo'nun bugünkü ana sermayesi 200 milyar TL'yi bulmuştur. 9 yıllık bir faaliyet sonucu, Yurt İçi Kargo tam bir para darphanesine dönüşmüştür. İbrahim Arıkan, sermayesine sermaye katmak için, başta işçilerin sosyal haklarını gaspederek, alınterlerinin karşılığını vermeyerek ve vergi kaçırarak bugünkü konumuna gelmiştir.

Yukarıda çizilen tabloyu gören her insan, böylesine başarılı grafik çizen bir kuruluşun, işçilerinin ücreti ve çalışma koşullarının son derece (yada asgari olarak) iyi olduğu düşüncesine kapılabilir. Bu doğal bir düşünce değil, çünkü; Yurt İçi Kargo işverenin izlediği yol ve yöntemleri incelediğimizde, çalışma şartlarının son derece ağır, sömürünün katmerli olduğunu ve kapitalistleşmenin temel kar yasaının da bunu emrettiğini görebilir. Bir kuruluşun 9 yıllık bir süre içinde sermayesini defa-

larca birbirine katlayarak 200 milyara çıkartması, ancak sömürünün ağırlığı çok iyi örmekle mümkün olacaktır.

Yurt İçi Kargo işvereni, işçileri günde 16-17 saat çalıştırarak ve fazla çalıştırmaktan doğan mesai ücretlerini ödemedi, Ankara'ya Adana'ya, Trabzon'a, G. Antep'e vs. yerlere "özel kurye" gönderildiği gibi tutanak tutulup ve ancak kuryelerin gönderilmediği, hatta harita üzerinde bu yerleri göstere-meyecekleri halde belge düzenleyerek yüklü bir vergi kaçaklığı yaparak, bu kâr grafiğini yükseltmiştir.

Yurt İçi Kargo işvereni, çarkı öyle bir kurmuş ki, ya çarka kapılıp gideceksin, ya da ezileceksin. Ama sonuçta her iki biçimde de çarkın dişleri arasında ezilmek kaçıyor işçilere. "Fazla mesaiye gö-nüllü kahyorum" yazılı kağıtları zorla işçilere imzalatarak, çalıştırıyor. Bu duruma rağmen, ortalama olarak bir işçi 750 bin lira gibi komik bir ücret alıyor. "Yardımlaşma sandığı" adı altında işçi ücretlerinden kesilen kesintiler, işçilerin ihtiyacı olduğu zaman, kendilerine verilmeyerek, bu kesintilerin gerçekten işçilerin yardımlaşması için değil, işverenin ücretlerden ikinci kez çalarak kasasına kâr olarak aktardığı anlaşılmaktadır.

Yurt İçi Kargo'da hiç bir sosyal hak yok, kendi hakkını aramayan, çalışmaktan, işverenin iyiliği dışında hiç bir şey düşünmeyen "uslu çocuk" olmanın bedeli olarak bazen bayram ikramiyesi verilir. Başını kaldıran, sosyal haklardan bahseden, hakkını arayan işçi ya 17. maddeye tabî tutularak hiç bir hak verilmeden kapı önüne konur, yada sürgüne gönderilir. Sürgün; aslında istifaya

zorlamanın bir başka adıdır.

Kargo işçileri, yapmış oldukları işten dolayı, soğuk-çamur-yağmur ve kar demeden, tüm sağlık koşullarından uzak çalışarak yaşamlarını idame ettirmeye çalışıyorlar. Çalışma koşulları, Hitler Almanya'sının toplama kamplarını aratmayacak cinstendir. Bu çalışma koşulları, 12 Eylül Askerî faşist cuntası tarafından "ekonomiyi düze çıkarma" sahtekarlığıyla ortaya konulan yasalardır ve Yurt İçi Kargo işçileri halen bu yasalarla idare ediliyorlar.

Yurt İçi Kargo A.Ş.'nin bütün bu olumsuz koşullarına karşı, başta İstanbul olmak üzere, ülkenin bir çok yerinde bulunan şubelerinde 1988 yılında örgütlenmenin ilk temelleri atıldı. 1988 yılında örgütlenme ve bu örgütlenmenin de sendikal mücadeleye aktarılması gündeme geldi. İşveren ise, atılan adımların engellenmesi için, 70 işçiyi işten attı ve Yurt İçi Kargo'da başlayan hareketlilik bir anda sessizliğe büründü. Hareketliliğin sessizliğe bürünmesi ve yeniden dalgalanmaması içinde baskı, sömürü bir kat daha yoğunlaştırılarak devam ettirildi. Yurt İçi Kargo şirketinin sahibi İbrahim Arıkan, örgütlenmeyi engellemek ve sendikalaşmanın önüne geçmek için, bu tarihten itibaren 17. maddeyi ve sürgünleri sürekli gündemde tutarak yaptırım gücü yaratmaya çalıştı.

Bu baskıcı ve yaptırım gücü yüksek yöntemlerin oluşturduğu tepkilerin dış vurması uzun sürmedi ve kendini açıktan ifade etmesi kaçınılmaz oldu. 1991 yılına gelindiğinde, tepkilerin artık içten içe değil, pratiğe yansması kendini dayattı. Tepki-

lerin pratiğe yansması ilk olarak, aktarma merkezlerinde şoförlerin kontak kapatmasıyla gündeme geldi. Bu eylem Yurt İçi Kargo'da yakılan ilk direniş ateşi oldu. Bu eylem sonucu 16 şoför 17. maddeye tabî tutularak işten atıldı. İşveren 17. maddenin kendisine tanıdığı ve gücünü faşist diktatörlükten alan "yasal hakla", bu 16 işçinin kıdem ve ihbar tazminatlarını da ödemedi. Bunun yanında diğer işçilerin tepkilerini yatıştırmak için ve işçilerin kendi arkadaşlarına sahip çıkmalarını engellemek amacıyla, göstermelik bir zam yaptı. Ancak ne var ki, İbrahim Arıkan'ın bu oyunu tutmadı. Çünkü, işçilerin diğer şubelerdeki kardeşleri ile birleşmesi, haklarının takipçisi olmasını engelleyemedi. Tam aksine güçlerini birleştirerek ve diğer iş alanlarında çalışan işçilerle birlikte hareket etmek için, TÜMTİS sendikası içinde birleşmek ve sendikanın bir an önce yetki alması yönündeki çabalarını yoğunlaştırdı. Daha çok işçinin sendikaya üye olmasına hizmet etti.

TÜMTİS sendikasında örgütlenen Kargo işçileri, yeni saldırılara yeterince hazırlıklı değildi. Çünkü, sendika işyerinde yetki sahibi değildi, grev kararı alamazdı, işten atılmalara karşı "yasal" sınırları zorlayamazdı. Nitekim 27 işçi Aralık 1991 günü işten atıldı. Kargo işvereni bu keyfi tavırları bardağı taşıran son damla oldu. Kargo işçileri için, bordoları yakıp gemileri denize indirmenin zamanı artık gelmişti. Kargo taşımacılığı gibi alabildiğine dağılık bir iş kolunda sendikalaşmak için zor bir görevi yerine getiren işçiler, elbette ki, atılan arkadaşlarını yalnız bırakamazlardı. 400 Kargo işçisi,

topluvizite eylemine çıkararak Aksaray bölge müdürlüğü önünde "atılanlar alınsın başka çare yok", "sendika hakkımız engellenemez" sloganlarıyla Yurt İçi Kargo sahibi İbrahim Arıkan'ı ve diğer yöneticileri uyardılar. Bu eylem aynı zamanda Kargo işçisinin kararlılığını, haklılığını, örgütlenmenin insanca yaşamının vazgeçilmezliği açısından önemli bir kilometre taşı oldu. Bu durum üzerine İbrahim Arıkan, tam bir panik içine girdi. Paniği atlatmak ve işçi örgütlülüğünü dağıtmak için de işçi atılmalarına iyiye yüklendi.



Yurt İçi Kargo işvereni, işçileri dize getirmek için, 17. maddeyi durmadan işlemeye başladı. 27 işçinin atılmasından bir kaç gün sonra 17/2 maddesinden 135 işçiyi daha işten attı. Yurt İçi Kargo şirketinde yönetici konumunda bulunan bazı "eski tüfekler" sermayeye karşı hissettikleri ezikliği ve bu ezikliği gidermek içinde işçi kıyımlarına ses çıkarmaya- rak ve hatta bizzat atarak diyet borçlarını ödemeye çalışıyorlar. Bu yetkililerden bazıları aynı zamanda İHD'ye de üyedir. 17. madde, sürgünler işçileri yıldırmadı, direniş daha alevlenerek süreklilik kazandı ve kargo taşımamacılığını bir çok şubede tamamıyla durduran işçiler, Yurt İçi Kargo şirketinin bu topyekün saldırısı karşısında, kendi aralarında toplantılar yaptı ve bu toplantılar sonucu direnişten sorumlu olacak komiteyi belirlediler. Komitenin belirlenmesinden sonra işçi haklarını vermeyen İbrahim Arıkan'ın milyonları harcayarak SWISS Otel'de oğlunu dillere destan bir düğünle evlendirmesini protesto etmek için işçiler, üzerine "Atılan İşçilerden

Arıkan'a" yazılı bir siyah çelenk gönderdiler. Gerçi Arıkan bu çelenği kabul etmedi, ama olsun, önemli bir girişimdi ve işçilerin, taleplerimizi kabul etsende etmesende biz bu direnişi sürdürüleceğiz' mesajını taşıyordu.

Yurt İçi Kargo işvereni İbrahim Arıkan'ın olumsuz tavrının devam etmesi ve geri adım atmaması üzerine, yapılan toplantılarda belirlenen eylem planı doğrultusunda 6 Ocak 1992 günü İstanbul aktarma merkezlerinde (Altunizade, Levent ve Topkapı) 400 işçi direnişi fiili olarak başlattılar. Her üç aktarma merkezinde başlayan direniş üzerine, polis işçilere karşı saldırıya geçti. Direnen işçilere jopluk-tekmeli saldırılar, işçileri yıldırmadı. Onlar bedenleri ile direnişi sürdürdüler ve insanca, onurlu yaşamın bir diğer adının direnmek olduğunu ortaya koydular.

Yurt İçi Kargo işvereni, 17. madde ve diğer yöntemler işe yaramayınca yeni yöntemler geliştirmeye girişti. Polise çeşitli rüşvetler vere-

rek, polisi işçilerin üzerine saldırttı. İşçilerin kurduğu direniş çadırları polis tarafından sökülüp yakıldı. Direnişte olan işçileri ziyarete ve desteğe gidenleri polis gözaltına alarak, desteği kesmeye çalıştı. Dergimizin muhabirininde içinde bulunduğu 8 sosyalist basın mensubu polis tarafından Altunizade'de gözaltına alındı ve bunlardan 4'ü "Terörle Mücadele Şubesi"ne götürüldü. Dergimizin ve Barikat Gazetesinin muhabiri sorgulandı. Ama bütün bu çabalar boşuna idi. Çünkü direnişte olan ve direnişten yana olanlar her türlü riski göze alarak desteğe gidiyorlardı, bundan sonra da gideceklerdir.

6 Ocak sabahı başlayan direniş, bugün çadırları sökülmiş olsada, gözaltı, dayak ve her türlü zorluğa rağmen, kararlı bir biçimde sürüyor. Kargo işçilerinin İstanbul, Ankara, İzmir, Adana, G. Antep, Hatay, Batman, Urfa, Diyarbakır, Bursa ve Trakya'da başlattıkları direniş sürüyor.

Kargo işvereninın milyonları harcayarak gazetele- re verdiği ilanlar ve para-

karşılığı bazı satılmış basın mensuplarına hazırlattığı haberler hiçbir biçimde Yurt İçi Kargo A.Ş.'nin gerçek durumunu yansıtmıyor. Terörist denilmekle terörist olunmayacağını bilmelidirler. Terörist olanlar; emekçi halkımızın alınterini çalanlardır. Terörist olanlar; bugün çeşitli yerlerde yurtsever devrimcileri katledenlerdir. Terörist olanlar; paralı köpeklerini işçilerin üzerine salanlardır. Terörist olanlar; işçilerin hakkını, onların hak ettikleri ücreti vermeyen ve çalanlardır.

Şimdi görev; bu şanlı direnişi canbedeli sürdüren kargo işçilerinin yanında olmak, onlara her türlü desteği vermektir. Şimdi görev olan; bu tür direnişleri proletarya partisinin mücadelesi ile birleştirmektir.

**- Yaşasın Yurt İçi Kargo İşçilerinin Şanlı Direnişi!**

**- Kahrolsun İşçilerin Düşmanı Patron-Ağa Düzeni!**

## SUSER İŞÇİLERİNİN

**TES-İŞ 4'NOLU ŞUBE İÇİNDE YÜRÜTTÜĞÜ "DEMOKRATİK MUHALEFET HAREKETİ" Nİ BOĞMAYA SENDİKA AĞALARININ GÜCÜ YETMEZ!**

Amerikan tipi sarı sendika yönetimleri! işçi sınıfımızın başına çörekleyen sendika ağalarının ipliği her geçen gün biraz daha pazar çıkarılarak teşhir olmuşlukları devam ediyor. Yıllardır işçi sınıfımızın tepesine çöreklenen ve gelişen her türlü ekonomik/

demokratik mücadeleyi boşa çıkararak, işçi sınıfını düzene yamamaya çalışan Türk-İş yönetici şürekası, gelişen demokratik muhalefet hareketlerini devre dışı bırakma oyunlarını artık gizli oynamamakta, yasalarda varolan boşlukları ustaca kullanarak, yasalar çerçevesinde hareket ettiklerinin imajını işliyorlar. Yasalar yasa yapıcıları tarafından yapıldığına göre, hali hazırda mevcut olan yasaların, işçi sınıfının menfaatlerini koruyup/kollaması düşünülemeyeceği gibi, bu yasaların egemen güçlerin özel mülkiyetinin koruyup / kollanması olduğu gerçeğini görmüyorlar mı? Sanmıyoruz. Ama Türk-İş yönetimi ve kendisine bağlı sendikalar, kendilerine karşı gelişen her türlü demokratik muhalefet hareketini ortadan kaldırmak veya güçsüz edilgen-pasif bir rota izlemesi için, sıkıştığı noktada yasalara sığınmaktadır. Dolayısıyla, bu sığınma sayesinde, suçun kendilerinde olmadığı imajını kullanarak, kendilerine yönelen tepkileri nötralize etmeye çalışıyorlar. Suser İşçilerinin haklı ve onurlu mücadelesine geçmeden önce, bu anlamda Türk-İş'in niteliğine bakmakta büyük ölçüde yarar vardır.

Türk-İş ve Türk-İş'e bağlı sendikalar esasta, işçi sınıfının kendiliğinden gelme mücadelesini bile emperyalizmin ve ülke içi uşaklarının menfaatlerine kanalize etme görevini yerine getirmek için, oluşturulmuş bir örgüt biçimidir.

Türk-İş, esasta ABD emperyalizmi tarafından beslendiği ve işçi sınıfımızın saf- larına soktuğu bir truva atıdır. Türk-İş, sermaye ile emek arasındaki günlük ve küçük çapta gelişen ekonomik mücadele biçimlerinde

bile, sermaye sahiplerinin safındadır, işçi sınıfının safında değildir.

Türk-İş, işçi sınıfımızın kendisinden kopma ihtimalinin belirlendiği koşullarda işçi haklarına sahtekarca sahip çıktığı izlenimi vermek için, uzlaşmacı tavrında bir yana bırakmadan çığırkanlık yapıyor. Ama, burada işçilerin yaratmış olduğu baskılama sonucu yapıyor. Bu anlamda işçi haklarına kısmen eğilen Türk-İş'in işçi sınıfı hareketi içindeki esas fonksiyonu bozgunculuktur, grev kırıcılığıdır, işgal ve boykot eylemlerini engellemek, toplu sözleşme masalarında işçilerimizin çıkarlarını işverenlere satmaktır.

Türk-İş, kendiliğinden gelme mücadele biçimlerinden tutunda örgütlü mücadelelerin her türüne kadar, öcünden korkar gibi, korkmaktadır.

Türk-İş yönetimi, Askeri faşist cuntanın halka ve işçi sınıfına karşı estirdiği terörü pekiştirici mahiyette hareket ederek, 12 Eylül yönetimine bakan vererek, ne kadar düzenden yana olduğunu ortaya koymuştur. Faşizmin en azgın biçimi ile işbirliği yapan bir konfederasyonun, işçi haklarının savunucusu olması, kendisine karşı gelişen demokratik muhalefeti hazm etmesi düşünülemez. Çünkü o, sarı sendikacı ve sendika ağalarından teşekkül- lü bir kurumdur.

**SUSER VE DEMOKRATİK MUHALEFET!**

Suser işçileri 1989 yılında Tes-İş 4'nolu şubeye üye kayıtlarını yaparak örgütlü mücadele içinde yer aldılar.

Suser işçileri, kendi demokratik-ekonomik haklarının mücadelesini vermek ve

diğer sınıf kardeşleri ile dayanışma içinde olmak, ülkenin politik ortamına girmek, ortak hareket etmek için, örgütlü bir yapının oluşturulması, üzerine düşen sorumlulukları yerine getirmeleri, grev ve direnişleri, memurların sendikal mücadelesinin yanında olmak demokratik kitle örgütleriyle dayanışma içinde olmak için, sendikaya üye oldular. Ancak Türk-İş'e bağlı Tes-İş sendikası genel merkezi ve 4'nolu şube yöneticileri, Suser ve İSKİ işçilerinin aktif olmalarını istemiyorlardı. 27 yıllık saltanatları yavaş yavaş dipden gelen dalganın gücüne dayanamıyordu.

27 yıldır Tes-İş sendikası yönetimini elinde bulunduran sarı ve uzlaşmacı sendikal anlayışı savunanlarla bir yere varılamayacağı, örgütlü sınıf mücadelesine aktif olarak katılmanın mümkün olmadığını gören Suser işçileri, kendi aralarında ikinci bir örgütlenme sürecini başlatarak "Demokratik Muhalefet Hareketi"ni başlattılar. Dipden gelen dalga nihayet gücünü ortaya koymuş ve Tes-İş yöneticilerine muhalefet olduklarını açıktan ilan etmişlerdi. Tes-İş'e yönelmiş böylesi ciddi bir tehlike karşısında, sarı sendika ağalarını yeni arayışlar içine soktu. Çünkü yakında 4'nolu Şube'nin kongresi yapılacak ve kongrede Demokratik Muhalefet Hareketi'nin gücü kendini ortaya koyacak ve yönetimin değişmesi kaçınılmaz olacaktı. Bu Demokratik Muhalefeti devre dışı bırakmak ve saltanatlarını devam ettirmek için, Tes-İş Genel Başkanlığı 31 Aralık 1991 günü bir karar alarak, Suser ve Suser'le birlikte hareket eden işyerlerini 4'nolu şube'den kopararak 6'nolu şubeye bağladılar. Gereğesi-

ni de şöyle ifade ettiler:

"Şubemiz faaliyet sahası içerisine giren Suser Su Servisi Ticaret A.Ş. işyeri ile İstanbul 3 no.lu şubemiz faaliyet sahası içerisine giren İGDAŞ işyeri Türk-İş'in Aralık ayında Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına sunduğu rapora istinaden işkol-ları tüzüğünde yapılması istenilen değişikliklerle 28 no.lu Genel İşler İşkolu içerisinde yer alması sözkonusudur.

Bu itibarla, konu Sendikamız yönetim Kurulunda görüşülmüş şubemiz ve İstanbul 3 no.lu şubemizin 12-13 Mart tarihlerinde yapılacak Genel kurullarının ertelenmemesi bakımından bu işyerleri için öncelikle şube kuruluşu düşünülmele beraber, şube kuruluncaya kadar şimdilik İstanbul 2 no.lu şubemiz faaliyet sahasına 1 Ocak 1992 tarihi itibarıyla dahil edilmesine karar verilmiştir".

Genel Başkan Genel Mali Sekreter

Faruk Barut, Mustafa Kumlu

İmzalı gerekçe ile, amaçlarını açıkça ifade etmektedirler. Bu karar sayesinde, Suser ve diğer işyerlerinde çalışan üyelerin iradesi kongreye yansıtılmayacak, 27 yıllık saltanatın sürüp gitmesi için.

Tes-İş'in yönetimi tarafından başvuru olan bu ayak oyunlarına yarın yenileri eklenecektir. Diğer şubelerde başgösterecek muhalefet hareketlerini boğmak için, onları o şubeden koparmaya ve yeni bir şubeye bağlamaya çalışacaktır.

Tes-İş sendikası, diğer sarı sendika ağalarına nazaran şube ayırma, şube birleş-

tirme, şube parçalama, olağanüstü kongreler, alışagelen geleneksel tavırları olsada, bu sendikaya bağlı işçilerin kabul edeceği, alışacağı bir durum olmamalıdır.

Bu anlayış, işçilerin iradesinin çiğnenmesi, genel toplumsal çıkarların dışlandığı, seçme ve seçilme haklarının gaspedildiği, demokrasinin vazgeçilmez bir parçası olan söz ve karar alma ilkesinin ayaklar altına alınıp yok sayılmasıdır. Bu anlayış, anti-demokratik, tepeden inme anlayışının pratikte ortaya konulmuşudur.

Kongre dönemleri ve toplu sözleşme görüşmelerinin başladığı böylesi bir dönemde, bu tür oyunlara başvurulması, işçiler arasında oluşturulan ya da oluşturulacak olan birliğin zaafa uğratılması, parçalanması "böl-yönet" politikasının uygulanmasıdır.

Türk-İş ve Türk-İş'e bağlı sendikalar, kendi kişisel çıkarlarını ve koltuk hırslarını her ne pahasına olursa olsun, işçilerin çıkarlarının üzerinde görmekte ve pratikte buna uygun hareket etmektedirler.

İşçilerin desteğine dayanmayan, iradesini yansıtmayan sermayeye karşı temsili bulunduğu sınıfı temsil etmeyen hiç bir yönetim biçimi meşru değildir. Desteği olmayan, işçilerin gücünü temsil ettiğini iddia eden bir kurumun, kendi çıkarlarını ön planda tuttuğu sürece ayakta kalması düşünülemez. Eninde sonunda yıkılması kaçınılmazdır.

Sarı sendika ağalarının her türlü oyununu bozmak, işçi sınıfının birliğini sağlamak, sermaye sahiplerine karşı kendi bağımsız politikasını ortaya koyup sürdürmek için, örgütlenmek, ör-

gütlenmek ve demokratik muhalefet hareketleri ile ortak hareket etmekten geçtiğini unutmamalıyız.

Bütün bu oynanan oyunları boşa çıkarmak ve Tes-İş'in niyetini teşhir etmek için, Suser işçileri 29 Ocak 1992 günü bir basın toplantısında alınan anti-demokratik karar protesto edildi. 600-700 işçinin katılımıyla yapılan basın toplantısında özetle şunlar dile getirildi:

"Biz Suser işçileri, bu anti-demokratik karar karşısında birlik ve dayanışma içinde, bir yandan Tes-İş Genel Merkezi'ne bir heyet gönderirken, diğer yandan toplu olarak genel merkeze telgraf çekerek olayı protesto ettik. Aynı şekilde sık sık 4 no.lu şubeye giderek bu olaylar karşısındaki tepkilerimizi dile getirdik ve bu uygulamalara sınıf adına tavır koyduk."

"Türkiye sendikal mücadele tarihinde, kongre ve Toplu İş Sözleşmesi süreçlerinde şube ayırma örneği görülmemiştir." denildi.

Basın toplantısından sonra, işçiler toplu olarak arabalarla Mecidiyeköy'e giderek sendika yöneticileriyle görüşmek istediler. Ancak bütün ısrarlara rağmen, sendika yöneticileri işçilerle görüşmeyi reddettiler. Çevik kuvvet ve sivil polis sendikayı ablukaya almıştı. Alınan güvenlik önlemlerine bakılırsa, sendika yöneticilerinin polisten yardım istediği ve işçilerin içeri girip kendilerinden hesap soracaklarından korktukları anlaşılıyordu.

İnanıyoruz ki, Suser işçileri ve Demokratik Muhalefet Hareketi, bu

saray oyunlarını bozacak, her türlü yasal haklarının takipçisi ve savunucusu olacaktır. Sarı sendika ağalarının gücü, bu haklı ve onurlu mücadeleyi boğmaya yetmeyecektir. Zafer; eninde sonunda Demokratik Muhalefet Hareketi'nin olacaktır.

## TOROS GÜBRE'DE DİRENİŞ!

Ceyhan'da kurulu bulunan Toros gübre fabrikasında işçilerin sendikalaşmak için başlattığı mücadele sonucu, işveren tarafından işçilerin önderi olabileceği gerekçesiyle 2 işçi işten atıldı. 2 işçinin işten atılması üzerine 450 işçi direnişe geçerek taşeronluk sistemine ve Toros gübre işverene savaş açtı.

Toros gübre fabrikasında direniş 19 Aralık 1991 günü başladı. Direniş bugünde sürüyor. Direniş süreci içinde, işçilerin deneyimsiz ve sınıf bilincinden yoksun oluşlarından dolayı bir çok taktik hatalar yapıldı. Dire-

nişin başlaması ve devam etmesi sonucu Ceyhan Kaymakamı ve Emniyet amiri Toros Gübre'ye gelerek işçilerle görüştü. Direnişin daha çok boyutlanmaması ve diğer işyerlerine yayılmaması için ve aynı zamanda işçilerin düzenle bütünleşmesini sağlamak amacıyla "Sonuna kadar sizin yanınızdayım" demesine işçiler ilk başta kandılar. "sonuna kadar yanınızdayım" diyen Kaymakam, Toros gübre işçilerinin başlattığı yürüyüşü engellemek için, polis barikatı ile önlerini kesiyordu. Böylece devletin mülkü amirlerinin işçi dostu olamayacağı ve onların işverenlerin sadık uşakları oldukları işçiler tarafından daha iyi kavranıyordu.

3 Ocak 1992 günü Ceyhan'da izinli bir miting düzenlendi. Bu mitinge direnişteki işçiler, aileleri ve diğer işçilerin yanısıra çok sayıda devrimci-demokrat ve komünist katıldı. Bu miting direnişteki işçilere ilham kaynağı ve direnişi daha kararlı bir şekilde sürdürmek gerektiği bilincini aşıyor. İşçiler daha sonra toplu olarak Toros gübre fabrikası karşısın-



daki Emek tepesine gittiler. İşçiler direnişlerini Emek tepede sürdürüyorlar.

Emek tepesinde direnişini sürdüren Toros gübre işçileri, Kamu sendikaları platformu tarafından Adana'da düzenlenen mitinge toplu olarak katıldılar. Faşist diktatörlüğün "memurlara sendika hakkı vereceğiz" yollu yalanları teşhir edildi. Demokratik bir zeminde düzenlenen ve her türlü yasal izini alan miting provake etmeye çalışan ve bundan sonra gündeme gelebilecek bu tür eylem biçimlerinin daha pasif ve kitlesellikten uzak, daha az sayıda insanın katılması için, polis, mitingin dağılmasından sonra 15 kişiyi gözaltına aldı. Gözaltına alınanlar arasındaki 2 kişide Toros gübre fabrikasının işçisidir.

19 Ocak 1992 günü Ceyhan Halkevi, Adana Halkevi, İskenderun Halkevi ve dergimizin taraftarlarında içinde bulunduğu bir topluluk Emek tepesine giderek, direnişte olan işçileri ziyaret ettiler ve dayanışmada bulundular.

Ziyarete giden topluluğun, Emek tepesini terketmesinden sonra, jandarma direnişteki işçilere saldırıyor. İşçiler birbirine kenetlenerek, bedenleriyle jandarmaya karşı direniyorlar. İşçiler, jandarma dipçisi altında; "İş, Ekmek, Özgürlük" sloganlarıyla kararlılıklarını bir kez daha ortaya koydular. Bu saldırı sonucu, 5 işçi jandarma tarafından gözaltına alındı. Arkadaşlarının jandarma tarafından gözaltına alınması üzerine işçiler; "bizim için kavga daha yeni başladı" diyorlar.

Bütün bu saldırı ve zulümden sonra, direnişteki işçiler, aileleri ile birlikte seçim öncesi ve hükümet kurma çalışmaları sırasında

bir çok vaatte bulunan DYP ve SHP ilçe binalarına gidip dertlerini anlatmaya çalıştılar. Ama işçiler bir kez daha gördüler ki, bütün o vaadlerin sadece, kitlelerin gözünü boyamak ve birer seçim yatırımı olduğu gerçeğinden başka bir şey olmadığını gördüler. Şaşaalı basın ve TV objektifleri karşısında "halkın sorunlarına/dertlerine sahip çıkacağız" yalanı havada sallanıyor. Çünkü, DYP binasına giden işçileri bile dinleme gereğini duymadan, ilçe başkanı "binayı işgal ediyorsunuz" diyerek polis çağırıyor ve işçileri polis gücüyle binadan atıyor. Aynı süreçte bir grup işçide SHP ilçe binasına gidip açlık grevine başladı. Açlık grevinin ikinci günü, SHP ilçe yöneticileri tarafından binadan atıldılar.

DYP ve SHP ilçe yöneticilerinin bu tavrı, genel merkez ve hükümet politikasından bağımsız olarak ele alınmaz. DYP ve SHP koalisyon hükümeti ve kadroları düzenin bekası için, tabiki işçiden ve emekçi halktan yana olamaz ve onlar düzenin gerçek sahipleri olan sermayenin yanında olacaklardı. İşçiler ve emekçi kitleler düzen partilerinin kendi emeklerine saygıları olmadığını, sorunlarına çözüm bulamayacaklarını, onların sadece çöküntüde olan feodal-faşist düzenin ayakta kalması ve sömürünün olduğu gibi sürüp gitmesi için, çalışmaktadırlar. DYP ve SHP koalisyon hükümetinin gündeme gelmesi bunun bir sonucudur.

Toros gübre fabrikasında süren direniş, Türkiye'deki taşeronluk sistemine karşı açılan bir savaştır. Taşeronluk sistemi; büyük bir işi, belli bir fiyat önererek alıp bitiren ve ikincil planda olan bir işverenlik sistemidir. Bu anlamda sömürü, ta-

şeronluk sisteminde daha çok, daha ağırdır. Götürüye dayandığı için, mesai saati belli değil ve keyfi sömürü esastır. Çalışanlar kadrolu değil, geçici işçi statüsündedir. Bu anlamda taşeronluğa karşı sendikalaşmak ve örgütlü bir gücün oluşturulması gibi onurlu bir mücadeleyi başlatan Toros gübre fabrikası işçilerini selamlıyoruz. Bu direniş, Toros Gübre fabrikasındaki kıyımaya karşı başlatılan direniş, 2,5 ay sonra ölüm orucuna dönüştü. 12 işçinin süresiz başlattığı ölüm orucu 22. gününe girdi (2 Mart 1992). Ölüm orucunu sürdüren bir çok işçi mide kanaması geçirdi. Hastaneye kaldırılan işçiler, tedaviyi kabul etmiyerek bir an önce direniş yerine dönmek istiyorlar. Murtaza Sır adlı direnişçi işçi komaya girdi ve kimseyi tanımıyor. Yaşamasını ve direnmesini bilenler, onurluca ölmesini de bileceklerdir.

Türkiye'de taşeronluk sistemine karşı başlatılan ilk direniştir ve tarihsel bir anlamı vardır.

**Ceyhan Halk Demokrasisi muhabiri.**



**Ibrahim Polat**

1992 yılında  
Mor Mesemmi altında  
ulusal çatı  
inisiyatifine  
katılmaya başladım. Bu  
Mülkiyet ve Kurumlar  
Halk Demokrasisi okurları

## CEZAYİR'DE MOLLALAR ARASI ÇIKAR ÇELİŞKİSİ VE İÇ SAVAŞ TEHLİKESİ

Cezayir'de bugün esmekte olan gerici fırtına ve bunun karşısına dikilen Askeri Cuntaya değinmeden önce, Cezayir tarihine bir göz atmakta ve okurlara kısada olsa bir ön bilgi sunmakta fayda var.

Cezayir, yaklaşık 130 yıl boyunca Fransız emperyalizminin sömürgeci olarak kaldı. Cezayir'in bu 130 yıllık sömürgeleşme tarihi aynı zamanda sömürgecilere karşı girişilen irili ufaklı ulusal başkaldırıların tarihidir.

Fransızların, Cezayir'i işgal edip sömürgeleştirmelerinin nedeni elbetteki Cezayir'in yeraltı ve yerüstü zenginlik kaynaklarını talan etmek, halkın işgücünü bedavaya sömürmek, kendi metalleri için pazar yaratmaktır. Ama Fransız emperyalizmi Cezayir'i işgal ederken, bugün ABD ve Avrupa emperyalistlerinin yaptığı gibi "Kuveyt'i Irak İlhak'ından korumak için" Ortadoğu'ya yerleştiklerini söylemeleri misali; önce Fransız konsolosunun küstahlığı karşısında sınırlanan Hüseyin Paşa'nın, konsolosa elindeki yelpazeye vurması bahane edilmişti. Daha sonra ise, yani 1830 Haziran'ında Cezayir'i işgal eden Fransızlar, Cezayir'i Osmanlılardan kurtarmak için geldiklerini söylüyorlardı. "Uygar dünyanın" çıkarları bunu gerektiriyordu! Üstelik Cezayir'i işgal etmekle, Cezayir'in, "deniz korsancılığına" da son vermiş oluyorlardı! Tabi bunların hepsi birer bahaneydi. Çünkü o tarihlerde

Akdeniz'de deniz korsancılığı olmadığı gibi yıllar öncede tarihi karışmıştı.

Fransız emperyalizminin gerçek sömürgecilik niyetini anlayan Cezayir halkı Fransızlara karşı direnişe geçti. Özellikle Konstantin ve Maskara kentlerinde yoğunlaşan direnişler Fransız emperyalizmini zor durumda bırakıyordu. Ancak 1837 Konstantin, 1839'da başlayıp 1847'de yenilgiyle sonuçlanan Maskara direnişlerinden sonra yaklaşık 100 yıl boyunca (ufak tefek bir kaç ayaklanma dışında) Cezayir halkı Fransız sömürgecileri karşısında sessiz kaldı. Bunda elbetteki en büyük etmen, Cezayirliğin henüz tam olarak kendi ulusal kimliklerinin bilincine varmamış olmalarıydı.

"1830'lardan 1930'lara uzanan 100 yıl içerisinde, Fransa'nın Cezayir'i sistemli olarak (Avrupalılaştırma) politikası sürüp gitmiş, Cezayir'e iskan edilen Avrupa kökenli (kolon)ların sayısı giderek artmıştı. (1954 yılında, Cezayir'deki (Avrupalı)ların sayısı 800.000 civarındaydı.). (Devrimler ve Karşı Devrimler Tarihi, cilt 1)

Elbetteki kan emici gözü doymaz kapitalistler için sadece maddi zenginlikleri talan etmek yetmiyordu. Daha da ileri gitmek gerekiyordu. Buralara yoğun bir nüfus akımı sağlayarak, yerlilerin gelenek ve göreneklerini, kültürlerini, dillerini de asimile etmek, kısacası ulusal bilinçlerini silip süpürmek gereki-

yordu. Cezayir'e yerleşen Fransızlar için şaşaalı bir yaşam ortamı hazırlanıyordu. Cezayir'e yerleşen Fransızlar çalışmadan lüks içinde boğulurken, Cezayir halkı yoksulluk ve sefalet içerisindeydi. Cezayirliğin kendi ulusal kimliklerini unutturabilmek için elden ne geliyorsa o uygulanıyordu. Öyleki yerli uşaklarına 1938'e gelindiğinde birde "Cezayir Halk Birliği" adı altında örgüt kurdurtular. Örgütün lideri Ferhat Abbas ulusal hainliğini, Fransız emperyalizmine olan uşaklığını şu sözleriyle dile getiriyordu: "Tarih kitaplarını karıştırdım, ölümlere de dirilere de sordum. Mezarlıklarını araştırdım, hiç kimse bana Cezayir ulusundan söz etmedi." diyecek kadar alçalıyordu.

1938'de Cezayir Halk Birliği'nin karşısına, ulusal bir örgüt olan Demokratik Özgürlüklerin Zaferi Hareketi çıktı. Cezayir halkındaki yüz yıllık sessizliğin yerini yavaş yavaş örgütlülük ve başkaldırı almaya başlamıştı. Elbetteki bunda Çin, Vietnam daha önce Sovyet ve Balkan devrimleri, ulusal kurtuluş hareketlerinin önemli etkileri vardır.

Cezayir'de 100 yıllık suskunluktan sonra ilk başkaldırısı 1945 Mayıs'ında Müttefiklerin zaferlerini kutlamaları sırasında oldu. Tören sırasında Cezayir halkı kendi bayraklarıyla sokaklara döküldüler. 102 Fransız öldürülmüştü. Fransızlar bu

başkaldırını onbinlerce kişiye katlederek bastırdılar. Köyler yakıldı, yıkıldı yerle bir edildi.

Cezayir'deki ulusal uyanış, Fransız emperyalistlerini telaşa düşürmüştü. 1945 ayaklanması ve katliamından hemen sonra 1946'da "af ve seçimler", 1947'de "Cezayir'e yeni statü" gibi politikalarla ulusal hareketi nötrale etmeye çalışıyorlardı. Ancak Cezayirlilerin ulusal mücadele ateşi yakılmıştı artık. Böylece Cezayir ulusu kendi kaderini kendisi tayin etme yoluna koyulmuştu.

1954 yılının 1 Kasım'ında Cezayir'de büyük bir ayaklanma başladı. Bu ayaklanma sırasında Fransızlara ait karakollar, kırsallar, bazı yönetici durumdaki Fransızların evlerine baskınlar düzenlendi. Bir gecede 50 kadar baskın yapılmıştı. Bu hareketin önderliğini Demokratik Özgürlüklerin Zaferi Hareketi'nden 1954 yılında ayrılan ve Devrimci Birlik ve Eylem Komitesi'ni kuranlar yapmışlardı. Daha sonra Devrimci Birlik ve Eylem Komitesi, Ulusal Kurtuluş Cephesi'ne (FLN) dönüştü. FLN, ulusal bağımsızlığın ancak silahlı mücadeleyle elde edilebileceğini ve herkesi FLN etrafında birleşmeye ve mücadele etmeye çağırıyordu.

FLN'yi destekleyen esas olarak köylüler oldu. Çünkü ilk işgal yıllarında silahlı direnişlerle sömürgecilere karşı koyan köylülerin toprakları ellerinden alınmış, topraklarından sürülmüş köylülerin bir kısmı gündelikçilik yaparak, bir kısmında şehirlere göçerek işsizler ordusunu oluşturmuşlardı. Fellahlar ise sömürgecilerin etkinlik alanlarından uzak dağlık kesimlerde ve zor şartlar altında yaşamlarını sürdürmeye çalışıyorlardı. Bu yüzden Fellahlar kendi Arap kültür ve dille-

rinden bir şey kaybetmedi, sömürgecilerin asimilasyon politikalarına kapılarını kapalı tuttular.

FLN'ye bağlı olarak kurulan Ulusal Kurtuluş Ordusu (ALN) 1954'te 500 kadar mücahitten oluşuyordu. Ancak köylülerin cepheye olan eğilimlerini iyi tahlil eden FLN, kırsal alanda başlattığı örgütlenme sonucunda kısa sürede ALN'nin sayısı 100.000'e ulaştı. Ulusal Kurtuluş savaşının temel gücünü köylüler oluşturuyordu. Ve ilk gerilla savaşı kırsal alanlardan başlatılarak, şehirlere doğru ilerlemeye başladı.

"Gerilla savaşını en çok köylüler verdi; yalnız savaş olaylarının yer aldığı bölgeler nedeniyle değildi bu; aynı zamanda FLN'nin devrimci bildirisini kabule en yakın, en hazırlıklı olanlar köylülerdi ve cepheyi asıl destekleyen onlar oldu." (age)

Gerilla savaşının başlatılıp yürütüldüğü bu süreçte, Fransa'da da devrimci demokratlar ve işçi sınıfı Cezayir'in haklı ulusal direnişini destekliyor, yönetimi zor durumda bırakıyorlardı. Ve Cezayir sorunu uluslararası arenada da gündemi işgal ediyordu. Sonuç olarak pek çok katliamlardan sonra Cezayir halkının boyun eğmez

silahlı direnişi karşısında Fransız sömürgecileri dize gelmiş, Cezayir'den çekilme kararı aldılar. Tabi bu karar, FLN önderleriyle yapılan bir dizi görüşmeler sonucunda alınmıştı.

FLN önderliği, komünist ideolojiden oldukça uzak, ulusal yönü ağırlıklı ancak Çin ve Vietnam devrimlerinden kısmen etkilenmiş bir önderlikti. Bu yüzden Fransızlarla yapılan anlaşmada, Fransızlar Cezayir'den çekilecek, Cezayirli kendii yönetimini oluşturacak, ancak Fransayla ekonomik ve siyasal ilişkiler devam ettirilecekti.

1963'te Cezayir'in yeni anayasası ilan edildi. Fransızlarla yapılan anlaşma sonucu hapisten çıkan Ben Bella, Cezayir'in ilk Cumhurbaşkanı oldu. Sosyalist düşünceden etkilenen Ben Bella, "devrim ve sosyalizm düşüncesine bağlı kalacağımı" belirterek ekonomik alanda dış ticaretin kontrolü, enerji kaynaklarının millileştirilmesi, sanayileşme gibi önlemler ve girişimlerde bulundu. Ayrıca topraklar büyük toprak sahiplerinin ellerinden alınarak köylülere dağıtıldı. Toprakların bir kısmı millileştirildi. Ben Bella'nın bu girişimleri, emperyalistleri ve ülke içindeki tutucuları rahatsız ediyordu. 1965'te bir



Askeri Darbe ile Ben Bella devrildi, Cunta işbaşına geldi.

"Ben Bella'nın devrilişi, tutucular tarafından beklenen mutlu bir gelişim olarak selamlandı. Tarım reformundan telaşa düşen büyük toprak sahipleri, dışarıya bağlı ticari çıkar sahipleri, ayrılan Avrupalılardan az çok yasal bir şekilde teslim alınmış malları sömürme konusunda kuşkulanan zengin spekülâtörler, kamu hizmetlerinin ana mevkilerinde olan yüksek bürokratların önemli bir kesimi, kamu çıkarlarından çok kendi avantajları ile ilgilenenler de Ben Bella'nın devrilmesini kurtuluş olarak görüp sevindiler. Emperyalist çevrelerde, şimdiye dek uygulanan iç ve dış siyasette temel değişmelere yol açacağını ve böylece kapitalist dünyanın Cezayir'le daha yakın ilişkiler kurmasının mümkün olabileceğini umut ederek bu rejim değişikliğinden duydukları sevinci gizlemediler." (age, C.1)

Kuşkusuz Ben Bella gerçek bir Marksist değildi. Ama gerek siyasal ve gerekse ekonomik alanda hayata geçirmeye çalıştığı politika ne yerli mollaları ve nede emperyalistleri pek memnun edici değildi. Bu politikayla sosyalist kampa kayış kuşukları içindeydiler.

Cuntaya karşı direnişe geçen kitlelerin mücadelesi kan ve katliamlarla bastırıldı. Devrimciler işkencelerden geçirilip zindanlara dolduruldu. Topraklar, feodal toprak sahiplerine geri verildi. Köylü ve işçilerin denetledikleri sektörler, köylülerin ve işçilerin denetiminden alındı. Yeni yönetim, "sosyalist kampa fazlasıyla yakın" olan önceki siyasetin tersine, "her iki bloka karşı da tarafsızlık" siyaseti izleyeceğini belirtiyor ve bilahare Cezayir, Yugoslavya,

Hindistan gibi ülkeler "Bağlantısızlar" blokunu oluşturuyorlardı. Bu göz boyamaktan öte bir şey değildi. Kapitalist sistemi benimseyen bir siyaset, emperyalizmin dışında olamazdı. Bu ülkelerin her biri emperyalizmin yarı-sömürgeleri durumundaydılar ve hâlâ da öyleler.

Cezayir'in bu kısa tarihçesinden sonra şimdi gelelim, bir süredir dünya kamuoyunun gözlerini çevirdiği yeni duruma. Bu, aslında ta 1965'lerden bu yana Cezayir'de süregelen hakim sınıflar arasındaki çıkar dalasının yıllar sonra kopardığı fırtınadan başka bir şey değildi. Bunda şaşılacak bir şey yok. Kötü olan, hakim sınıfların çıkarları uğruna halkın birbirini boğazlama noktasına gelmiş olmasıdır.

İşsizliğin, yoksulluğun çağ gibi büyüdüğü bir toplumda elbetteki kitleler insanca yaşamının, kendi emeklerine sahip çıkmanın mücadelesini vereceklerdir. Cezayir'de durum budur. Yani Cezayir halkı yoksulluk ve sefalet içinde iken, iktidarı elinde tutan kompradorlar ve büyük toprak ağaları zenginlikler içinde yüzmektedirler. Kitleler buna karşı mücadele ediyor, haklarını, özgürlüklerini ve bağımsızlıklarını istiyor. Ama Cezayir'de önemli bir boşluk var. Bu, ML bir önderliğin, örgütün, partinin olmayışı boşluğudur. Bundan dolayıdır ki kitleler iktidardaki hakim sınıflara muhalif olarak ortaya çıkan gerici islam ideolojisiyle donanmış bir başka hakim feodal kliğin peşine takılmış durumdadır. İslami Hareket Cephesi (FİS) kitlelere, "zenginlik", "özgürlük" vaadediyor. Yani işsizlik sorununu çözeceğini, yoksulluğa son vereceğini, emperyalizmle olan ilişkileri koparacağını, bağımsız bir devlet durumuna geleceğini vaadediyor. Ve

30 yıldır iktidarda bulunan FLN'yi "komünist" olarak niteliyerek, komünistlerin denli kötü olduklarının propagandasını yaparak, tek kurtuluşun İslam'da olduğunu demagogileriyle kitleleri kandırmaya çalışmakta ve bir hayli başarılı oldukları görünmektedir. Bu başarının en büyük nedeni, dediğimiz gibi ML bir örgütlenmenin bulunmaması ve 30 yıldır iktidardaki hakim sınıfların kendilerini devrimci olarak lanse edişleri ve kendilerine "sosyalist" diyen grup, dernek ve çeşitli kuruluşların hep FLN içerisinde olmalarıdır. Komünistlikle, sosyalistlikle bir alakası olmayan FLN ve onun içinde yer alan kuruluşların kendilerini böyle lanse etmeleri karşısında bunların bu sahtekarlıklarını açığa çıkartacak, bunlara karşı mücadeleye edecek ML bir önderliğin olmayışı yüzünden kitlelerde devrimcilere karşı güvensizliğin olması, iktidardakilere karşı mücadeleyi başka önderlikler altında yürütmeye yönelmesi kaçınılmaz bir durumdur.

Oysa İslamiyetin, (her türlü dinin) bir siyasal sistem olarak asırlar önce uygulandığı ve bu sistemde tüm özgürlüklerin rafa kaldırıldığı, insanların insan yerine konmadığını, günümüzde de bu sistemin yaşam hakkının bulunmadığını hepimiz biliyoruz. Çünkü emperyalizm ve proleter devrimler çağındayız ve emperyalizm bugün bir dünya sistemi olarak bütün dünya ülkelerini bir ahtapot gibi sarıp sarmalamıştır. Emperyalizmin karşıtı, ona alternatif olan siyasal sistem, insanı insan yerine koyan, insan emeğine değer veren, düşmanlıkları ortadan kaldıran, dünya halklarının kardeşliğini hedefleyen sosyalizm ve altın çağ sistemidir. Emperyalizm din unsurunu kendi çıkarları doğrul-

tusunda, kendisine hizmet ettiği ölçüde kullanır. Ama kendisine kafa tutup, kontrolünden çıkıp kendi başına buyruk kesilmesine de izin vermez. Günümüzde en radikal islamiyetçiliğin şampiyonluğunu yapan İran mollaları bile emperyalizme boyun eğmek zorunda kalmışlardır.

Ama bu emperyalistleri hiç mi ürkütüyor? Elbetteki ürkütüyor. Tek tek ülkeler onlar için önemli bir sorun değil, fakat islamiyeti benimseyen toplumların devletlerin ortak örgütlenme eğilimlerine gem vurulmazsa kendi kontrollerinden çıkabilecekleri endişesini yaşıyorlardır elbette. Ama hemen şunu belirtelim, toplumlar geriye değil hep ileriye doğru yol almışlardır. Günümüzde feodal topluma ve onun siyasal rejimlerine geriye dönüş mümkün değildir. Çünkü insanlar köleliği değil, insanca yaşamın yollarını arıyorlar. Bugünün islamiyeti yani şeriat kanunlarının tam olarak yürürlükte olduğunu görmek mümkün değildir ve toplum var olan mevcut şeriat yasalarını zorlamakta o gerici kabuğu parçalama mücadelesi içerisinde. Yani Hazreti Muhammed'in yasalarıyla toplumları öyle uzun boylu yönetmek artık mümkün değildir. Dedik ya insanlık yeniden köle olmanın değil, kölelikten kurtulmanın mücadelesini veriyor. Denilebilir ki, peki öyleyse İran'da, Cezayir'de, diğer islamiyeti benimseyen toplumlarda ve kendi ülkemizdeki bu gerici rüzgarları neyin nesi oluyor. Evet hâlâ içlerinde tanrı korkusu taşıyan eğitimsiz, bilinçsiz; gericilerin şatafatlı sözlerine kanan milyonlarca insan var. Ama bu, hiç bir zaman toplumsal geri dönüşün ebesi olacağı anlamına gelmez. Çünkü siyasal sistemler ekonomik duruma göre şekillenmek zorundadırlar. Emperya-

list ekonomik sistemden, feodalizmin kapalı ekonomik sistemine geri dönüş olmayacağına göre, siyasal sistemde de toplumsal olarak böyle bir geriye dönüşün olması düşünülemez. Ama zaman zaman bazı dini akımlar tek tek ülkelerde iktidara gelebilir. Bu, koca bir dünyada geçici ve istisna olarak görülmelidir. En bariz durum İran'dır ki, İran'da da şeriat yasaları olduğu gibi uygulanamaz durumdadır. Eğer öyle olsaydı toplumsal patlama çok kısa süre içinde meydana gelirdi. İran rejimini bu kadar ayakta tutan esas unsur İran-Irak savaşıdır. Ve emperyalizme karşı olduğunu söyleyen İran mollaları, bugün emperyalizmin kucagında oturmaktadırlar. Emperyalistlerin dümen suyunda kaldıkları sürece (ki öyle olmak zorundalar) siyasal rejimin faşist diktatörlük olması, monarşizm olması veya şeriatçılık olması emperyalistleri o denli ilgilendiriyor. Yeter ki onlara uşaklıklarında kusur işlemler. Ama şu da bir gerçek, günümüzde şeriatçılık gibi bir sistemin uzun boylu yaşama hakkı da ortadan kalkmıştır.

Ashında sorunun bu yönü oldukça geniş ve ayrıca ele alınıp incelenmesi gereken bir yön. O yüzden asıl konumuza dönelim.

Evet, Cezayir'de Fransız emperyalizminin sadık uşağı FLN'nin 30 yıllık iktidarı boyunca yoksulluk ve sefalet içinde yüzen kitleler ilk serbest ve çok partili seçimde oylarını FIS'den yana kullanarak ilk turda FIS mecliste büyük bir çoğunluk elde etti. İkinci tur seçimlerinde iktidara gelmesine kesin gözüyle bakılmakta veya mecliste birinci parti olacağı kesindir. Bu durum başta Fransız emperyalizmi olmak üzere diğer emperyalist güçleri alabildiğine rahatsız etti. Bu, Afrika ve Ortadoğu'da islami güçlerin

gittikçe güçlendiği anlamına geliyordu. Öyle ise bunun önüne geçilmeliydi. Ve tek çıkar yol darbeydi. Generaller hemen yönetime el koyarak seçimleri iptal ettiklerini, İslami Cephenin Cezayir açısından bir tehlike oluşturduğunu, demokrasiden uzaklaşılacağını (sanki o güne kadar demokrasi varmış gibi) ve demokrasiyi rayına oturtana kadar yönetimde kalacaklarını vs. belirterek yönetime el koydular. FIS'nin liderleri tutuklandı, camilerin önlerine ve sokaklara tanklar yerleştirildi. Şu anda Cezayir'de mollaların iktidar dalaşları yüzünden bir iç savaşın çıkması ve kitlelerin birbirlerini boğazlaması an meselesi. 1962'de Fransız emperyalizmini onbinlerce şehit pahasına ülkesinden kovan kahraman Cezayir halkı, şimdi kendilerini sömürecek olan kendi mollaları için birbirlerinin kanını dökmeye hazırlanıyor. Darbecilerden veya islami klikten yana olmak Cezayir halkına her halükarda gözyaşı, işkence, sömürü ve katliamlardan başka hiç bir şey getirmeyecektir.

Şimdi ortada iki durum var. Biri, kitlelerin yaklaşık % 50'si sandık başına gitmiş olsada sonuçta sandık başına gidenlerin kendi oylarıyla iktidara getirmek istedikleri FIS var. Biri de, buna rağmen "demokrasinin" kaldırılacağı bahanesiyle iktidara el koyan cuntacılar, bir anlamıyla eski yönetimin devamlıları var. Bu durumda komünistlerin tavrı ne olmalı?

Cuntacıların olmayan demokrasiyi kollamak sevdalarının elbetteki hiç bir koşul altında savunulacak veya desteklenecek yanı yoktur. Peki ya, seçimle de olsa gericilerin iktidara gelmeleri savunulabilir mi? Veya soruyu şöyle soralım; gericiler seçimle iktidara geldikleri veya ola-

cakları için, Cuntacılar karşı gericileri destekleyelim denilebilir mi? Bizce hayır. Ne o, nede öbürü. Biri zaten halk istememesine rağmen, emperyalist efendilerinin de desteğiyle silahların gölgesinde iktidara el koymuştur. Diğer, seçimlerle de olsa iktidara gelseydi veya gelirse, tanrı terörünü kitleler üzerinde estirecek, var olan demokratik kısıntıları da silip süpürerek tam bir kölelik sistemi oluşturmak isteyecektir. İktidardakiler tanrının sevgili kulları, kitlelerse onların köleleri olacaktır. Özellikle sınıf baskısı haricinde, kadın üzerindeki ikinci bir zulüm katmerleşerek devam edecektir. Bu durumda Cuntaya karşı çıkarken, diğerini haklı çıkarmak, ona dolaylı destek sunmak komünistlerin anlayışı olmamalı. Şöyle bir yaklaşım, "Cunta, demokratik seçim yöntemiyle iktidara gelmek

isteyen FIS'nin önünü silah zoruyla tıkadı.", "Kahrolsun Cunta" demekle İslami Cepheye isteyerek olmasada dolaylı bir destek olur. Evet, Cunta kahrolsun...

"Yaşasın gericiler" de demeyeceğiz herhalde. Veya sadece bir oyun olan seçimden hareketle, iktidar "gericilerin hakkıdır" demeyeceğiz. O zaman Cezayir halkına düşen görev nedir? Cezayir halkı ne generaller cuntasını ve ne de kendilerini tanrı adına köleleştirecek olan İslami Selamet Cephesi'ni desteklemeli. Çünkü her ikisi de Cezayir halkına felaket getirmekten başka bir anlam ifade etmeyecektir. Cezayir halkı, yoksulluktan, işsizlikten, açlıktan ve kıtlıktan kurtulmak için acilen kendi ML öz örgütünü kurup onun etrafında birleşerek kendi öz iktidarını kurmalıdır. Bunun başka bir alternatifi yoktur.

Komünistler, ne "demokrasi elden gidiyor" şarlatanlığını yapan faşist cunta şeffaflarının seslerine kulak asarlar; nede "biz seçim yoluyla iktidara geldik, iktidar hakkımızdır" diye fetvalar veren gerici mollaların dolaylı veya dolaysız destekçileri olurlar. Ama taktik olarak o an yani devrimci subjektif gücün henüz oluşmadığı veya bulunmadığı bir dönemde faşist cuntaya karşı, burjuva demokrasisini isteyen bir parti olsaydı tercih edilebilirdi. Ama FIS burjuva demokrasisinin de en acımasız düşmanıdır. Kısacası, Cezayir halkı için biri diğerinden beter. İster seçimle, isterse silah zoruyla gelsinler, hiç birisinin desteklenir yanı yoktur. Tek çıkar ve doğru yol, Cezayir halkının kendi öz partisini kurup onun önderliğinde, Hak Savaşı yoluyla, Demokratik Halk iktidarını kurmasıdır, başka da bir yol yoktur.■

## OKUYUCUYA DUYURU

Daha önceki sayılarımızda dağıtım sorununun çözümü için okuyucularımızdan yardım istemiştik. Doğal muhabir ve okuyucularımızın bir kısmı merkez büromuzla bağlantı kurarak, temsilcilik ve muhabirlik için gerekli belgeleri gönderip, görev üstlenme sorumluluğu gösterirken, ülke geneli göz önüne alındığında bu çabaların sorunun çözümüne yetmediği görülmüştür.

Şöyleki; dergimizin Şubat sayısını geciktirerek, Şubat-Mart sayısı olarak çıkarırken, bu süre içinde olacak başvuruların dağıtım sorununu kısmen çözeceğini ummuştuk. Bir kısım okuyucularımız, bu iş için bir dizi resmi işlemin gerekli olacağını varsayabilir veya elbette bu işleri yapacak birileri çıkar rahathığıyla hareket etmiş olabilir. Bu kayıtsızlıkla 74 il ve okuyucularımızın yoğun olduğu ilçelerde muhabir bulmak mümkün olamayacağı gibi, derginin çıkmaması, çıksada dağıtılmaması gibi bir sonuçla karşılaşmakta mümkündür. Bu nedenle bu derginin savunduğu düşünceleri inanarak savunan doğal muhabirlerimizin böyle bir sona izin vermeyerek, duyarlı davranıp, sorumluluk üstlenmekten çekinmeyeceklerine inanmak istiyoruz. Dostlukla.

Temsilcilik ve muhabirlik için gerekli belgeler:

Nüfus kayıt örneği veya fotokopisi,

1 Adet fotoğraf.

Daha geniş bilgi almak isteyen arkadaşlar büromuzla telefon veya mektupla bağlantı kurabilirler.

HALK DEMOKRASİSİ

# BİR BİRLİK KARİKATÜRÜ BDT!

Büyük Ekim devriminin gerçek eşitlik, özgürlük ve gönüllü birlik temelinde birleştirdiği Sovyetler Birliği halkları; Sosyalizme düşman Kapitalist yolcu Bürokrat burjuvazinin iktidarı gaspederek sosyalist SB'ni, Sosyal Emperyalist bir yapıya dönüştürmesinden sonra, Devlet eliyle ağır Kapitalist sömürü, ulusal eşitsizlik ve burjuvaziye özgü ahlaksal düşkünlüklerle yeneden tanıştı.

Devrimin ve Sosyalizmin kazanımları üzerine çöreklenen bir avuç ayrıcalıklı Parti ve Devlet bürokratinin Birlik içinde; Dünya halkları ve ezilen uluslara, Sosyal Emperyalist politikalarla saldırması karşısında; sahte Sosyalizm söylemiyle karatılmış bilincine karşı, yöneticilerine dizginsiz kin ve öfke duydu, biriktirdi. Modern Revizyonist şiarlar ve sahte Sosyalizm söylemleri ile süslü Devlet Kapitalisti sömürü karşısında duyduğu tepki, artık sömürüden aldığı payla yetinmeyen üretim araçlarının özel mülkiyetini de isteyen reformcu burjuvazinin kurnaz sloganlarıyla yedeklendi.

Ters giden bir şeyler olduğunu artık Nomenklatura üyeleride söylüyordu. Ama çare vardı. Önce sahte Sosyalist Dayanışma maskesi yüzlerden çıkarılıp atıldı. Doğu Avrupa yükü, yükü Nikaragua, Küba... Bir yanlışlıkta sadece binlercesi katledilerek teslim zorlanan Afganistan'ın işgali. En insani söylemlerle süslü silah indirimleri ve dostluk bağları imzalandı onyılların düşmanlarıyla.

Birlik insanı başdöndürücü hızla akıp gelen gelişmeleri şaşkınlıkla seyrediyor!

Herbiri diğerinden asık yüzlü tehditkar bakışlı nomenklatura içinden tunç dişlerini gülcüklerle maskeleyen bir adam öne çıkıp demirden asasıyla onyılların mengenesine bir dokunup glasnost diyor. Glasnost... yani açıklık, özgürlük, Demokrasi... bir dokunup köhnemiş Bürokratik tekelci ekonomik yapıya, umut diyor göz kamaştırıcı neon ışıklarıyla Prestreika yazısını gösterip "Yeniden yapılanma".

Borç yığını, hızla genişleyen bütçe açığı teknolojik gerilik ve düşük üretim kapasitesiyle açıklık sınırına dayanmış bir müflis ülkede yazımız kadar ironik yaşamır gelişmeler.

"Denge adamı" Gorbaçov Bürokratik yapı muhafızları karşısında güçlendikçe "reformlar" adı altında Klasik Emperyalist Dünya entegrasyon için sıvar kolları. Onun Prestreikası, Kişisel Mülkiyet hakkı, işletmelerin özelleştirilmesi Bürokratik yapıdan klasik sömürü sistemine yumuşak geçiş. Geçiş süreçleri hızlı, geçiş misyonerleri kısa ömürlü olur.

NATO'lu Emperyalistler karşısında diz çöküp rekabette çekilmeyi "bir kültürde buluşma" heyecamı ile okeyleyen reformların güvencüsü Gorbaçov Birlik içinde Merkezi Rusya'yı beslemekten bıkip bağımsızlığa yelken açan baltık cumhuriyetlerine söz geçiremeyince, birde Nomenklatura darbesi yaşar. Bürokrat dinazorların son direniş emareside sahibi kadar kof çıkar. Reformları ballandıra ballandıra pazarlayarak kredi dilenmeye çıkan Gorbi en has dostları G-7'lerden bol nasihat ve vaadde eliboş dönerken ayağının altındaki iktidar toprağı peşpeşe

gelen bağımsızlık ilanlarıyla kayar. Baltık cumhuriyetlerinden Orta Asya bozkırına değin atomlarına parçalanan "birlikte" Gorbaçov artık bir hoş seda ve tarihin geçmiş zaman tarafına eklenmiş halkların kanyıyla kirli bir sayfadır artık.

Hikayenin bundan sonrasında başrolü; eski "komünist", yeni Kapitalist, Rusya burjuvazisinin temsilcisi Boris Yeltsin üstlenir.

Nomenklatura darbesine karşı Tankların üstünde meydan okuyan adamı imajı ile popülasyon kazanan Yeltsin; tamda "sonunun geldiğini" düşündüğü bir anda bir numara oluşunun şaşkınlığını kısa sürede üzerinden atarak Gorbaçov'a istifa kapısını gösterir.

Kah milliyetçi söylemi ile Merkezi Rusya federasyonunda güç toplamaya çabalayan, Kah Baltık cumhuriyetlerine "tanıma" esprisi ile uluslararası diplomatik/politik kredisini artıran Boris Yeltsin adeta Rus bahçesine bağlanmış bir Amerikan köpeği'dir.

Cumhuriyetlerin tamamının bağımsızlık ilan etmesiyle SB'nin resmiyetide ortadan kalkmış belirsiz bir sürece böylelikle kapı açılmıştır. Cumhuriyetlerde iktidar dalasını kazanan reformcu burjuvaların egemenliğinden hoşnut ABD için en önemli rakibinin arenadan çekilmesi, hemen tüm dış pazarlarını terketmesi ve Emperyalist Dünya sistemine entegre yolunda yapısal düzenlemeler içine girilmesi gibi kazanılmış mevziilerin önemi görülmele birlikte gelişmelerin ABD'yi endişelendiren yanlarında yok değildir.

Belki de en önemli konu parçalanmış Kızıl Ordu'nun

mal varlığına elkoyan her bir cumhuriyetin sahip olduğu/olacağı nükleer potansiyelle birçok merkezi içeren tehdit odağı haline gelmesidir. Böylece bir güç dağılımının ilerde yaratacağı handikapları inceden inceye hesaplayan ABD ve Avrupa'lı emperyalistler Rusya ve Cumhuriyetler için acil gerekli ekonomik yardımın gücüyle, Merkezi Rusya etrafında gerçek bir birlik hatta salt ekonomik birlik olarak tanımlanan BDT'yi dayattılar.

BDT formülasyonu, Merkezi Rusya için çevre cumhuriyetleri basamak yaparak ekonomik açıdan ayağa kalkma hesaplarını karşıladığı gibi SB'nin mirasçısı olarak devraldığı hukuksal/diplomatik kurumlar ve bağlanmış uluslararası anlaşmalar vb. lerinin arasına Kızıl Ordu'nun tüm mal varlığını ve Askeri gücün komuta sorumluluğunu lehine kotarma isteğini hedeflemektedir. Bu konuda ABD'nin çıkarları ile Merkezi Rusya federasyonunun çıkarları birdir. ABD etki altına aldığı Merkezi Rusya federasyonu üzerinden diğer cumhuriyetlerle yeni sömürgecilik ilişkilerini daha kolay gerçekleştirme olanağına sahip olacak aynı zamanda Kızıl Ordu'nun Nükleer ve Konvansiyonel Dev Silah gücünü tek bir komutanlık altında toplanması koşulunda kontrol altına alınmış, gerektiğinde Avrupadan İngiltereden daha güvenilir bir müttefik ve jandarma gücüne kavuşmuş olacaktır.

BDT içinde yer alan kimi cumhuriyetler için katılım zorunluluk temelindedir. Özellikle tarım ağırlıklı ve dağılımadan sonra hemen hiçbir oturmuş kuruma sahip olmayan ve kendi başına ekonomik destek sağlamak için yeterli cazibesi bulunmayan cumhuriyetler için aynı zamanda Merkezi Rusya yada toprak çelişkisi bulunan daha güçlü bir cumhuriyet tarafından yutulma endişeside cabası.

Avrupaya AT zemininde entegre olma isteminde olan ve kabul görmesi şansı yüksek olan üç Baltık ülkesi Letonya, Litvanya, Estonya dışında BDT'yi oluşturan 11 Cumhuriyetinde Merkezi Rusya ve birbiriyle önemli çelişkileri bulunduğu gözönüne alırsak yeni oluşturulan birliğin hepsi açısından birbirini basamak yaparak hedeflerine varma

zorunluluğuna dayandığı netleşir. Emperyalist ülkeler için uzun süre zayıf ve etkiye açık bir Rusyanın ağırlığında oluşacak topluluk nüfuz etme avantajları sunacaktır. BDT'nin bir geçiş platformu işlevinde geçici statüko olması kaçınılmaz görünmektedir. Oluşturulan birliğin en önemli sorunu şüphesiz her cumhuriyetin ulusal orduya sahip olma özlemi ve böylesi bir gücü, topraklarında hazır bulunan Kızıl Ordu'nun imkanlarına dayanarak gerçekleştirmek istemeleridir. Merkezi Rusya'nın bölgede güçlenerek yenilenmiş bir emperyalist merkez haline gelme planının vazgeçilmez halkası olan; mevcut nükleer/Konvansiyonel silahlar ve üretim merkezleri ile askeri birliklerin kendi komutasına verilmesi ısrarı sorunun kaynağı durumundadır. Ulusal Ordu kurmak isteyen Cumhuriyetlere "Bizde kuracağız" şeklinde mesajlar gönderen Boris Yeltsin tehditkar davranmakta. Ancak ABD ve Avrupa'nın Cumhuriyetlerde istikrar, IMF tavsiyeleri doğrultusunda reformların sonuçlandırılmasını talep etmesi, Merkezi Rusya ve liderini bu yönde davranması için uyarımları sonucu uzlaşma yollarını zorlamakla yetinmektedir.

MINKS Zirvesinde çeşitli konularda 15 ayrı anlaşma im-



zalayan 11 Cumhuriyet Lideri Nükleer silahların denetiminin Merkezi Rusya'ya verilmesinde uzlaştılar. Ancak bu zirvede Kızıl Ordunun geleceği, ulusal ordu istemleri ve Karadeniz donanmasının Ukrayna ve Rusya arasında yarattığı ihtilafı çözmeyi başaramadılar. Merkezi Rusya, donanmaya elkoyarak isteyen Ukrayna'ya oranlı paylaşmayı teklif ederken Kırım üzerinde hak iddia ederek pazarlık gücü arıyordu.

BDT kurulmadan önce yardım ve destek turlarına çıkan Yeltsin, ciddi bir destek görmek şöyle dursun aşağılanırken; bugün BDT yapısı ve silahsızlanma noktasında verdiği güvencelerle beraber nükleer silahların kontrolüne sahip olma avantajıyla uluslararası önemi arttı. Yeltsin Batının başta zorunlu ihtiyaç maddeleri yardımını ve ekonomik kalkınma için gerekli ihtiyaç duyduğu yardım miktarından henüz çok uzakta olsa parasal yardım vaadini koparmıştır. Son G-7 Zirvesinde dağılan 'SB'ye yardım konusunda ketum davranan emperyalistler kendi mali sıkıntılarında dayatması ile bol nasihat, IMF'ye kapılarını ardına kadar açılması ve Japonya'ya para yardımı için başvurulmasını sahk vermiş; Japonya'da "Kurill adalarını ver yardım yapayım" demişti.

BDT ve dışında kalan eski SB cumhuriyetlerinin iflas etmiş ekonomilerinden oluşan enkazın altında emperyalistlerin "yardımı" olmaksızın kalkmaları imkansız gibi görünmektedir. Birde zorunlu ihtiyaç maddelerinin dahi bulunmadığı koşullarda IMF tavsiyeleri ile fiyatların serbest bırakılması sonucu %300'lere fırlayan enflasyonla yaşam felç durumda. Toplumsal psikolojisi bu yüke hazır olmayan bir ülkede "kısa zamanda düze çıkacağız" yalanı hiçbir iktidarı uzun ömürlü yapma gücünde değildir.

Sermaye ihracında ketum, IMF müdahalesinde ısrarlı Emperyalistlerin açlık sınırında ve işsizliğin zirvesinde

ve üretimin durma noktasında bulunan bir ülkeden, istikrar beklentisi mantık sınırları içinde bir durum oluşturuyor.

BDT'yi oluşturan 11 Cumhuriyetin ekonomik çıkmazları, iç çelişkileri, sıfırın altındaki yaşam koşulları nedeniyle anti-Kapitalist tepkinin giderek yükseldiği gerçeği bu birliğin düşünüldüğünde kısa ve Devrime gebe olduğunu gösteriyor.

Serbest pazar sevdasıyla kırk yıllık nomenklatura düzenini yıkan reformcu burjuvazi, SB halklarına daha fazla sefalet ve yıkım, Milliyetler arası eşitsizlik ve ulusal boğazlaşmalar, açlık ve onursuzca ya-

şam seçeneği dışında bir yol sunamamıştır. Sunamazda. O pazarda egemenlik ilişkilerini tesis etmek ve borusunu ödtürmek için yığınların özlemlerine hitap eden çalntı vaad ve sahte umutlar haykırır.

Pazar ilişkilerinin hakimiyeti uğruna ulusal kin ve boğazlaşmaları kıskırtır. Eşitlik, özgürlük ve Bağımsızlık diye dalgalandırıldığı bayraktan ise azami Kâr hırsı, halklara düşmanlık ve Emperyalizme bağımlılığın onursuz yüzü sırtıyor. Tekelci Bürokratik Kapitalizmin iflasi karşısında yükselecek alternatif; çürümüş Tekelci Kapitalizmin Kağıttan Kaplan görüntüsü değil, proletarya Devrimi ve Sosyalizm bayrağıdır.■

# OLUMSUZLUĞUN OLUMLANDIĞI KONFERANSIN ELEŞTİRİSİ

"Ancak Marksist-Leninist temeller üzerine kurulmuş sağlam bir çekirdeğin yönettiği devrimci bir pratik ve bu pratikle bir arada yürütülen ideolojik mücadele devrimci kadroları toparlayabilir, revizyonizmi tecrit edebilirdi. Ve bu da bir anda değil, nisbeten uzun bir mücadele sürecinde mümkün olurdu."

## İ. KAYPAKKAYA

Ekim '91'de, kamuoyunda "Konferans"çılar olarak bilinen örgüt, yeni bir konferans yaptığını açıkladı.

Hemen belirtelim ki, yapılan konferans, her ne kadar "TKP(M-L)'nin 4. konferansı" olarak kamuoyuna yansıtıldıysa da, partimiz TKP(M-L) ile hiç bir ilişkisi yoktur. Söz konusu bu konferans, 1987 yılında partimize karşı revizyonistlerle birlikte aynı saflarda kalarak dışlanan örgüte aittir.

Bugüne kadar konferansın sadece kısa sonuçları yayınlandı. Kısa kararlarda, TKP(M-L) programını savunulduğunu iddia eden bir örgüt açısından bakıldığında bir çok sağ-oportünist karara rastlamak mümkün. Sağ-oportünist kararların yanı sıra, partimize karşı yaklaşım da geçmişten beri devam edegelen olumsuz yaklaşımlar sürmektedir. Bütün bunlara yazımızın seyri

İkincisi ise, DABK'nin tepki göstererek partiden ayrılp gitmesi demagojisidir.

## 2. MK SAĞ OPORTÜNİST MİYDİ?

Biz, yukardaki her iki yaklaşımın da doğru olmadığını savunuyoruz. Çünkü 2. MK'nin (yani, bugünkü Komün çizgisinin) sağ-oportünist söylemekteyiz. Ve tarihsel gelişmeler her geçen gün bu tezimizi doğrulamaktadır. Hatta "Konferansçı" arkadaşlar bile birçok sözlü tartışmalarda ve bazen de yazılı açıklamalarında bu tezimizi kabul etmektedirler.

2. MK üçüncü toplantısı ile birlikte gittikçe parti programından uzaklaştı ve neticede parti içinde revizyonist bir çizgi halini aldı. Revizyonist çizgisi doğrultusunda programımızı tasfiyeye yöneldi. 2 MK'nin bu tasfiyeciliği öyle sıradan bir tasfiyecilik değildi. 12 Eylül'ün o ağır şartlarında parti, 2. MK tarafından ideolojik, siyasi ve örgütsel bir tasfiyecilik ile karşı-karşıya bırakılmıştı. Her fırsatta ve alenen yapılan bu tasfiyecilik bu dönemde partiyi varlık-yokluk noktasına getirmişti. Örneğin, bir yandan kırsal

## YURTSEVER DERSİM HALKI!

Bizler çeşitli devrimci ve sosyalist basın taraftarları olmamıza rağmen, aşağıdaki açıklamayı ortak olarak kaleme almayı uygun görek halkımıza açıklama yapma zorunluluğu bizlerde hasıl olmuştur.

### Çilekeş Dersim Halkı...

Hepimizin bildiği gibi komprador burjuvazi ve toprak ağaları artık ülkeyi yönetemez duruma getirdiği, yönetilen sınıflarında yönetenlerden hoşnutsuz olduğu, ulusal ve sınıfsal mücadelenin önüne halihazırda ANAP iktidarı ile geçilemeyeceğini bildiklerinden dolayı "sürpriz" bir kararla 20 Ekim 1991 de yapılmak üzere erken seçim kararı aldılar. 20 Ekim seçim blançosunda sağın en büyük partisi DYP ile sözümona solun en büyük partisi SHP komprador burjuvazinin istekleri ile bir koalisyon hükümeti oluşturdular. Amaçları halkın bu hükümete desteği varmış imajını yaratıp 70 yıllık faşist diktatörlüğün ömrünü biraz daha uzatmaktır.

Geçmiş hükümetlerde olduğu gibi şimdiki koalisyon hükümetinde de işkenceler, gözaltında kayıplar, devletin resmi güçleri içerisinde örgütlenen Kont-Gerilla, olağanüstü hal, korucu sistemi ve Kürt ulusuna karşı uygulanan milli baskı en amansız bir şekilde ve daha da dozajlı yüksek bir şekilde devam etmektedir. Bizler Dersim halkının evlatları olarak bu gerçekleri görüyoruz ve tüm halkımızda bu gerçekleri görmek zorundadır. Çünkü bu uygula-

malar kapımıza dayanmıştır, kapısına dayanmayanlarda bu aşamada seyirci kalmamalıdır. Çünkü bir gün onlarında kapısına dayanacaklardır ve geriye döndüklerinde de artık zaman çoktan geçmiş olacaktır. Halk adına hareket eden herkes bu uygulamaları bulunduğu yerde protesto etmeli ve faşist diktatörlüğün temsilcileri olan DYP ve SHP koalisyonu teşhir ve tecrit edilmelidir.

İl meclis üyeleri vali tarafından yapılan toplantılarda sorunları gündeme getirip onların gerçek yüzlerini teşhir ve tecrit etmedikleri müddetçe onların halkımızın temsilcisi olarak orada bulunmaları bizleri utandırmaktadır. Belediye Başkanları da seçime girdiklerinde kendilerini süttün limanmış gibi gösterip, devrimci demokratların oylarını alabilmek için özel çaba harcıyıp kendilerini devrimci demokrat olarak lanse edip seçildiklerinde hiçde devrimci demokratiğin hareketlerine uymayan aşiretçi, dar grupçu, kendini beğenmişlik vs. gibi hareketlere girmektedirler. Dersim Bölgemizdeki Belediye Başkanlarının hepsi de aşiretlerinin büyük destekleriyle Belediye Başkanları oldular. Zaten bu insanlardan fazlaca bir beklentimiz yok, ancak kendi işçilerine de adaletli davranmaları gerektiğini burada hatırlatmamız gerekmektedir.

Özellikle Akpazar Belediye Başkanı Ali AYDIN ve Tunceli Belediye Başkanı Mehmet KOCADEMİR işçilerin dosyalarını savunmalarla dol-

durup işçileri 17. madde ile tehdit etmeleri, sendikaların mücadelesini de pasifize etmek için işçi içerisindeki uzantıları ile işçilerin vicdanlarına el koyarak sendikaya karşı kıskırtmaları ve sendika başkanı hakkında asılsız hiç bir dayanağı olmayan dedikodular yaratmaya çalışmaları biz devrimci demokratları huzursuz etmektedir. Ülkenin bu kadar sorunu ve problemleri ile ilgilinilmesi gereken bu ortamda bu belediye başkanlarının bu duruma düşmeleri biz Dersim halkını üzmektedir.

Yukarıda söylediğimiz gibi halk adına hareket eden herkes işkenceli, gözaltında kayıpları, olağanüstü hali, Kürt ulusuna karşı uygulanan ulusal baskıyı proletaryaya uygulanan sınıfsal baskıyı buldukları yerde protesto etmelidir, etmelidirler ki halkına layık olabilsinler.

İl meclis üyeleri de halkımızın onuruna yakışır bir şekilde hareket etmelidirler. Yoksa kendi akraba, dostlarına ihale alabilmek için boşuna nefes tüketmesinler. Tüm Dersim halkını bu meselelere karşı duyarlı davranmaya çağırıyoruz. Çünkü bizler sizlerin evlatlarıyız, bu sorun hepimizin sorunudur.

Yaşasın Halkımızın halk demokrasisi ve bağımsızlık mücadelesi

Saygılarımızla,  
Halk Demokrasisi ve Özgür Halk Dergisi Taraftarı Bir Grup Devrimci.

alandan ordu örgütlenmesi dağıtılmaya çalışılırken, öte yandan şehirlerdeki parti örgütleri, "polise yakalanmasınlar"(!) diye dağıtılmakta, diğer yandan ise, kendi revizyonist çizgilerine yatkın olan bir çok tükenmiş insan YD'na çıkarılarak, YD'nda değişik görevlere yetkili düzeylerde atanarak mükafatlandırılmaktadırlar. Hepsisi bu kadar değil elbette. Çarpıcı olması açısından verilenler sadece küçük birer örnektirler.

2. MK üçüncü toplantısından 1987 yılına kadar giderek sistemleştirdiği ve kitlelere yönelik partinin hemen her yayın organında tüzüğü de hiçe sayarak, dışarıya açtığı görüşleri, gerçekten "Konferansçı" arkadaşların iddia ettikleri gibi, "sağ-oportünist" miydi? Yoksa olayı biz mi çok abartıyoruz?

Neydi 2. MK'nin programımıza alternatif görüşleri?

Bu yazıda esas eleştiri konusu bu sorun olmadığı için sadece kısaca değinip geçeceğiz. Çünkü bir çok yayınımda da bu çizgi mahkûm edildi.

#### \*İttifaklar Politikası:

2. MK ittifaklar politikasında izlediği çizgi ile ne derece burjuva olduğunu ortaya koymuştur. Çünkü, 12 Eylül şartlarında, MHP'nin dışında Askeri faşist cuntaya karşı, komprador burjuvazi ve büyük toprak ağalarının diğer kesimleri ile "devrim için"(!) ittifakı savunmak, sınıf işbirliğinden başka hiç bir şey olmadığı gibi, Marksizm'deki tanımlaması ise sadece revizyonizm ile ifade edilebilir.

#### \*Cephe:

Cephe konusunda da partimizin programına alternatif görüşler öne sürmekteydiler. Programımızda yer alan "proletarya önderliğinde ve işçihöylü temel ittifakı üzerinde kuracağımız Halkın Birleşik Cephesi bir veya birkaç bölge-

de kızıl siyasi iktidar gerçekleştirmeden bir gerçek halini almaz." İ. Kaypakkaya SY. Syf. 412) ML belirlemeye karşı, "HBC'ni birkaç KST'nin kurulmasına bağlamak yanlıştır" teorisile eleştiriye tabi tutulmuşlardı.

Anımsanacağı üzere, aynı eleştiriye daha önceleri de PDA, Bolşevik Partizan vb. de getirmişti. 2. MK bir kez daha aynı eleştiriye yinelerken, "Konferansçı" arkadaşlar da, 2. MK tarafından PDA'dan aşırılarak günümüze getirilen söz konusu yanlış düşüncelere imza koyup, bu konuda önder yoldaş İ.K.'nın ve programımızın aşılmasını veya yenilenmesini önermektedirler.

PDA patentli ve devşirme olan bu revizyonist düşüncenin kökeninin yıllarca öncesine dayandığını vurgulayarak geçelim.

#### \*Gerilla Savaşına Hazırlık Dönemi (GSHD):-

Revizyonistlerin 1. MK'nden alıp daha da sistemleştirdikleri bu düşünce özü itibarıyla gerilla savaşının bilinmez bir tarihe ertelenmesidir. Ki, bu teze göre bir pratik de sergilendi. 2. Konferanstan hemen sonra oluşturulan birkaç gerilla birliği, daha savaşkan, daha aktif duruma getirileceğine, edilgen bir duruma sokularak, fiili olarak mevcut gerilla birliklerinin tasfiyesine yönelindi.

#### \*İllegal Barışçı Mücadele:

Marxizm'de ilk kez yer alan bir mücadele biçimi. Mucidi revizyonistlerimiz. Sonucu; partiyi yok olmanın sınırına getirmek.

#### \*11 İlkeye Açıktan Saldırı:

Parti programımızın kısaltılmış ifadesi olarak kabul edilen 11 ilkeye revizyonistler

açıktan muhalefet ettiler. Hemen hemen bir çoğunun yanlış olduğunu iddia ederek saldırdılar.

#### \*Ulusal Sorun Ve Seksiyon:

Bu konularda da Kürt milliyetçisi düşünceleri dalkavukça sahiplenerek partimizin konuya ilişkin ML düşüncelerine alçakça saldırdılar. Bu düşüncenin ilk emareleri, İKK'nın bazı sayılarında açıkça ortaya konuldu. İki seksiyon parti ve bunların üstünde birleşik bir parti anlayışı daha sonra Komün ile birlikte daha da netleşti.

#### \*Sosyo-ekonomik yapı tahlili, mücadele biçimi, örgütlenme vb. konularda...

Bütün bu temel düşüncelerde, 2. MK; Parti içinde revizyonizmin bir numaralı temsilcisi durumundaydı. Türkiye'nin kapitalist ve mücadele biçiminin ise barışçıl olduğu, barışçıl mücadelenin de bir legal dergi faaliyetinden ibaret olduğu temel anlayışı vardı. Ki, sonraki mücadele pratikleri de sadece bu yönlü oldu. Öte yandan, Türkiye Kürdistanı'nın yarı-feodal bir yapıya sahip olduğu ve sözde (ama sadece sözde) silahlı mücadeleden söz etmeleri ve daha nice revizyonist inciler...

#### \*Kadro politikası, Parlamento ve diğer bir çok ilkesel ayrılık:

Kısacası revizyonistlerin Komün dergisinde tam ifadesini bulmuş kabul edilmez çizgileri: Ashında Komün çizgisinin programımızla ayrılık noktalarını saymaya gerek yok. Bunun yerine şöyle bir soru sormak gerekir. Komün revizyonizminin parti programımızla hangi noktalarda or-

tak yanı var? Hemen yanıtını verelim. Hiç bir konuda ortak yanımız yok.

Görüldüğü gibi 2. MK sağ oportünist değil, revizyonist bir çizgiye sahiptir.

#### '87' DEKİ TASFİYE BASİT BİR TEPKİ OLAYI DEĞİLDİ

"Konferans"çı yönetimin 2. MK'ni koruyucu bu tavrı, bırakın bizi ikna etmeyi kendi tabanlarını bile ikna edememektedir. Eğer partimiz, bugün sınıf mücadelesinde arzu edilen yerde değilse, bunun birinci nedeni, 2. MK'nin önderliği döneminde partide açılan ideolojik, siyasi ve örgütsel tasfiyecilerdir. Tarih, ML'leri '87'de zorunlu bir yol ayrımına getirmişti. '87 Ağustos-Eylül ayı parti tarihinde önemli bir yere sahiptir. Bu tarihte tasfiyecilerin tasfiyesi kaçınılmazdı. Yani, partinin ayakları üzerine oturtulması için nitelik saflığa önemli derecede ihtiyaç duyuluyordu. Yapılan da partinin revizyonist unsurlardan arındırılarak nitelik saflığına kavuşturulmasıydı.

Yukarda kısaca açıkladıklarımız da gösteriyor ki, ne 2. MK "sağ-oportünist"tir ve ne de "DABK Partiden ayrılmış"tır. Aksine yukarıda da belirttiğimiz gibi, 2. MK revizyonisttir. Ayrıca, yine yukarıdaki gerçeklerde gösteriyor ki; 1987'de TKP(M-L)'de bir tasfiye yaşanmıştır. Ve ML'ler Revizyonistleri Partiden tasfiye etmişlerdir. "Konferans"çı arkadaşların iddia ettikleri gibi, öyle, tepkici davranıp, küsüp gitme, Partiden ayrılma olayı değildir. Parti içinde yaşanmış önemli tarihsel olayları, 'tepki göstererek küsüp gittiler' gibi gerekçelerle

açıklamak yöntemi, diyalektik bir yöntem olmadığı gibi, ukalaca bir tavidir.

Yukarıda açıklamaya çalıştığımız temel ayrışmaların daha detaylı incelenebilmesi için, Komünist önderlerden Manuel Demir'in kaleme aldığı "Uyanık ML'ler 2. MK'ni nasıl tasfiye etti? (!)" belge ile yine önderlerimizden Baba Erdoğan yoldaşın "Sözde TKP(M-L)'nin özünde revizyonist YDB'nun Ekim 1987'deki toplantısı üzerine" yazıları bir kez daha incellenmelidir.

Görülüyor ki, olay basit bir tepki olayı değilmiş.

#### SON KONFERANSTA "3. KONFERANS'TIN İRADEYİ TEMSİL ETMEDİĞİ İTİRAF EDİLİYOR!

Yine adı geçen aynı yazılarımızda ve partinin resmi görüşü olarak bir çok belgesinde "3. Konferans"ın iradeyi temsil etmediği, dolayısıyla meşru olmadığı defalarca ifade edildi. Bu gerçek durumu da "Konferansçı" arkadaşlar da her defasında inkar ederek, "3.K"ın iradeyi temsil ettiğini savundular. Ama gelinen aşamada özellikle 3. MK'ni kurtarabilmek için '87'deki gerçek durumlarını da itiraf etmiş oldular.

İşte itiraflarından bir kaç örnek:

"3. Konferanstan bu yana geçen dört yıllık zaman içinde, partimiz, önemli başarılar kaydetti. Bu süre içerisinde, neredeyse yok olmayla yüze gelen parti güçleri yeniden toparlanarak, adeta yeni bir parti yaratıldı".

"Mevcut parti örgütlerinin esası ya da tasfiye edilmişler ya da ayrılmışlardı".

"Gerillalarımızın esası DABK saflarında kalmıştı".

"3. MK adeta (abartma değil) yeni bir parti yarattı" (abc). Konferans sonuçlarından.\*

Haklı olarak şu sorular kafaları kurcalayarak yanıt aramaktadırlar. Arkadaşlar, hani "3. Konferans" partinin % 85'inin iradesini temsil ediyordu?! Dağlarda, şehirlerde, cezaevlerinde ve YD'nda "3. Konferans" selamlanmıştı! Hani DABK vardı, KBK vardı, diğer parti organları vardı! Kısacası önemli bir gücün yani % 85'in iradesini temsil ediyordu. "Sadece, Batı'da ne olduğu belirsiz biri ile, gerilla faaliyet alanlarında siyasetin S'inden anlamayan iki asi komutan problem" çıkarıyordu. Yine hani, muazzam bir askeri gücünüz vardı. Gerillalarınızı Dersim ile sınırlamayıp Toros'lara, Karadeniz'lere kadar yaygınlaştırıp buralarda da savaşı yoğunlaştırıcaktınız!!! Kısacası, sizin ifadenizle büyük ve güçlüydünüz. Devrimci ve parti kamuoyuna da hep böyle tanıttınız kendinizi. Tabanınızı da büyük, büyük olduğu kadar da kof olan vaatlerle yanlış beklentiler içine soktunuz. Tabanınızı ve devrimci kamuoyunu aldatmanız yetmiyormuş gibi, partimizi de sahte II Komitesi vb. imzalar kullanmakla suçladınız. Ve daha nicele-

ri... Ardı arkası kesilmeyecek olan bir çok soru sorulabilir. Ama sadece yukarıdakiler bile yeterli. "3. K." sonrası söyledikleriniz, son konferansındaki itiraflarınız yalanlamata, tamamen Partimizi ve Partimizin "3.K." için söylediklerini doğrulamaktadır.

En önemlisi, "3.K"ın meşru olmadığı iddiamızı bu itiraflarınızla doğrulamaktasınız. İddiamızı doğrulamakla kalmayıp kendinizi de yalanlamaktasınız.

"Partiyi adeta yeniden ya-

\* Aksi belirtilmedikçe yazıdaki bütün aktarmalar konferans sonuçlarının yayımlandığı K. ve İKK'dan alınmıştır.

*ratmak*" her şeye sıfırdan başlamak demektir. Oysa, bir konferans ancak, mevcut örgütlü bir yapının tüzük kuralları dahilinde toplanabilir. Yine, bir konferans, parti faaliyet alanlarında militanlarının, yani, örgütlü üyelerinin (ki, her parti üyesi mutlaka bir organda örgütlü olmalıdır) iradesini temsil eden delegelerin birleşiminden oluşmalıdır. Durum bu prosedüre uyuyorsa problem çıkmaz, konferans partinin iradesini temsil eder. Atılım, yeni görevler ve yeni yeni perspektiflerle donanarak daha güçlü bir şekilde sınıf mücadelesinde gerçek misyonunu oynamaya koyulur. Ama "konferansçı" arkadaşların "3.K"ı bunun tam tersi olmuş, adına konferans dedikleri toplantıları sonuçlandıktan sonra sözümona iki "delege" ile temsil edilen gerilla bölgesinde, parti organlarını bir kenara bırakalım, bir milisi bir savaşçıyı bile bulamamışlar.

**İşte itirafları:** "3. Konferans yapıldığı dönemde kırsal alandaki esas faaliyet ve mevcut askeri örgütlenme partiden ayrılan DABK'nin elinde kaldığından dolayı, aynı çalışma alanlarında görevlendirilen KBK uzun süre çoğu üyesi faaliyet alanına yerleşemedi(...KBK faaliyetlerine sıfırdan başlamak zorunda kaldı)"(abç)

Buradaki soru şu; peki kırsal alandan giden "delegeler" iradeyi temsil ediyor idiyse, neden uzun süre alana bile dönemediler? Uzun süre sonra dönenler ise niçin sıfırdan başlamak zorunda kaldılar? Kısacası, hangi parti üyelerinin, kelimenin daha geniş ifadesiyle, bölgede kimlerin temsilcileriydiler? Döndüklerinde temsilcisi olduklarını iddia ettiklerini neden bulamadılar?! Önemli bir soru olarak altını bir kez daha çizip yanıt beklediğimizi yineliyoruz.

Ayrıca arkadaşlar, partimize ML demelerine, birlik istemelerine rağmen, doğruları halen yazmamakta direnmek-

tedirler. Örneğin gecikmiş itiraflarında da görüldüğü gibi "... kırsal alandaki esas faaliyet ve mevcut askeri örgütlenme DABK'nde kaldı", mevcut askeri örgütlenmenin, adına "delege" denilen askersiz iki "komutan"ın dışında partimizde kalması doğrudur. Aynı şekilde, kırsal alandaki faaliyetin de "Konferansçı" arkadaşların iddia ettiği gibi "esası" değil, tümünün partimizin denetiminde kaldığı da binlerce kez pratik faaliyetimizle doğrulandığı gibi, "K"çı arkadaşların itiraflarındaki şu cümlelerle partimizin doğruları biraz daha perçinlenmektedir. "KBK faaliyetlerine sıfırdan başlamak zorunda kaldı".

Buraya kadar yaptığımız kısa açıklamalarda görüldüğü gibi, partimizin en önemli alanı olan gerilla bölgesinden iradeyi temsil eden delegelerin, adına konferans denilen toplantıda olmadıkları tartışmasız (çünkü arkadaşlar da itiraf etmeye başladılar) bir şekilde ortaya çıktı.

Şimdi diğer alanlara bakalım.

**Batı'da durum ne idi?**

Bilindiği gibi, Batı'dan "K" a delegelerin üçte ikisi katılmıştı. Resmi olarak doğrudur bu. Ancak, "3.K" a katılan delegelerin de esasen bir cezaevindeki parti üyeleriyle sınırlı olduğu iddiası vardı. Ve bu delegeler "K" tan döndükten sonra cezaevinin dışında bir bütün olarak Batı'nın üçte ikilik bölümünün iradesinin temsilcileri olmadıkları ortaya çıktı. Çünkü uzun süre delegeler; bir kaç parti üyesinden başka kimseden destek alamadılar. Batı'da da; aşağı yukarı sıfırdan başlamak zorunda kaldılar. Oysa, "K" a Batı'nın üçte ikisinin temsilcisi olarak gitmişlerdi. En azından üçte ikilik bir kesimin temsilcisi olup olmadıkları bir cezaeviyle sınırlı olmasaydı, "K" tan döndüklerinde Batı'da üçte ikilik bir destekle sıfırdan başlamak zorunda kalmazlardı. Sıfırdan başlamak arkadaşların devam

eden itiraflarında yer almaktadır. "3.MK adeta (abartma değil) yeni bir parti yarattı"

Yukarıdaki itirafta yer alan diğer bir noktaya daha dikkat çekmek gerekir. Parantez içinde vurgulanan "abartma değil" cümlesi iki kelimecik kısa bir cümledir aslında. Ama bu kısacık cümle 3. MK'nin önemli bir özelliğinin dışavurumudur. 3. MK, bir çok şeyi öyle bir abarttı ki, kitlesini hayali beklentiler içerisine soktu. "K"çı taban önceleri ("K"ın hemen sonrası) bayram havasındaydı. 3 MK tabanın, partimize kaymasını önleyebilmek için örgütün durumunu bir hindi misali şişirdi. Toros'lardan Karadeniz'e bir anda gerilla birliklerini indiriverdi, bir çok yere mayınlar döşedi(!). Her an düşmanın önemli gücü bu mayınlara takılıp imha edilebilir beklentileri yaratıldı iyi niyetli tabanda. Gerilla savaşı bir yandan öyle bir yoğunlaşacaktı ki, taş tış üzerinde kalmayacaktı. Öte yandan bu yoğunlaşmanın sonucu olarak yaygınlaşma da hızlanacaktı(!). Elbette bu kadar değildi. Büyük örgüt oldukları için partimizin önderliğine de çağrılarda bulunmaktaydılar. Eğer önderlerimiz hatalarını kabul ederlerse, affedilebileceklerdi. Aksi halde, önderliğimiz düşmana teslim olacaktı vb vb. (Örnekleri yazımızın akışı içinde konularına uyumlu bir şekilde ele alacağımız için abartmalarına burada daha fazla yer vermeye gerek görmüyoruz.) Ama maalesef bütün bunların hiç biri olmadı. Hiç biri olmayınca da tabanda önderliğe karşı bir güvensizlik gelişti doğal olarak. Önderlik de bunun farkında, işte bu psikolojinin sonucudur ki, "abartma değil" cümlesini bir kaç yerde kullanmak zorunda kalıyor.

**YD'na gelince:**

YD delegelerinin çoğunluğunun durumu hepimizce bildiği için aslında burada yer vermeye bile gerek yok. An-

cak, hatırlatma amacıyla, delegelerin büyük bir kısmının 2. MK'nin üyeleri veya bunların taraftarı oldukları bilinmektedir ve bunların da hiç bir şekilde partinin YD'ndaki gerçek iradesini temsil etmedikleri, partiye bağlı hemen herkes tarafından kabul edilmektedir.

Tekrar yineleyerek soruyoruz: "3.K" partinin, hangi çoğunluk iradesinin meşru temsilcisidir? Eğer İddia edildiği gibi % 85 çoğunlukla yapılmış, meşru bir konferans olsaydı, o zaman arkadaşlar "yeniden bir parti ve ordu yaratmak" zorunda kalmazlardı.

Sonuç olarak partinin esas ve meşru iradesini temsil etmeyen adına konferans denilen toplantıdan çıkan önderlik uzun süre alanlarına bile gelememekte ve her şeye sıfırdan başlamak zorunda kalmaktadır. Oysa, meşru bir konferans yapmış olsalardı döndüklerinde iradelerini temsil ettikleri parti organları ve bir bütün olarak parti kitlesi ile, sıfırdan değil daha ileri boyutlarda faaliyetlere başlayabilirlerdi. Tarih partimizi bir kere daha doğrulamıştır.

### MESRU OLMAYAN "3. KONFERANS" SONUÇLARI VE DOĞURDUĞU PROBLEMLİ ÇOCUK; 3. MK:

'87 sürecindeki diğer önemli, önemli olduğu kadar da yanıltılması gereken sorulardan bir tanesi de şudur: Parti içinde DABK'nin önderlik yaptığı ML kanat ile 2. MK revizyonistleri arasındaki iki çizgi mücadelesi sonucunda orta yolcu bazı arkadaşların "parti sorunlarını çözmek için" 2. MK ile birlikte ML'lere karşı aynı saflarda yer almıştır. Aynı saflarda yer almak yetmezmiş gibi, bir de birlikte "K" adında bir toplantı örgütlemek ve hem de toplantıyı "parti sorunlarını çözmek

için"(!) örgütlemek .TKP(M-L)ye karşı, revizyonistlerle birlikte işlenebilecek en büyük suçlardan biridir. Çünkü, "K"çı arkadaşların 2. MK ile birlikte yapmış oldukları toplantıda sözümona ona çözmeye çalıştıkları sorunları bizzat 2. MK'nin revizyonist çizgisi partiye musallat etmişti. Şimdi, o sorunları partiye bulaştıranlarla birlikte kalkıp aynı sorunları çözmek için toplantı düzenlemek hiç de inandırıcı olmamaktadır. Bu durum şuna benzemektedir. Cam bardağa ihtiyacı olmayan birinin, cam bardağı yere vurarak kırmasına karşı, birilerinin; ihtiyacı olmadığı için bardağı kırana "gel birlikte kırıldığı bu bardağı tekrar onaralım" demesine benzemektedir. Böyle bir işbirliği hiç bir şekilde olumlu sonuç vermez.

Evet, "K"çı arkadaşlar '87'de revizyonizmle birleşerek aynı saflarda yer aldılar. Bu sıradan basit bir yanılsama olayı değildir. Aynılarının aynı saflarda yer alması anlamına gelir.

Revizyonistlerle yapılan bu toplantıda, parti programımızla çelişen bir çok görüş kabul edildi. Bunlardan en önemlileri;

- \*Cephe
- \*Parlamento
- \*İki çizgi mücadelesi
- \*Partinin inşası
- \*Merkezi halkın kavranması
- \*Ulusal sorunda, seksiyon ve millî çelişkinin nüvelerinin atılması, ittifaklar sorunu
- \*11 ilkeye bakış

Ayrıca, önderliğini DABK'nin yaptığı ML kanat ile de yukarıdaki bir kaç örneğin dışında aşağıdaki noktalarda da ayrıştılar.

- \*Birinci yenilgi
- \*İkinci yenilgi

\*İ. Kaypakkaya'nın '60'lı yıllar ve '70'li yıllar için yap-

mış olduğu dünyadaki ve Türkiye'deki durum değerlendirmelerine ilişkin "abartılı ve yanlış tahlil" iddiaları.

\*İ. Kaypakkaya'nın "kitlelerin kurtuluşlarının silahlı mücadeleyle olacağını kavradıkları" tespitindeki farklılık.

- \*İkinci MK değerlendirmesi
- \*TİKP değerlendirmesi

Aslında bütün bu ayrılık noktaları olmasaydı bile, yukarıda belirttiğimiz 2. MK revizyonistleri ile birlikte ML kanada, yani partiye karşı aynı safta birleşip yaptıkları toplantıda bir manevra gereği, programı onaylasaydılar bile hiç bir anlamı olamazdı. Çünkü, önemli olan nokta, 2. MK ile birlikte aynı saflarda kalıp, ML'lere tavır alma olayıdır. Eğer böyle bir toplantı yapılmamış olsaydı, 2. MK'nin ideolojik ve fiili önderliğinde gerçekleşen Yurt Dışı alt konferans sonuçları da birazcık rötüşlanarak "3.K" sonuçları diye piyasaya sürülmezdi. Kısacası; "3.K" sonuçları revizyonistlerle yapılan ittifakın doğurduğu problemlidir. İşte bu problemlidir ki, 3. MK'ni okyanusta rotasını kaybetmiş kaptan gibi sağa-sola savurmaktadır.

### OLUMSUZLUĞU OLUMLAMAK YENİ BİR GELENEK Mİ?

Yukarıda da belirttiğimiz gibi, 4. Konferans aslında bir MK toplantısının boyutunu aşmamaktadır. Gündemi itibarıyla da iddiamızı doğrulamaktadır. Belki de en çok 3. MK'ni aklamak için çaba sarfedilmiştir. Özellikle, yeni bir geleneğin yaratılmasından çokça söz ediliyor. Yeni yaratılan gelenekte, ilk kez bir MK, ML ilan ediliyormuş(!). Bir gelenek yaratmak için olumsuzluğu olumlamak, hem de kasıkları patlatırcasına kendini zorlaya-

rak olmaz. Hele peşin pazarlıkla hiç olmaz.

"Perşembenin geleceği çarşambadan bellidir" derler. İşte örneği:

"...Partimiz açısından adeta bir gelenek halini alan, her yeni yönetimin bir öncekini sağ-oportünist olarak değerlendiren tasfiye etme anlayışını, **3. MK olarak yıkacağımızı söylemiş ve yıktık**"(abç)

Herhangi bir olguyu değerlendirirken ML'ler diyalektik materyalist yöntemi kullanırlar. Eğer olguda olumsuzluk ağır basıyorsa, o olguyu hiç korkmadan olumsuz değerlendirebilmeliyiz. Aksi halde, gelenekselleşir diye olumsuzlukları olumlamak daha vahim ve daha da tehlikeli gelenekler yaratır. Görüldüğü üzere 3. MK'nin çabası, faaliyetin olumlu veya olumsuzluğunu kendisine kriter almaksızın, ayrıca, konferanstaki delegelerin iradelerinin de önceden etkisi altına alıp, yön vererek "bir gelenegi yıkmak için" önemli derecede ideolojik sapma içinde olan ve aynı zamanda pratikte de başarısız olan bir MK'sinin aklama çabasından başka bir şey değildir. Önderlik konferans açış konuşmasında (yani, konferans henüz gündemleri görüşmeye başlamadan önce) 3. MK'ni temize çıkarıp "ML" ilan etmektedir bile. Bunun bir izah tarzı olmalı elbette, ama "olumsuz bir gelenegi yıkmak" şeklinde olmamalı bu. Çünkü bu gerekçe yeterli olmamaktadır.

### 3. MK'NİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Konferansta 3. MK nasıl temize çıkarılıyor ve bir çırpıda ML ilan ediliyor?

"...MK'miz (...) parti çizgisine sadık kalarak, hiç bir anti ML sapmaya uğramadan partiyi bugüne getirdi..."

"...3.MK, (...) kızıl siyasi iktidarlar için gerilla savaşı merkezi görevini kavraması ve partiye kavratması ve bu doğ-

rultuda partiyi harekete geçirmesi, partiyi silahlı mücadeleye rotasına sokması(...) çeşitli ek-sik ve hatalarına rağmen, esasta olumlu bir önderlik fonksiyonu üstlenmiştir"

İşte, "gençlik, işçi sınıfı ve diğer halk katmanları arasında partinin gelişmesini başaran" organ olarak MK'ni ML kılan etmenler(!).

Bu arkadaşlar söylediklerine inanıyorlar mı acaba? Üç nokta 3. MK'nin başarılı olup olmadığını ortaya koyacaktır.

Birincisi: Hiç bir anti-ML sapmaya uğratmadan, TKP (M-L)'nin programına sadık kalması...

İkincisi: Merkezi görev köylü gerilla savaşı...

Üçüncüsü: Partimize karşı tavrı.

Bir parti veya örgüt, merkezi konferansında geçmişinin muhasebesine oturduğu zaman, kendisine kriter olarak ideolojik siyasi ve örgütsel faaliyetlerini alır. Eğer bu konularda bir önceki konferansın da önüne koymuş olduğu perspektifleri uygulayabilmiş, programın emrettiği merkezi görev doğrultusunda (tali derecede eksik ve hatalarına karşın) başarılar elde etmişse, o örgüt veya parti başarılıdır demektir. Aksi halde, yani, merkezi görev doğrultusunda ciddi bir faaliyeti yoksa, genel programından ideolojik olarak sapma içinde ise, sonbahar rüzgarlarının sağa sola savurduğu yapılar gibi oraya buraya uçuyorsa, asla başarılı değildir. Bütün bunlar herkes tarafından kabul edilen genel doğrulardır.

Şimdi bu genel doğruların yola çıkarak "K"çı arkadaşların 3. MK'ni yukarıda belirttiğimiz en önemli üç nokta üzerinden değerlendirelim.

### 1) İDEOLOJİK SAPMALAR

Birincisi, "Hiç bir anti-ML sapmaya uğratmadan, TKP(M-L)'nin programına sadık kalarak..."

İddia bu. Ama gerçekler böyle değil. Çünkü 4 yıllık süreci biz de yaşadık. Bu arkadaşların bir çok konudaki tavır yazılarını biz de okuduk. Bu yazılarda ibret verici sapmalarla karşılaştık. İbret verici olmasının esas nedeni, TKP (M-L) programını savunduğunu iddia eden bir örgütün bütün bunları, TKP(M-L) adına yapmasıydı. Eğer bu arkadaşlar TKP(M-L) programını "savunduklarını" iddia etmeselerdi, bu bizim açımızdan ibret verici bir durum olmazdı. Sadece siyasi eleştiri konusu olurdu.

3. MK'nin ideolojik sapmalarına birkaç örnek:

### a-KÖRFEZ KRİZİ:

1990 Ağustos'unda Irak'ın Kuveyt'i işgali ile başlayan önemli gelişmelere her çevrenin siyasi temsilcileri tavrı koydular. Genel olarak başlıca iki tavidan söz edilebilir. Birincisi: ML'lerin tavrı idi. İkincisi ise, karşı devrimci SP'nin ideolojik olarak önderlik ettiği yanlış tavidır. Karşı-devrimde kaşarlanmış Doğu Perinçek'in önderlik ettiği kulvarda sadece kendileri Saddam'cı degillerdi. Bu kulvarda Dev Sol gibi, "K"çılar gibi örgütler de vardı. Saddam'cılıkları ayyuka çıkmış, sınıf mücadelesini tatil eden, emperyalizme karşı Saddam'la ittifak öneren, Kürt'lere ve diğer azınlıklara ulusal kurtuluş mücadelesini bırakıp Saddam'la birlik perspektifi sunan, bu sınıf işbirlikçisi tavrı bir çok kez yineleni. Bu bir ideolojik-siyasi tavrı olarak "K"çı arkadaşların o dönemde çıkarmış oldukları bir çok yazıda çarşaf çarşaf yayınlandı.

Daha sonra sözümona yapılan bir özeleştiri ise, işi kurtarmaya yönelikti. Oysa mantık, yani, ideolojik sapma olduğu gibi korunuyordu. Bu konuda K sonuçlarında bir tek kelime bile yok.

3. MK'nin Körfez politika-

sı, TKP (M-L) programıyla uygunluk arzermekte midir? Asla, hayır! Bu bir sapmadır. Bu, 3. MK'nin önemli bir döneme damgasını vurmuş ideolojik bir yanlışlıdır.

### b- ARNAVUTLUK VE KÜBA:

Özellikle Glasnost ve Perestrojka politikalarından sonra, sosyal-faşist yönetimlerin iş başında olduğu bir çok ülkede hızlı bir değişiklik yaşandı. Muhafazakarlar devriler yerlerine yenileri iktidara oturdular. Yakın tarihimizdeki bu hızlı değişiklikler ideolojik olarak ML'leri bir kez daha doğrularken, oportünist ve revizyonistleri "şaşkına" çevirdi. Söz konusu bu değişikliklerden Arnavutluk da nasibini aldı. Modern-revizyonist bir çizgiye sahip olan AEP hakkında partimiz düşüncelerini 1981'deki 2. Konferansında net bir şekilde ortaya koymuştu.

"Bugün ML ideolojiye karşı başlıca üç ideolojik saldırı cephesi oluşmuş durumdadır. Bunlardan birincisi, ve 'Komünizm' maskeli karşı-devrimci ideolojilerin teorik kaynağı ve temel direği Kruşçev-Brejnev tipi modern-revizyonizmdir. İkincisi, 'Üç dünya teorisi' adı verilen modern-Revizyonist ideolojidir. Üçüncüsü ise, AEP'nin başını çektiği teorik temellerini modern-revizyonizmde ve Troçkizmde bulan oportünist cephedir".

"AEP'nin çizgisi modern-revizyonist-Troçkist bir çizgidir". -2. Konferans Raporlarından-

Oysa, 3. MK nasıl bakıyor Arnavutluk'taki gelişmelere; "sosyalist geçinen devletler içinde en az bozulmuş olan, dolayısıyla olumlu öğeleri bağ-

rında en fazla yaşatan parti ve devlet durumundaydı(...) Diğerleri kadar (yani, Romanya, D. Almanya vb. sosyal-faşist yönetimler kastediliyor-bn-) tahripkar bir revizyonizm değildi bu(...) Diğerlerinde olduğu gibi, ayrıcalıklı bir zümre, sömürücü bir sınıf oluşturmuş değildi." İKK, Sayı: 95

Mao'cu olduğunu, aynı zamanda TKP(M-L)'yi bir bütün olarak savunduğunu iddia eden bir örgütün yukarıdaki düşüncelerle, Mao'nun sosyalizmde sınıflar mücadelesi öğretileriyle birlikte TKP(M-L)'nin azami programının bir çırpıda kenara fırlatılması değil midir?

"Her şeyi tayin eden ideolojik ve siyasi çizgidir" - Mao-

Şimdi bu arkadaşlar, Mao'nun bilimsel ve doğruluğu yakın tarihimizde bile onlarca kez ispatlanmış bu ilkesine ne diyecekler. İ. Kaypakaya yoldaşta da aynı doğru anlayış var. Ayrıca bu konu hiç kuşkusuz TKP (M-L) azami programının en can alıcı noktasıdır.

Fakat bu arkadaşlar için ne Mao'nun, ne de TKP(M-L)'nin azami programının hiç önemi olmamalı ki, yeni cevherler keşfetmektedirler. AEP modern-revizyonizmi ayrıcalıklı bir zümre yaratmamış, AEP modern-revizyonizmi, Rusya, Romanya, Çekoslovakya ve diğerleri kadar tahripkar değilmiş, AEP modern-revizyonizminin kapitalist restorasyona giriştiğini gösteren ciddi verileri yokmuş(!). İyi. Hem de çok iyi. Sosyalizmi koruyan modern-revizyonizm(!) Harika bir düşünce. Marksizme yeni bir katkı.

Bu teori Marksizmin ABC'sini bile reddetmektedir. Çünkü sosyalizm bilindiği gibi geçiş sürecidir. Burada tayin edici rolü parti oynamaktadır. Devlet ve diğer bütün kurum

ve kuruluşlara hükmeden, şekil veren parti ve partinin ideolojik siyasal çizgisidir. Eğer partinin çizgisi ML değilse, modern-revizyonist bir yöregeye sokulmuşsa, daha doğrusu Partiyi, dolayısıyla devlete damgasını vuran revizyonizm ise, burada artık sosyalizmden, sosyalist değerlerden söz etmek saçmalaktır. Çünkü her sınıf kendi çıkarları için kendi iktidarını pekiştirir. Ama arkadaşların mantığıyla hareket edecek olursak, modern-revizyonizmden proletarya adına daha güzel şeyler beklememiz gerekir. Aynı anlayış kendisini Küba'nın değerlendirmesine de yansımaktadır. Her ikisine yaklaşımdaki yanlışlık da sosyalizmin sorunlarına bakış açısındaki sakatlıktan ve ideolojik sapmalardan kaynaklanmaktadır.

Şimdi soruyoruz; bütün bunların Mao'yla, TKP (M-L)'nin azami programıyla ne ilişkisi var? Lütfen açıklayınız!!\*

### c- MİLLİ ÇELİŞKİ:

3. MK 3. toplantısında, Türkiye Kürdistanı'nın bütününde değil sadece "Güneyinde milli çelişkinin ön planda olduğu" tespiti yapıldı. Son konferans sonuçlarında ise, konuya ilişkin herhangi bir belirleme yok. Dolayısıyla konferanstan da onaylanarak çıktığını kabul etmek gerekiyor böylece.

Anımsanacağı üzere, bu teoriyi 2. MK revizyonistleri daha açık (ve kendi içinde "tutarlı" bir şekilde) savunmaktaydı. "K"çı arkadaşlar da bu teoriyi 2. MK'nden devşirerek utangaçça savunmaktadırlar. Bir yandan Türkiye Kürdistanı'nın tümünde değil, sadece güneyinde milli çelişki ön plandadır diyecekler, öte yan-

\* (Ancak, herhangi bir yanlış anlamaya yer vermemek için, aynı yazıda geçen "Arnavutluk'un sosyalist bir ülke olmaktan çıktığını söylemedik bugüne dek" cümlesinin özeleştirisini verilmemiştir. Ama bizim eleştiri konusu yaptıklarımıza ilişkin bugüne dek hiç bir özeleştiriye rastlamadık).

dan da TKP(M-L) programının beş temel belgesinden biri olan Ulusal Sorun anlayışını savunuyoruz iddiasında bulunacaklar. Bu ikisinin bir arada olması mümkün değil. Ama, arkadaşlar biraraya getirmeye çalışıyorlar. Ne var ki, temelden farklı olan iki ayrı ideolojinin (ML ile ezilen ulus milliyetçiliğinin) bir koltuk altında taşınması olanaksızdır.

3. MK, Türkiye Kürdistanı'nın sadece güneyinde milli çelişkinin ön planda olmasına gerekçe olarak, ulusal hareket ile devlet arasındaki silahlı mücadeleyi göstermektedir. Bu bile başlı başına milli çelişkinin ön plana geçmesi için dayanaklarının ne derece kof olduğunu ve aynı zamanda ne derece ideolojik kafa karışıklıkları içinde olduklarını bariz bir şekilde göstermektedir.

Oysa, TKP(M-L)'nin programı açıktır. İ. Kaypakkaya'yı özümseyen için bu konularda herhangi bir problem yoktur. Yine Mao bu ve benzeri konularda zengin bir teorik hazinedir. Aynı şekilde Çin ve devrim yapmış birçok sömürge-yarı-sömürge-ülke deneyimi bizlere sağlıklı miraslar bırakmışlardır.

Örneğin, işgal altındaki topraklar üzerinde yaşayanlar için milli çelişki ön plandadır. Vietnam'da olduğu gibi, Çin'in bir kısmının Japon emperyalizmi tarafından işgal edildiği dönemlerdeki gibi örnekler çoğaltılabilir. Fakat 3. MK bütün bu ML kriterlerden uzak olduğu için, onlar için kriter devlet ile ulusal harekete önderlik yapan güç arasındaki silahlı mücadelenin yoğunluğudur. Örneğin, Kars'ta veya Antep'te böyle bir çelişki tespit edilmemektedir. Oysa, Türkiye Kürdistanı'nın güneyinde sosyal ve ekonomik yapı bazında durum ne ise, kuzeyinde ve batısında da durum aşağı-yukarı aynıdır. 3. MK'nin mantığı ile hareket edecek olursak, Antep civarlarında ise, sırt hamalları ve büyük kaçakçılar ile hakim sınıflar

arasındaki çelişki o yörede baş çelişkidir. Çünkü, sınır ötesi alış-veriş ve kaçakçılık nedeniyle önemli silahlı çatışmalar meydana gelmektedir.

3. MK'nin üçüncü toplantısındaki şu eklettik ve çelişkili mantığı anlamak oldukça zor. Zor olduğu kadar da TKP (M-L) programında yer alan beş temel belgeden biri olan Ulusal Sorun ile hiç bir ortak yanı yok.

"Ayrıca, Türkiye Kürdistanı'nın, güneyinde milli çelişki ön planda olduğu vurgulanırken, doğuda sınıfsal çelişkinin esas olduğu..." - 3.MK üçüncü toplantı sonuçlarından-

İşte harika bir formülasyon, içinden çıkabilene aşkol-sun(!). Ama bunun böyle olacağı daha "3. Konferans"ta belli idi. Çünkü, "3.K" sonuçlarında bu yönlü veriler vardı.

İşte "3.K" sonuçlarından örnekleri:

"Herkesin ilgilenmek zorunda kaldığı bu problemlere (Kürt sorununa ilişkin olarak-Bn-) devrimci proletarya mevcut gidışatın özgüllüğüne cevap verebilecek **özgül bir siyaset** ortaya koymak zorundadır. Genel ilkelerin **tekrarıyla yetinmek, geriye düşmek** ve potansiyeli hakim sınıfların burjuva milliyetçi güçlerin kapatılmasına yolu açmak demektir. Söz konusu gelişmeler **özgül bir siyaseti** ve bununla ilişkili **özgül bir ittifaklar politikasını, devrimin bu alanlarda alacağı özgül biçimi, silahlı mücadele ve onun bugünkü şekli olan gerilla savaşının özgül biçimlenmesini şart koşturmaktadır**" (abc)-"3 K" sonuçlarından; Komünist, Sy:16, Syf: 23-

"K"çı arkadaşların dört yıl önce söyledikleri 3 MK tarafından hayata uygulanıyor. Unutulmaması gerekir ki, "3.K" tarafından 3. MK'nin önüne uygulanmak üzere konulan teoriler 2. MK patentli olduğu için, TKP(M-L) programından da epeyce uzaktır.

"3.K" sonuçlarından ak-

tardıklarımızdan da anlaşılacağı gibi, Türkiye Kürdistanı için özgül politikalar üretiliyor. Özgül bir siyaset eşittir "Kürdistan'ın güneyinde milli çelişki esastır". "**Özgül ittifaklar politikası**" daha neler çıkaracak bekleyip görelim. Ama her halükarda bu, TKP (M-L) programının Ulusal Sorun konusunda yeterli olmadığını açık itirafıdır. Aksi halde neden "özel siyaset", neden "özgül ittifaklar politikası"?! Arkadaşlar birinden birini tercih etmek zorundadırlar. Ya TKP(M-L)'nin programı, ya da 2.MK revizyonistlerinin "3 asgari program" teorisini! Yukarıda verilen alıntılarda satırlar ibrenin "2 asgari program" teorisinin lehine döndüğünü göstermektedir.

Ya şuna ne demeli: "Genel ilkelerin tekrarıyla yetinmek, geriye düşmektir". Açıkça belirtiliyor ki, TKP(M-L) programının tekrarı yeterli değildir. Günümüz ihtiyaçlarına cevap vermemektedir.

"Kaypakkaya'nın izinde yürümek, **çizginin eskleyen yanlarını atıp yeniye almak**, (...) Kaypakkaya'yı savunmak ve geliştirmek; onun **görüşlerinin yaşamla çelişen yanlarını** atmakta tereddüt etmemek demektir. Bazı dogmatikler ve DABK'çılar, Kaypakkaya'nın **yanlısı** yanlarını atmaya karşı çıkararak 'geliştirme' terimine bile karşı çıkıyorlar"-İKK, Sayı: 101, Yıl: Mayıs '91."

Aşılmalı ve derinleştirilmelidir". Açın arkadaşlar Hangi konularda aşılmalı program? Kaypakkaya'nın hangi görüşleri yaşamla çelişiyor? Çizginin eskleyen yanları nelerdir? Bütün bunları açın arkadaşlar. Açın ki birçok gereksiz tartışma son bulsun. Çizginin eskleyen yanlarından söz ediyoruz bu arkadaşlara; Kaypakkaya'dan sonra içinde bulunduğumuz devrim sürecinde hangi nitel değişiklikler oldu da, çizginin eski-yenilerinden söz ediyorsunuz? Dogmatiklikle suçlayacaksınız

ama yine de örnek olsun diye verelim; ÇKP 1921'de kurulu-yor, aynı asgari ve azami programla 1949'a kadar, yani iktidarı alana kadar devam ediyor. Yani tam 28 yıl. Eğer, Siz bu hız ile giderseniz gömlek değiştirir gibi çizgi değiştirirsiniz.

#### d-MAO'YA İLİŞKİN:

3. MK ideolojik sapmalarına yani, anti-ML belirlemelerine devam ediyor. Arnavutluk'tan Körfez Krizi politikasına varana dek bir dizi önemli sapmalara sahip olan 3. MK'nin övünmesine gerek olmadığı gibi, Konferansın da MK'ni aklamaya oldukça so-yuttur. Yıllarca önce tartışılıp, sonuçlandırılmış başlıca konularda bile önemli kafa karışıklığına sahip olan 3. MK bakınız Mao'yu nasıl değerlendiriyor.

"Yaşamının son yıllarındaki bu gelişmeye (üç dünya teorisine. BN) karşı tutumunun muğlak kalması da anlaşılabilir bir şey değildi. Bu yıllarda Mao Zedung aşırı yaşlılık ve ağır hastalıklarıyla ayakta gezen bir ölüye dönmüş, yalnız bedensel değil, zihinsel dinamizmini de yitirmiş, politik gelişmelere müdahale olanağından yoksun kalmıştı." İKK Sy. 96.

Yukarıdaki satırları yorumlamaya gerek bile yok. Çünkü, 3.MK'nin ne denli ideolojik buhran içinde olduğunu en bariz ifadesidir. Uluslararası komünist hareketin önderlerinden ve önderliğini yaşamı boyunca binlerce kez bütün beyinlere adeta kazırcasına kanıtlayan büyük bir öğretmen, alıntılarda satırlarla söz etmek 3.MK için ideolojik problem değil de nedir?

#### e- GENEL GREV ANLAYIŞI:

Son dönemde her derdin ilacı olarak piyasaya sürülen genel grev önemli oranda rağ-

bet gördü. Doğu Perinçek ve tayfası legal dergileri ile bu mücadeleyi ana halka olarak algılayıp son bir-iki yıldır bu doğrultuda faaliyet örgütlenmektedirler. Bunlar için bu durum anlaşılır bir faaliyettir. Bu faaliyetin dışına çıkmayıp, genel grev merkezi halkası ile hareket etmeleri bu çevrenin sınıf niteliğine uygundur.

Fakat 3. MK de özellikle Körfez Krizi döneminde bu sloganı ve bu yönlü faaliyeti kendisi için esas aldı. Körfez Krizi ile başlayan emperyalist savaş tehlikesine Türkiye'nin de şöyle veya böyle bulaşmasına karşın, 3. MK, "Devrimci İç Savaş" sloganı yerine, esasen genel grev şiarını öne çıkardı. Keza aynı dönemde, Türkiye Kürdistanı'nda yoğunlaşan milli baskıya karşı alternatif olarak, zaman zaman genel grev şiarı önerildi. Yine ancak demokratik devrim ile çözülebilecek bir çok problemin çözümü için, soyut bir genel grev şiarı perspektif olarak önermiştir.

İşte örnekleriyle genel grevden beklenenler:

"... tüm ezilenlerin demokratik hak ve özgürlüklerini de gaspetti. Memurların toplu sözleşmeli-grevli sendikal hakları için verdikleri mücadeleyi sürekli bastırmaya gittiler. (...) Kürt ulusu üzerinde katliam ve sürgünlerini yoğunlaştırdılar. Burjuvazi, şimdi de, Körfez Krizini bahane ederek, vergileri ve zamları artırdı.(...) Bunların yanı sıra, ülkeyi bir savaşın eşiğine getirdi. ABD petrol tekelinin çıkarı için yoksul emekçi halkı savaşa sürmeye çalışıyor. Bütün bunlara dur demenin yolu; işçilerin genel greve gitmesiyle olur".

"Genel grevin ana maddesi, işçi hakları üzerindeki yasakların kaldırılması, genel grev hakkının ve dayanışma grevleri üzerindeki yasakların kalkması, grev yasağı olan iş kollarında grevlerin serbest olması vs..."

"İkincisi, ücretlerin enf-

lasyonun üstünde olması ve asgari ücretin enflasyon üzerinde sürekli yükseltilecek vergi dışı bırakılması.

"Üçüncüsü, ülkenin emperyalist ve gerici savaşa sokulmasına engel olmak.

"Dördüncüsü, her türlü demokratik hak ve özgürlükler üzerindeki baskıların kaldırılması.

"Beşincisi, Kürt ulusu üzerindeki katliam, baskı ve sürgünlere son verilmesi ve SS kararlarının derhal yürürlükten kaldırılması..." (abc)-İKK, Sayı: 96-

Bütün bu söylenenler (özellikle üç ve beşinci şıklar) gerici bir savaşa kıyasından da olsa bulaşmış bir ülkede faaliyet yürüten ve daha da önemlisi kendisine KSI'lar için Köylü Gerilla Savaşını perspektif olarak koyan bir örgütün belirlediği politikalar. Bu politikaları SP vb.leri tespit etmiş olsalardı fazla yadırganmaz, eleştiri konusu bile yapılmazdı. Haklı olarak soruyoruz. Nerede kaldı, köylü gerilla savaşının, gerici savaşa karşı daha da yoğunlaştırılması?!

Biz böyle dönemlerde elbette kitlesel eylemlerin (boykot, grev vb...) örgütlenmesinden yanayız. Ancak, bu tür eylemlerin hedeflerini ve kapsamını, silahlı mücadele sonucu çözeceğimiz sorunlarla belirlemeyiz. Daha da önemlisi, bu tür kitlesel eylemleri devrimci iç savaş politikasıyla birlikte ele alırız.

Peki, bu politika ideolojik olarak reformizmin kulvarında kulaç atmak değil midir? Bu mudur programdan sapmadan politika belirlemek?

#### f-TOPLU AYAKLANMACI TEORİLER:

Arkadaşlar her ne kadar halk savaşından dem vuruyorlarsa bile, devrimin yolu noktasında yüreklerinde başka bir aslan da besliyorlar. Daha doğrusu bir yandan, halk savaş şiarını sık sık yineleyerek

tabanı oyalamaya çalışırken, diğer yandan ise, satır aralarında kafalarının içindeki gerçek düşüncelerini de dönem dönem yansıtarak, bugünden zemin hazırlamaktadırlar.

İşte yüreklerinde yatan gizli aslan:

*"Kırda gerilla hareketini, şehirde kitle hareketlerini, illada silahlı kitle hareketlerini geliştirmeyi örgütlenmeyi ayaklanma perspektifi içinde ele almalıyız."* (abc)-İKK, Sayı 96)

*"Şehirlerde kitle hareketlerini ve illa da silahlı kitle hareketlerini..."* Nerede kaldı merkezi görev, nerede kaldı illa da köylü gerilla savaşı? Hangisi esas. KSI'lar için Köylü Gerilla Savaşı mı, yoksa şehirlerde silahlı kitle hareketleri mi? Lütfen arkadaşlar birinden birini tercih ediniz. İkisini bir arada merkezi görev olarak yürütmek eşyanın tabiatına aykırı olduğu gibi, imkansızdır da. Eğer merkezi görev olarak Köylü Gerilla Savaşı'nı tercih ediyorsanız, kitle-gösterileri vs. bu merkezi göreve göre örgütlenmek zorundasınız. Ama devrimimizin bu aşamasında, hiç bir zaman şehirlerdeki silahlı kitle hareketlerini merkezi halkın önüne çıkaramazsınız.

*"Şehirlerdeki çalışma ve örgütlenmeyi ayaklanma perspektifi içinde ele almalıyız"*. Ya buna ne demeli? Bu teoriler İ. Kaypakkaya adına yapıyorsa eğer, İ. Kaypakkaya'da böyle bir şeye rastlamak mümkün değil. Eğer bu satırlar, İ. Kaypakkaya'nın "şehirlerde fırsat kollamak, ayaklanmalar düzenlemek" ilkesi ile aynılaştırılmak isteniyorsa, bu çabanın beyhude bir çaba olduğunu hatırlatmalı. Önder yoldaşımızın bu konudaki düşünceleri gayet açık ve nettir. Yolunuzu belirleyiniz arkadaşlar!

*"Programı netleştirecek*

*kongre*"lerini yapacaklarını belirtiyorlar ama, net olmayan bir programla bu arkadaşlar beş yıl nasıl gidecekler, doğru-su merak konusu?!

Yeri gelmişken arkadaşların program noktasında net olmadıkları ve bunun sonucu olarak da bir dizi eklektik politikalara sahip olduklarını tekrar vurgulayarak, arkadaşların bu konulara ilişkin söylediklerini kısaca aktaralım.

#### **g- İBRAHİM ASILACAK, PROGRAM NETLEŞECEK:**

"K"çı arkadaşlar önder yoldaşımızın aşılması, yenilenmesi ve hayatla çelişen yönlerinin atılması gerektiği düşüncesindedirler. Yukarıda aktardığımız bir alıntıyı konuyla olan ilişkisi nedeniyle tekrar aktaralım.

"Kaypakkaya'yı savunmak ve geliştirmek, onun görüşlerinin yaşamla çelişen yanlarını atmakta tereddüt etmek demektir..." Bazı dogmatikler ve DABK'çılar Kaypakkaya'nın yanlış yanlarını atmaya karşı çıkarken 'geliştirmek' deyimine bile karşı çıkıyorlar"(abc)-İKK, Sayı: 101-

"Ve sonuçta, partimizin programının netleşme kongresiyle noktalanacak olan beş yıllık bir süreç başlatıldı.(...) uzun yıllar kongrenin yapılamaması ve programın netleştirilmemesinin olumsuzluğu belirtilip, bunu aşmamız gerektiği ve partinin program netleştirme kongresi yapması gerektiği kararlaştırıldı".(abc)

İşte beş temel belgeyi biz de savunuyoruz diyenlerin düşünceleri. Net olmayan bir kafa ile sağlıklı bir çalışma yürütülemeyeceği açıktır. Arkadaşların durumu "iki arada bir derede kalmak" deyimini andırmaktadır. Sararıp solarak dalından kopmuş yaprakların şuursuzca yuvarlanması gibi arkadaşlar da yuvarlanıp gidiyorlar.

İbrahim'in aşılması gereken hangi yönleri var? Kaypakkaya'nın hayatla çelişen düşünceleri hangileridir? Nedir Önder yoldaşımızda, dolayısıyla TKP(M-L) programındaki yanlışlar? Hangi noktalardan TKP(M-L) programı net değil? Programın neresini netleştirmek istiyor arkadaşlar? Bütün bunların açılması gerekir. Bu kafa karışıklığıyla nereye kadar gitmeyi düşünüyorlar, beş yıllık süreçteki kongreye kadar ise, yanıldıkları kanaatindeyiz. ML bilimselliği bir kenara bırakalım, en azından medeni cesaret gösterip kafalarını ve vücutlarını birleştirmeli, kafalarının içindeki gerçek düşünceleri açıkça ortaya koymalıdır. Her tarafa el sallamak olmaz. Bu oportünizmin daniskasıdır.

3. MK'nin ideolojik sapmalarına bir çok örnek daha verebiliriz. Örneğin: "silahlı mücadeleyi başlatmak için parti örgütünü şart" koşması gibi, yine örneğin; yerel seçimlerdeki sınıf işbirlikçisi tavırları gibi vb., vb. Ama daha fazla uzatmaya gerek yok. 3. MK'nin başarılarından söz edilirken, daha doğrusu "3. MK TKP(M-L) programına sadık kalarak hiç bir anti-ML sapmaya girmeden partiye dört yıl önderlik etti" tespiti ile kendilerini aklamaya çalışan arkadaşlar yukarıdaki ideolojik sapmalara ne demektedirler?! Yoksa bütün bunlar sapma olarak görülmüyor mu? Eğer görülmüyorsa o başka. Arkadaşlarla olan sözlü tartışmalarımızda "Konferans sürecinde yayınlarımızda bazı yanlışlar yer aldı" diyerek, nedenini de "denetimsizliğe" bağlamaktadırlar. Ama bu gerekçe hiç mi hiç ikna edici değildir. Denetimden bir-iki kelime kaçabilir, fakat yukarıdaki örneklerini verdiğimiz her nokta kendine özgü konularda belirlenen politikalarıdır. Bütün bunlar için sayfalarca yazılar yazıldı "denetimden kaçtı" gerekçesi, kelimenin tam anlamıyla "abes

ile iştigal" etmektir.

Sonuç yerine: 3. MK dört yıllık önderliğinde savunduğunu iddia ettiği TKP(M-L) programından önemli derecede sapmıştır.

Zira, "3.K" sonuçlarıyla el yordamıyla yürümeye çalışmak başından itibaren örneklediğimiz sapmaları kabullenmektir.

Şimdi gelelim 3. MK'nin başarısızlığının diğer önemli ikinci noktasına:

#### **2) MERKEZİ GÖREV:**

"3.K"ta merkezi görev olarak Kızıl Siyasi İktidarlar için Köylü Gerilla Savaşı tespiti yapılmıştı. 3. MK de iş başına gelirken esasen bu görev doğrultusunda faaliyetini yoğunlaştıracağını, diğer bütün faaliyetleri bu merkezi göreve tabi tutarak ele alacağını yazıp çiziyordu. Bütün buraya kadar söylenenler teorik olarak doğrudur. Ama sadece bu doğruları kağıt üzerinde tespit edip, o doğrultuda pratik faaliyet yürütmek, o doğruların için boşaltmak demektir. Şimdi biz, kısaca 3. MK'nin dört yıllık önderliği döneminde yukarıda belirlenen merkezi görev doğrultusundaki faaliyetlerini incelemeye çalışacağız.

En önemlisi, merkezi görev olan KSI'lar için Köylü Gerilla Savaşı'nın ne anlama geldiği ve bunun yeterince kavranması olayıdır. Öncelikle bu teorinin yarı-sömürge, yarı-feodal ülkelerde ne anlama geldiği bilince çıkarılmalıdır. Aksi halde, içi boşaltılmış, sadece lafzının tekrarıyla yetinilip durulur.

Son konferanslarında 3. MK değerlendirilirken; "3. MK, (...) KSI'lar için Köylü

**Gerilla Savaşı merkezi görevini kavraması ve partiye kavratması..."**ndan söz ediliyor.

3. MK'nin bu görevi kavradığından ve genel olarak da örgüte kavratıldığından övgü ile söz ediliyor. Bunun böyle olmadığını hem bu arkadaşların önceki düşüncelerinden, hem de iş başında buldukları dört yıllık fiili süreçten rahatlıkla görebiliriz. 3. MK içinde yer alan arkadaşlar yönetime gelmeden önce merkezi görev olarak neyi savunuyorlardı?\*

O dönemki konferans için çıkarılan tartışma yayın organlarından arkadaşların düşüncelerini buraya kısaca aktaralım.

*"Bugün, partinin önünde en acil ve esas görev hata ve zaaflarından arındırılması, yani, parti özleştirisi çalışmasıdır. Dışa yönelik faaliyet olarak propaganda ve teşhir faaliyetleri esas alınmalıdır. Pratik faaliyetler asgariye indirilmeli, kitle çalışması ve örgütsel ilişkilerde belli sınırlamalara gidilmelidir..."* Bu dönem Lenin'in dediği gibi, "başbayağı hareketsiz" geçebilir..." Bu defa gerçekten içe dönük çalışmanın merkezi görevini parti özleştirisi oluşturmalıdır. Devrimci hareketin yenilgiye uğradığı koşullarda içe dönük çalışma esas hale gelebilir. Partimiz açısından bugün bu zorunlu hal almıştır.(abc)-Parti Birliği, Sy: 2, Syf: 112-113.

Görüldüğü gibi, arkadaşlar hiç öyle köklü bir şekilde gerilla savaşı anlayışına sahip değillerdi. Tam tersine bir dönemlerin YD hizibi olan Bolşevik Partizan'ın anlayışıyla hareket etmekteydiler. Kısacası,

İçeride dönük mücadeleyi esas alma düşüncesindeydiler. Elbette böyle bir düşünceye sahip olan kafadan başarılı bir gerilla savaşı beklemek, doğru olmaz. Biz zaten böyle bir şey beklemiyorduk. Arkadaşları "3.K"ta bu kararı almaya zorlayan partimizin basıncı idi. Bu gerçek sadece bu karar için geçerli değil, aynı zamanda buna benzer bir çok karar için de partimizin basıncından söz edilebilir. Örneğin "3.K" gündemine alınan 11 ilkenin sözde onaylanması gibi.

3. MK'ndeki arkadaşların MK'ne gelmeden önceki düşünceleri böyle idi. Ya iş başında buldukları dört yıllık pratik süreçte ne yaptılar?

Tespit edilen bu merkezi görev esasen kırsal alanlarda icra edilmesi gereken bir faaliyettir. 3 MK uzun bir süre kırsal alanlara bir tek unsurun dışında kimseyi göndermedi. Oysa TKP(M-L) programını savunan bir örgüt böylesi bir merkezi görev ile faaliyete başlarsa, en yetkin kadrolarının % 90'ını bu alanlardaki faaliyetin örgütlenmesine aktarmak zorundadır. Teoriyle pratiğin uyum sağlayabilmesi için bu gereklidir. İşte, Kaypakkaya örnektir bu konuda. TİİKP'den ayrılır ayrılmaz, en yetkin kadrolarının ezici çoğunluğunu merkezi görevi örgütlemek üzere (kendisi de dahil olmak kaydıyla) kırsal alanlara gönderdi. Önder yoldaştaki mantık şuydu: "... Oysa, halk savaşına hazırlanmanın bir tek yolu vardır: O da önder kadroların önemli bir kısmını köylük bölgelere göndermek, köylüleri silahlı mücadele için gerilla örgütleri içinde teş-

\* (Bilindiği gibi, 2. MK döneminde ML kanat ile revizyonistler arasında 3 konferans öncesi yoğun tartışmalar yaşandı. DABK'nin önderlik ettiği ML kanat merkezi göreve ilişkin KSI'lar için köylü gerilla savaşı perspektifini savunuyordu. 2. MK ise, bilinen revizyonist düşüncelerine. Bir de, bir şehirdeki C. evindeki P. organını oluşturan arkadaşların konuya ilişkin düşünceleri vardı. Daha sonraki gelişmelerde -yani, '87 Ağustos-Eylül'ündeki tasfiyede -RKZ organındaki arkadaşlar 2. MK ile "3.K" a katıldılar. Ve daha sonra 3. MK'ne esas olarak bu arkadaşlar hakim oldular. Yani denilebilir ki, 3. MK eşittir RKZ idi.)

kilatlamak, illegal örgütlenmenin ve faaliyetin diğer bütün biçimlerini ve her türlü legal faaliyeti köylük bölgelerdeki silahlı mücadeleye tabi kılmak..."- İ.K., SY, Syf: 277- Fakat 3. MK'nin dört yıllık pratiğinde bu yönlü ciddi bir faaliyet yok. Belirlemelerimizi arkadaşlar da konferans sonuçlarında itiraf ediyorlar. "3.K yapıldığı dönemde, kırsal alandaki esas faaliyet ve mevcut askeri örgütlenme, partiden ayrılan DABK'nin elinde kaldığından dolayı aynı çalışma alanlarında görevlendirilen, KBK (Kürdistan Bölge Komitesi) uzun süre çoğu üyesi faaliyet alanına yerleşemedi" (abç)

Aradan geçen uzun süreden sonra bölgeye yerleşildi. Hem de KBK önderliğinde. Şimdi merkezi görevi icra edecek olan organ olarak KBK'nin ne derece başarılı olduğunu bizzat konferans sonuçlarından okuyalım.

"(...) Uzun süre partinin toparlanma süreci ve gerekli önem, kadro ve savaşçıyı aktarmaması bunların silah ve donatım sorununu da çözülememesi sonucu fazla gelişme sağlayamadı. Ama bu sorunların son bir yıldır çözümlenmesine rağmen, KBK esasta üzerine düşeni yerine getirememiştir" (abç)

Merkezi görevin kavranmadığı itiraflarından da anlaşılıyor. Uzun süre, merkezi görevi önem vermeyeceksin, kadro ve savaşçı aktarmayacaksın, donanımını çözmeyeceksin ve daha sonra da MK'nin başarılarından söz edeceksin.

Devam edelim:

"KBK esasta üzerine düşeni yerine getirememiştir" Nasıl? Yine konferans sonuçlarından okuyalım.

1) "KBK faaliyeti askeri planda edilgen kalmıştır".

2) "Siyasi planda: KBK'da siyasi çalışmanın önemini yeterince kavrayamama ile birlikte küçümseme anlayışı var".

3) "Örgütsel planda: KBK'nin kendi içinde ihtisasa dayalı bir iş bölümü yapmama ve işlerini kavrayamama gibi hataları tespit edildi".

Genel olarak önderliğin, özel olarak da KBK'nin merkezi görevle ilişkisini belirledik. Daha iyi anlaşılması açısından bir de konferans sonuçlarından aktaralım.

"KBK'nin faaliyet alanı esasta kırsal alanlardır. Gerilla savaşının yürütüleceği alanlardır ve gerilla gruplarını oluşturma ve gerilla savaşını pratik olarak örgütleyecek bir yönetici organdır". (abç)

Fakat KBK yani, merkezi görev başarılı olmamış. KBK başarısız ilan ediliyor. KBK, askeri planda edilgen (pasif), örgütsel planda dağıntık, siyasal alanda yetersiz olarak mahkum ediliyor. Kısacası, merkezi görev bu "nedenlerden" dolayı icra edilememiştir. Başarısızlık vardır.

Ama bu hata sadece KBK'nin değildir. Çünkü, "3. MK ise KBK'ya siyasi önderlikte ve örgütsel müdahalede yetersiz kalmış, bu konuda görevini yerine getirememiş ve fonksiyonunu oynayamamıştır" (abç)

Sonuç şu:

KBK; askeri, siyasi ve örgütsel faaliyetlerde başarılı değil. MK, KBK'ne önderlik yapamamış, gerekli fonksiyonunu oynayamamıştır. Yani, balık baştan kokuyor. Elbette MK kendisinde olmayamı bir başka organa veremez. Veremedi de.

Bir örgütü değerlendirmek için başlı başına kriter kabul edilecek bu faaliyetin olumsuzluğundan sadece KBK'ni sorumlu tutup MK'ni aklamak ancak oportünizmin yöntemi olabilir. Eğer bir başarısızlık varsa (ki vardır), bu başarısızlığın birinci dereceden sorumlusu MK'dir.

Dikkatleri çeken ve hiç de Marksist olmayan bir yöntem

de BABK'nin değerlendirmesinde görülüyor.

"BABK alanında partinin toparlanma ve örgütlenme çalışmalarında bir gelişme vardır. Alandaki kadro eksikliği de dikkate alındığında, BABK'nin çalışması esasta olumlu bulundu" (abç)

KBK'ya uzun süre kadro vs. gönderilmiyor. Sonradan gidenler ise çok az. Peki geriye kalan kadrolar nerede?! Peki neden aynı hassasiyet KBK'nin değerlendirilmesinde gösterilmiyor? BABK'ndeki kadro sıkıntısı, her halükarda KBK'daki kadar değildir. Mantık eğer gerilla savaşını mahkum etme yönünde işler, toplu ayaklanmacı şehir teorileri üzerine oturtulmaya çalışılırsa varacağı sonuç da bu olur. 3. MK, "K"çaların deyişiyle, "İ. Kaypakkaya'dan sonra sonuna kadar ML ilk MK'nin veya konferansın (etkin olan aynı kafalardır) altı organlarına karşı çifte standarttır.

3. MK'ni başarısız kılan ikinci önemli etmen de yukarıda anlatmaya çalıştığımız merkezi görevin örgütlenmesi ve hayata geçirilmesi idi.

Elbette hepsi bu kadar değil.

"İ. Kaypakkaya yoldaşın sonra sonuna kadar ML ilk MK'nden, TKP(M-L)'ye gönül vermiş hiç kimse tarafından asla kabul edilmeyecek olan oportünist icnelere devam edilim.

### 3) 3. MK'NİN PARTİMİZE KARŞI TAVRİ:

3. MK'ni başarısız kılan önemli üçüncü etmen ise partimize karşı olan tavrıdır. Şimdi bu konuyu inceleyelim.

"Kaypakkaya'dan sonra sonuna kadar ML kalan ilk MK"(!) olarak ilan edilen "3.MK", komünistlerin birliği ni bile taktik görebilecek kadar büyük bir ideolojik sapma içine girebildi.

"Biz DABK ile birlik konusuna stratejik değil, taktik

olarak yaşadık. Bu doğrudur. Bu bir taktik sorundur". - İKK, Sayı: 92-

Komünistlerin birliğinin taktik olarak ele alınmasını, 3. MK'nin Marksizme yaptığı bir katkı olarak kabul etmek gerekir.

Marksizm'de komünistlerin birliği stratejik olarak ele almır. Komünistlerin en üst boyuttaki birliği, Komünist Partisinde olur ve Komünist Partisi kendisine nihai hedef olarak komünizmi alır. Komünizmi hedefleyen parti, varlığına ancak bu toplumsal yapılanmada ihtiyaç duyulmadığı için son verir. Yani erir.. Devlet vb. kurumlarla birlikte yok olmaya yüz tutar. Yani, gittikçe diğer kurumlarla birlikte bir ihtiyaç olmaktan çıkarak yok olur. Fakat bu döneme kadar proletarya kendi partisine ihtiyaç duyar. Komünist partisi, dolayısıyla komünistlerin birliği de bu sürece kadar, yani bu toplumsal yapılanmaya kadar stratejiktir. Oysa, "Konferans"çı arkadaşlar komünist partisini oluşturan ML'lerin birliğine, sadece bir özgül dönem için ele alınan taktik bir sorun olarak bakmaktadırlar ve 3.MK bu konuda da ideolojik olarak yanılmaktadır.

### A- DEVRİME İHANET ETMEK!:

Kavramlar yerli yerince kullanılmayınca önemli hatalı sonuçlara varılmaktadır. Bazen de bilinçli bir şekilde seçilen kavramlar dizginlerden boşalmasına fütursuz saldırılar için ard-arda dizilir. İşte, hızını alamayan 3.MK de bir çok kez böyle yaptı. 3.MK, partimizi "Türkiye devrimine ve proleter dünya devrimine ihanet etmekle" suçladı. 3. MK, bir yandan partimizi ML görmekte, öte yandan Türkiye devrimine (komünizme değil dikkat edilsin) ihanet etmekle suçlamaktadır.

Bizim gibi yarı-sömürge, yarı-feodal ülkelerde devrimden yana olan sınıf ve tabaka-

ların çerçevesi hayli geniştir. Bu milli burjuvaziye kadar dayanır. Demokratik Halk Devriminden menfaati olan ve halk kavramı içinde yer alan bu sınıf ve tabakalar ve siyasal temsilcileri olan partileri devrimden yanadırlar. Bu TKP (M-L) programındaki ML bir belirlemedir. Bu programı savunduğunu iddia eden bir örgütün, ML dediği, birleşmeye çalıştığı bir örgütü, küçük-burjuvaların, milli burjuvaların bile taraf olduğu bir devrime "ihanet ettiler" gibi eleştirileri, "hiç bir anti-ML sapmaya uğramadan, sonuna kadar ML kalan ilk MK"ne mahsus, yeni icat edilmiş bir oportünist teori olsa gerek.

Daha bitmedi. Saldırıları devam ediyor.

### B-2. MK'NİN PRATIĞİNİN GERİSİNDE MİYİZ?

"Hangi noktalarda bizden ileri hareket ettiniz? Silahlı mücadelenin geliştirilmesinde mi? Hayır. Bu konuda bizden geri kaldınız.(...) Gelişen aşamada 2 MK pratiğinden daha da geride değil misiniz?" (abç)-İKK, Sayı: 93-

Silahlı mücadele konusunda arkadaşların 1990 Ağustos'undaki iddiaları bunlar. Biz hiç bir örgütle, hiç bir konuda rekabet içinde değiliz. Kendimize siyasi iktidarı hedeflemiş ve bu yolda emin adımlarla programımız dahilinde planlı bir şekilde gücümüz oranında ilerliyoruz. Ama, 3. MK söylemiş olduğu bazı şeyleri unutmuş görünüyor. Örneğin; 2. MK'ni silahlı mücadele konusunda pratik adım atmamakla, tam aksine tasfiyeci olmakla eleştiriyordu. Yine, bize atfen; "bugüne kadar ki kahramanca savaşınızı selamlıyoruz. Savaşınız, partimizin çizgisini silahlarla yaşamaya geçirmenin görkemli bir simgesidir. Savaşınız, ezilen dünya halklarına kurtuluşun gerçek yolunun işaretidir". - İKK, Sayı: 81-Acaba bunlar, o gün gerektiği için mi söylen-

mişti. Yani, "dün dündür, bugün bugündür"(!) politikası mı?

Bugün dost da düşman da TKP(M-L)'nin '87'den sonra silahlı mücadelede katettiği mesafeyi görmektedir. İşte, Kandır! İşte, Kemah! İşte, Dicle! İşte, Almus ve Şavşat!... Ve işte, 1991 Mayıs-Eyyül ayları arasında 30'dan fazla saldırı ve bu saldırılar sonucu düşmanın, sadece insan gücü açısından 100 civarındaki kaybı. Sadece bir kaçını saydığımız bu eylemlere dört yıl içinde kırsal alanlarda bir tek ciddi saldırısı olan bir örgüt tarafından eleştirilmek, nasıl ifade edilir bilemiyoruz ama, bildiğimiz 3. MK'nin saldırılarının devam etmesidir.

"Ellerinde tuttıkları parti gücünü erittiler" -İKK, Sayı: 92-

"K"çı arkadaşlar, "eridiler, yok oluyorlar, pratikte 2, MK'nin gerisine düştüler" edebiyatıyla uğraşıp 4 yıllık faaliyetlerinde sadece TMLGB ile övünürlerken, gerilla bir yandan faaliyet alanını genişletiyordu, öte yandan ise düşmana daha amansız darbeler indiriyordu. "K"çı arkadaşların "eridiler" dedikleri dönemde İç Anadolu gerilla faaliyet alanına dahil ediliyordu. Karadeniz de öyle. Yine bu arkadaşların "yok oluyorlar" dedikleri dönemde ard-arda karakollar basılıyor, pusular kuruluyor, çemberler yarıyor, günlerce süren çatışmalarla gerilla destanlar yaratıyordu, Almus'ta, Artvin'de, Diyarbakır'da ve Dersim'in her yerinde...

3. MK'ne soruyoruz: Peki bu mudur, "erimek, yok olmak, 2. MK'nin gerisine düşmek"?!?

Ayrıca, 3. MK'nin, "yenilgi artıkları, sonları GKK önderlerinin sonu gibi ihanetin yolu olacaktır vb."nden bir çok suçlamaya burada yer veremeye gerek görmedik. Zira, yazımızı bu tür ayrıntılarla boğmak yerine, ideolojik, siyasal sorunları öne çıkararak bu tür

problemlere dikkatleri çekme-ye çalıştık.

Sonuç olarak; 3. MK de-ğerlendirmesinde buraya ka-darki eleştirilerimizi toparla-yacak olursak:

I-3.MK, sözde savundu-ğunu iddia ettiği TKP(M-L) programından ideolojik olarak sapmıştır.

II-3. MK, merkezi gö-rev perspektifini hayata geçirmede başarısız olmuş-tur.

III-3. MK, partimize karşı izlediği politikayla güven vermemiş. Yılan eğ-risi oportünist zikzaklar çizmiştir.

Bütün bunlara rağmen, 3. MK'nin başarısından söz et-mek, "Kaypakkaya'dan sonra sonuna kadar ML ilk MK ola-rak"(!) tanımlamak doğru de-ğildir.

I. KAYPAKKAYA'DAN KOPUŞ SON KONFERANS-LA DEVAM EDİYOR!

Konferans sonrası, Ekim '91'de MK imzalı Konferans kısa sonuçlarını açıklayan bildiride, ulusların kendi kaderlerini tayin etme hakkı ile ilgili yanlış anlayışlar yer almaktadır. Aynı konuda Kay-pakkaya'ya baş vurulduğunda aradaki anlayış farklılıkları görülecektir.

Önce konferans sonuçları-nı kamuoyuna açan MK imzalı bildiriden aktaralım.

"Kürt ulusunun ayrılıp ayrı devlet kurma hakkı da içinde olmak koşuluyla kendi kaderini kayıtsız şartsız tayin etmelerini bugün de so-nuna kadar savunuyoruz".

İbrahim Kaypakkaya'da ise,

"Kendi kaderini tayin' ile kendi kaderini tayin hakkı' farklı şeylerdir. 'Kendi kaderini tayin' veya 'kendi kaderini tayin etme' ayrılma ayrı bir devlet kurma anlamına gelir. Oysa, 'kendi kaderini tayin hak-kı' biraz önce de işaret etti-ğimiz gibi ayrılma hakkı, 'ayrı bir devlet kurma hak-

kı' anlamına gelir. Komü-nistlerin her şart altında ve kayıtsız şartsız savun-dukları şey, 'kendi kaderle-rini tayin hakkı' yani ayrı bir devlet kurma hakkıdır. 'Kendi kaderini tayin hak-kı' ile 'kendi kaderini tay-in' veya başka bir deyişle 'ayrı bir devlet kurma hak-kı' ile 'ayrı bir devlet kur-ma' asla birbirine karıştırılmamalıdır. Komünistler birincisini her şart altında savundukları halde, ikinci-sini şartlara bağlı olarak savunurlar. Lenin yoldaşın ifadesiyle komünist hare-ket bu ikinci sorunu 'her özel meselede somut ola-rak, bir bütün olarak sos-yal gelişmenin ve sosya-lizm için proletaryanın sınıf mücadelesinin menfa-atleri açısından yargılar ve tayin eder' ".-İK., SY., Syf: 243-

İbrahim yoldaşın net bir şekilde açıklamasına rağmen, "K"çı arkadaşlar halen olayın özünü yakalayamamışlardır. "Kendi kaderini kayıtsız şar-tsız tayin etmek", ayrılıp başka bir devlet kurmak demektir. Bildiride bu "sonuna kadar" ve "kayıtsız-şartsız" destekleniyor. Oysa, "kendi kaderini tay-in etme" şartlara göre destek-lenir veya desteklenmez. İbrahim yoldaşın Lenin'den aktarmasında bu şartlar şöyle sıralanıyor.

"Her özel meselede so-mut olarak sosyal gelişme-nin ve sosyalizm için prole-taryanın sınıf mücadelesinin menfaatleri açısından yargılar ve tayin eder". -Aktaran İ. Kaypakkaya-

"K"çı arkadaşların kayıt-sız şartsız sonuna kadar sav-undukları şeyi, Lenin; şartlar dahilinde, yani, proletaryanın sınıf menfaatleri açısından de-ğerlendirerek yargılıyor. Yani, ulusun kendi kaderini tayin etme ile oluşturacağı bağımsız devlete, Lenin, sosyalizm için proletaryanın sınıf çıkar-larına göre destek verilir veya

verilmez diyor. Eğer bu ayrılık proletaryanın sınıf çıkarları-na, yani, sosyalizme zarar ve-riyorsa desteklenmez, vermi-yorsa desteklenir diyor.

Ayrıca, İbrahim yoldaşın kayıtsız şartsız desteklediği şey: "Kendi kaderini tayin hakkıdır", yani isterse ayrılıp ayrı bir devlet kurma hakkı-dır.(abç)

Konunun daha iyi anlaş-labilmesi açısından İbrahim Kaypakkaya'dan devam ede-lim.

"Lenin yoldaş, 'ulusla-rın kendi kaderlerini tayin hakkı'nı, boşanma hakkına benzetir. Boşanma hakkı her şart altında ve kayıtsız şartsız savunulduğu halde, bizzat boşanma meselesi bilindiği gibi bazı şartlarda savunulur, bazı şartlarda ise savunulmaz". İK, SY, Syf: 243-

#### YOLLAR GİTTİKÇE AYRILIYOR MU?

İşte diğer bir örnek.

"K"çı arkadaşlar bazı söz-lü tartışmalarda gerilla savaşı için yeni açılacakları alanlar-da kendilerine toprak çelişkisi-ni esas alacaklarını söylemek-tedirler. Bu anlayış, I.MK'nin oportünist düşüncelerinden biridir. Kaypakkaya'da, dolay-sıyla TKP(M-L) programında, gerilla faaliyeti için seçilen alanlarda böyle bir şart koşul-mamaktadır. İbrahim yoldaş, gerilla savaşı için seçtiği alan-larda toprak çelişkisi yerine aşağıdaki şartları öngörmekte-dir.

"Bize düşen görev, sağ-lam kitle temeline, beslenme için yeterli kaynaklara ve askeri harekate uygun araziye sahip köylük bölgeleri tespit etmek..."tir. -İ.K.SY.-

Görüldüğü gibi İbrahim yoldaşa;

a) Sağlam kitle temeli,  
b) Beslenme için yeterli kaynaklar,

c) Askeri harekate uygun arazi

olmak üzere üç kriter var, ama toprak çelişkisi şartı yok. "K"çı arkadaşların program adına kavrayışsızlıkları de-vam ediyor.

#### İKİ ASGARI PROGRAM İÇİN TAM YOL!

3. MK'nde olduğu gibi son konferansta da önemli oranda kafa karışıklığı devam ediyor. Oportünizme has kafa karışık-lığı ve eklektizm revizyonist düşünceleri de çağırıyor. İşte örnekleri:

"KBK'nın faaliyet alanla-rı esasta kırsal alanlardır" be-lirlemesi yapıyor. Kürdistan Bölge Komitesi(KBK), Türkiye Kürdistanı'nda (adından da anlaşılacağı gibi, bu alana özgü kurulmuş bir organ) kırsal alanları kendisine esas alıp, sözde gerilla savaşı yürü-tecektir.

Diğer yandan BABK'nin önüne hangi görev konuluyor, bir de ona bakalım:

"BABK, alanında işçi sı-nıfı içindeki çalışma diğer ça-lışmalara göre esas alınma-li" (abç)

Batı Anadolu Bölge Kom-itesi (BABK)'nin önüne konu-lan perspektif ise, esasen işçi sınıfının içinde örgütlenmedir. Yani, diğer çalışmalara göre bu faaliyet esastır. Bir kaç sa-nayi kenti başta olmak üzere, Batı'nın diğer şehirlerindeki çalışma esastır belirlemesi ya-pılıyor açıkça.

Bariz bir şekilde görülüyor ki, iki ayrı perspektif söz konusu. Böyle olunca şu soru-ları haklı olarak sormak gere-kliyor. Batı için nerede kaldı KSI'lar için Köylü Gerilla Sa-vaşı?! Ege'nin, Marmara'nın, İç Anadolu'nun ve Batı'nın di-ğer alanların da hangi merke-zi görevle hareket edilecek? Biz, konferans sonuçlarında bu alan için Köylü Gerilla Sa-vaşından söz eden bir tek satı-ra bile rastlamadık. Fakat yukardaki alıntıda da görüldüğü gibi arkadaşlar batı için başka bir perspektife sahiptiler. So-rular devam ediyor. Hani

TKP(M-L) programının beş temel belgesi onaylanmıştı, keza, 11 ilke de yer alan "Köylük Bölgedeki Faaliyet Esas, Şehirlerdeki Faaliyet Talidir" ML ilkesine sadıktılar, yoksa İ. Kaypakkaya yoldaş da mı bu ML ilkeyi sadece Türkiye Kürdistanı için tespit etti? Hayır! İbrahim yoldaş bu ilkeyi genel olarak Türkiye için benimsemektedir. Sosyal ve ekon-omik yapıdaki nicel farklılıklarına karşın, Ege'de de T. Kürdistanı'nın güneyinde de aynı ilke doğrultusunda hareket etmektedir. Doğrusuda bu-dur zaten. Kapitalizmin den-gesiz gelişimini göz önüne alarak, genel olarak ülkenin bir bütün olarak aynı sosyo ekonomik yapıya sahip oldu-ğunu ve aynı devrim aşama-sında bulunduğunu sözde "K"çı arkadaşlarda kabul edi-yorlar. Fakat uygulamada bu-nun tam tersinden hareket et-mektedirler.

Yukarda da belirttiğimiz gibi, bu teori bazı revizyonist düşünceleri çağırıyor. Örneğin, Komün'ün iki asgari programı gibi... ve bu teoriden kaynaklanan iki ayrı bölge, iki ayrı mücadele biçimi, iki ayrı örgütlenme vs., vs.

Ne diyordu Komün'cü re-vizyonistler;

T. Kürdistanı'nda bölge-sel düzeyde örgütlenecek sek-siyon -şube- bir parti: ("K"çı arkadaşlarda adından da anlaşılacağı gibi Kürdistan-"3.K" a bu sıfat eklendi- Bölge Komite-sini bu alanda görevlendirmişlerdir.)

Yine, Komün'e göre, T. Kürdistanı'nda Milli Çelişki ön plandadır, ("K"çı arkadaş-larda, T. Kürdistanı'nın Güne-yinde Milli Çelişki ön planda-dır diyorlar.)

Keza Komün'e göre, Tür-kiye Kürdistanı'nda devrimin izleyeceği rota, Halk savaşı yo-ludur(!) ("K"çı arkadaşlarda aynı tespitte bulunmakta.)

Revizyonist Komüne göre, bütün bunlar bölgenin ekon-omik ve sosyal yapısından kay-naklanan özgül politikalarıdır.

("K"çı arkadaşlarda, daha ön-ceki -K:16'dan- aktarmalarda gösterdiğimiz gibi, bölgeye iliş-kin özgül politikaların gerekli-liğinden söz etmekteydiler. Ve böylece tespit etmiş oldular)

Türkiye Kürdistanı için söylenenler bunlar. Şimdi de Batı için söylenenlere baka-lım;

"Bu bölge faaliyetimizin esaslı başlıca sanai bölgele-rini kapsıyor...BABK ala-nında işçi sınıfı içindeki çalış-ma diğer çalışmalara göre esas alınmalı... Partinin bu alana ilişkin politikasını geliştirmeye yönelik (işçi sınıfı, sendikal, memur, DKO., vb.) bir çalışma içine girilmeli." - abç-

Yukardaki politikamın ay-nısını Komün de savunmakta-dır. Onun için ayrıca Ko-mün'den aktarmalara gerek yok.

İşte bal gibi iki ayrı bölge tespiti, iki ayrı program tespiti, ("K"çıların biraz utangaçça-da olsa) her bölgeye göre ayrı mücadele biçimi, yine her bölgeye göre ayrı merkezi görev belirlemesi ve örgütlenmesi... Evet arkadaşlar bir kez daha tekrarlıyoruz: Ya TKP(M-L) programı, ya da Komün reviz-yonistleri. Daha fazla ortada kalmak olmaz.

#### MARKSİST-LENİNİST' LERİN BİRLİĞİ ÜZERİNE:

Bilindiği gibi, '90 Hazira-nı'nda TKP(M-L)-MK olağanüstü toplantısında, TKP(M-L) programını savunularla birlikte yana olduğunu açıkladı. Bu karar esas itibarıyla programı savunduğunu belirten "K"çı arkadaşlara yönelikti. MK'miz birlik için belli bir platform hazırlayıp kamuoyu-na sundu. MK'mizin hazırladığı platformda beş temel nokta yer almaktaydı.

Bunlar:

1- Parti programında görüş birliği sağlanmalı,

2-Karşılıklı hataların görüülmesi,

3-Bugüne kadarki asilsız iddiaların özelleştirilmesinin verilmesi,

4-Sağlıksız unsurların birlik görüşmesinde yer almaması,

5-Birliğin teknik yönünün resmi komisyonlarda görüşülmesi'ydi.

"K"çı arkadaşlar son konferanslarında birlik kararı çıkardılar. Ama daha önce resmi kanallarla kendilerine ulaştırılan birlik platformumuza ilişkin olumlu veya olumsuz herhangi bir tavır takınmadılar. Bu arkadaşların birliğe yanaşmalarındaki olumsuz yönlerden biridir. İkincisi, kendileri de bir platform hazırlayıp sunmadılar. Tam tersine, bizim platformumuzun dayatıcı olduğunu belirtmediler. Oysa, biz birlik için bir tartışma platformunun gerekliliğinden hareketle böyle bir platform hazırladık. Kabul edilip-edilmeyeceği ayrı bir sorundur. Yani, karşılıklı tartışmaların çıkaracağı bir sonuçtur. Önemli olan, birlik için üzerinde tartışabileceğimiz bir platformun olması sorunudur.

Örneğin; platformda yer alan birinci şıkta, "parti programında görüş birliği sağlanmalı" deniliyor. Buna yanıt olarak, "biz zaten beş temel belgeyi savunuyoruz" demek yeterli değildir. Çünkü, bir yandan beş temel belgeyi savunduklarını iddia ediyorlar, ama öte yandan, beş temel belgeyle çelişen (örneğin; cephe gibi.) bir dizi sağ-oportünist düşünceden de vazgeçmiyorlar. Bizim, gerek "3.K" sonuçlarında sağ-oportünist olarak gördüğümüz, programımızı yadsıyan tespitlerden kendilerini, özelleştirme ile arındırmadan, ve bu sağ-oportünist tezlere kaynaklık eden ve adına "3.K" denilen revizyonistlerle birlikte örgütlenen toplantının mahkum edilmesi gereken bir görevdir.

Kısacası; eğer bugün, "3.K"larıyla birlikte aramızda bir dizi ideolojik ve siyasi problem çıkmışsa, bunlar tümüyle sonuçlardır. Bu sonuçlara neden olan ise, "3.K"ın ta kendisidir. İşte esasen, gerek ideolojik ve gerekse de sonuçta siyasal problemler bu toplantıyla birlikte çıkmaktadır. Çözülmesi gereken en önemli sorunlardan biri budur.

Evet arkadaşlar, biz birlikten yanayız. Ideolojik-siyasi ayrılıklarımız üzerinde tartışmak zorundayız. Önce ayrılıklarımızın netleşmesi gerekir. Ayrılıklarımızı tartışmalıyız. Birlik için formül şudur: Önce ayrılıklarımızın netleşmesi gerekir. Önce temel konulardaki ayrılıkların giderilmesi, sonra birlik. Aksi halde; önce birlik, sonra temel konulardaki ayrılıkların tartışmasının doğru olmadığı kanaatindeyiz. Çünkü bu, yeni ayrılıklara neden olur. Bunlar üzerinde programımız doğrultusunda hemfikir olmamız gerekir. Ayrılıklarımızı tartışmadan, ideolojik-siyasal farklılıklarımızın üzerine sünger çekerek yapılacak bir birlik, hiç kuşkusuz gelecekte yeni ve daha büyük çaplı bölünmelere, ayrılıklara yol açar. Ayrıca, "K"çı arkadaşların, sağda-solda iddia ettikleri gibi, bizim birliği istemememizin nedenleri "yok olmakla yüz yüze olduğumuz için" değildir. Arkadaşlar kargaları bile güldürecek bu cins iddialardan vazgeçmelidirler. Eğer biz, "yok olmakla yüz yüze olduğumuz için" birleşmek istiyorsak, siz neden konferans gibi bir toplantıda, "yok olmakla karşı karşıya olan" (!) bir yapıyı muhatap alıp kafa yoruyorsunuz, birlik komisyonları oluşturuyorsunuz?!

Ayrıca, Konferans sonuçlarında, "Konferansımızın, DABK'ı sol ve belli sapmalar içinde görmekte birlikte esas niteliğini ML olarak görmekte" (abç) denilmektedir. Fakat hiç bir yerde bu "sol ve belli sapmaların" neler olduğunu açmamaktalar. Biz,

TKP(M-L)'nin '72 programını (çağ tespiti dışında) tamamen savunuyoruz. Eğer, arkadaşların ifadesiyle-DABK "sol ve belli sapmalar" içindeyse, haliyle bu eleştiri "hayatla çelişen, aşılması gereken yönler", DABK'nin de "sol sapmaları" ise, lütfen bunların neler olduğunu açın arkadaşlar. Sadece, "aşılmalıdır, sol sapma" gibi söylemlerle işi geçiştirmeyiniz. Kafanızın içindeki gerçek düşünceleri ortaya koyunuz ki tartışmalarımız ya da yazımızın daha somut olsun.

Keza, bir yandan birlik önerisinde bulunmak, öte yandan olası birliği her yönlü sekteye uğratan gerçek dışı ithamlar-değerlendirmeler yapmak, arkadaşların yapmış oldukları son konferansta da devam ediyor, "Partiyi sol'dan eserek tasfiyeye yönelen DABK"(abç). Doğru mu arkadaşlar, eğer doğru ise neden tasfiyecilerle birleşmek istiyorsunuz?!

Sonuç olarak, bu yazımızda, ayrılık noktalarımızı kısaca tartışmak istedik. Karşılıklı birlik önerilerinin olduğu bir süreçte bazı arkadaşlar, "neden eleştiri yöneltiyor" gibi yanlış düşüncelere vakıftılar. Yukarıda da vurgu yaptığımız gibi, en iyi birliğin ayrılık noktaları üzerinde yeterince tartışıp açığa çıkarılması, program platformunda görüş birliğinin sağlanması için bu dönemde daha çok ideolojik mücadeleye ihtiyaç duyulmaktadır. "Birlik sürecinden geçtiğimiz için ideolojik mücadele verilmesin" diyen arkadaşlar, suya sabuna dokunmaktan çekinen, her şeyi oluruna bırakan, "önce birleşelim, sonra aramızdaki ayrı düşünceleri gideririz" mantığıyla hareket etmektedirler. Birlik için çıkarılan bu formül doğru değildir. Bizim formülümüz ise, ideolojik, siyasal ayrılıklarımızı tartışalım, program bazında hemfikir olalım, daha sonra birleşelim şeklindedir. ■

# ULUSAL SORUN!

## VII. Bölüm

### İhsan DOĞRU

Ve yine Lenin yoldaş Mezopotamya'ya ilişkin Pravdada yayınlanan bir makalesinde şöyle der:

"... Ve İngiliz birlikleri kendisi, yani İngiltere'nin kapitalistleri için hayati öneme haiz olan Mezopotamya (abç) ve Filistin'in bazı bölgelerini şimdiden (1917'de yayınlanan bir makaleden.-bn) işgale başlamışlardır." (18)

Anlaşılabileceği gibi Mezopotamya'nın bazı bölgeleri İngiltere tarafından işgale uğramıştı.

Lenin yoldaş Mezopotamya için bir yerde bu tahliyi yaparken, İran ve Türkiye için daha 1914'ten, yani birinci dünya savaşı öncesindeki durumları için ise şu analizi yapmaktadır.

"... Ben dünyanın nasıl paylaşılacağını tastamam ortaya koyabilmek için sömürge olmayan ülkelerle yarı-sömürge ülkelere dair birkaç veriye de yer vermenin yararlı olacağı kanısındayım. Bu yarı-sömürge ülkeler kategorisine İran-Türkiye ve Çin'i koyuyorum. Bunlardan ilki daha şimdiden tam sömürge sayılabilir" (abç); ikincisi, (Türkiye -bn) ve üçüncüsü de yakında olmak üzere dirler" (19)

Yukarıda da belirttiğimiz gibi Lenin'in bu büyük öngörüsü eşdeyişle Türkiye için "yakında sömürge olmak

üzeredir" belirlemesi, çok geçmeden somutlaştı. Daha sarıh bir deyişle Türkiye Birinci Dünya Savaşı'nın öngünlerinde "yarı-sömürge" statüde iken savaşa efendisi Almanya'nın yanında katılması artı yenilgiye uğraması artı bazı bölgelerinin emperyalist devletler (İngiltere, Fransa gibi) ve Yunanistan tarafından işgale uğraması sonucu, "sömürge", "yarı-sömürge" yapıya dönüşmüştü.

Bu da açıkça göstermektedir ki bırakalım Türkiye'nin sömürgeler edinmesini elde tutmasını bir kenara kendi topraklarını dahi koruyamamıştır işgale uğraması engelleyememiştir.

Türkiye'nin durumu bu merkezde iken, artık kalkıp Kürdistan'ı Türkiye'nin sömürgesi olarak değerlendirmek, safdillice bir yaklaşım olmaz mı? Şöyle bir benzetme yapabiliriz. Bir kadın eğer hiç çocuk doğurmuşsa, "o kadını annesin" diye nitelendirip/çağırabilir miyiz? Aynı durum Türkiye (Osmanlı) devleti içinde geçerlidir. Burada vurgulamak istediğimiz nokta şu: Tanımları, onu yaratan somut olgu (koşullar)lardan ayrı ele alıp yaparsak, o zaman bunun doğru ve nesnel bir yanı olmaz. Dahası soyut, öznel bir belirmeden öteye geçmez, bu tanımlamalar.

Lafı İran ve Türkiye Kürdistan'ı üzerine getirmişken, bu meyanda 19. y.yıl sonlarında Rus-İran savaşla-

rı esnasında İran'ın denetimindeki Kürt topraklarının bir kısmının Rusya'nın denetimine geçtiğini belirtmeden geçmeyelim.

Burada bir noktaya dikkatleri çekmek isteriz. "Kürdistan'ı devletler arası sömürge olarak" nitelendiren anlayışlar 'neden-niçin Rusya'da kürtlerin yaş odağı alanlar içinde sömürge' demiyorlar? Yoksa bazılarının göre sosyalist olduğundan(!) eğer "sömürge dersek", "Sovyetlerin (bize göre Rusya) kendi adına gölge düşürmüş oluruz" mantalitesinden mi hareket ediyorlar? Bu açıkça paradokşuluk değil mi?

Bu, açıkça Paradosk bir anlayıştır dedik. Çünkü bir tarafa "sömürge", "sömürgeci"de, diğer tarafın bundan soyutla, bu iki yaklaşım tarzı birbirinden ayrıksı, eşdeyişle tezatlık arz etmektedir. Madem kendi içlerinde tutarlı olmak istiyorlarsa, Rusya'daki parça için "sömürge" ve Rusya içinde "sömürgeci devlet" demeleri gerekir. Görüldüğü gibi, birbiriyle çelişen anlayışlar var. ( Bu yazı B.D.T. oluşmadan ve Rusya dağılmadan önce yazılmıştır.)

Böylesine filistence (dar ufuklu) anlayışlara Marksistler itibar etmez. Ve bu gibi anlayışları mahkum etmeyi görev bilirler.

Burada dikkati çekmek istediğimiz bir nokta da şu:

"Sömürge", "sömürgeci-

lik" olgusunu ele alıp irdelerken bu sorunda işin sadece Kürdistan yanını görüp Türkiye yanını görmemek tek yanlış ve dar ufuklu bir yaklaşımdır. Daha açıkçası Kürdistan'ı "sömürge" diye tanımlayan anlayış sahipleri sorunu irdelerken, Türkiye'nin "yarı-sömürge" statüsünde olduğu gerçekliğini gözden kaçırarak bir belirlemede bulunmaktadırlar. Bu görmezlikten gelmenin sonucudur ki, Kürdistan'ı "sömürge" Türkiye'yi sömürgeci devlet olarak nitelendirmektedirler. Olgular arizamik (derinliğine) ve ML normlarla irdelenmediğinde eşdeyişle olguların görüntüsü, (biçimi) temel olarak irdelenme yapıldığında Türkiye için "sömürgeci" Kürdistan için ise "sömürge" ulus demek elde değil. Eğer bu sığ ve idealist normlardan (görüntülere bağlı kalarak) kurtululmazsa, bu ve bu gibi saçma soyut tanımlamalarda devam edecektir. Öylesine bir mantık silsilesi içerisine gömülmüşlerdir ki, sanki "ezilen bağımlı ulus" denildiğinde devletsiz bir ulus değil, devletli bir ulus diye tanımlamada bulunduğumuz sanılıyor. Açıkçası bunun demagojisini yapmaktalar. Oysa gerçek durum böyle değildir. Gerek ezilen bağımlı ulusların, gerekse sömürge ulusların herhangi bir devleti yoktur. Ki bunun aksini savunan da yok. Bizim esas olarak bilince çıkarmak istediğimiz nokta, çok uluslu devletlerde (yarı-sömürge olan), egemen ulus dışındaki diğer ulusların milli baskı altında zorla tutulan hepsinin de "ezilen bağımlı ulus" olarak şekillendiği olgusudur. Ki zaten günümüzde (çağımızda) emperyalistlerin sömürgeci dışında "yarı-sömürge"lerin sömürgeci ol-

duğunu savunmak" emperyalizm olgusunu ve "yarı-sömürge" yapılanmaları bilmemek ya da bunlardan habersiz olmak demektir. Şöyle ki:

Yazımızın akışı (yukarıdaki) içerisinde de yer yer ifade etmeye çalıştığımız gibi, "yarı-sömürge" görüngüsü emperyalizmin bir türevidir. Daha açıkçası "yarı-sömürge"lik olgusu emperyalist devletlerin bir ülkeyi ekonomik olarak ilhak altında tutması artık kendisine siyasi olarak bağımlılaştırması sonucu ortaya çıkmıştır. Buna göre: Emperyalistler kendi yarı-sömürgeci "buyrun git kendine sömürge edin" derler mi, ya da buna mücade ederler mi? Bu tez "emperyalistler bütün sömürgeci kendi aralarında paylaştılar" (Lenin) doğru/reel teziyle çelişmektedir açıkça. Bu tez kapitalizmin özel/yüksek bir aşaması olarak ortaya çıkan, emperyalizm olgusunu yadsımda ve ona götürür. Çünkü emperyalizmin yarı-sömürgeci dahi girmediği hiçbir yarı-sömürge, sömürge ülke yoktur. Daha açık bir ifadeyle emperyalizm, "ahtapot ağı" gibi bütün dünyayı sarmıştır. "Emperyalizmin beş özelliği üzerinde tek tek durmayı gereksiz görüyoruz. Yalnız bu beş karakteristik özelliğinden en önemlisi olan "sermaye ihracı" üzerinde bir iki laf edeceğiz.

Emperyalist devletlerin sermaye ihracı yoluyla ekonomik olarak ilhak etmediği (bağımlı kılmadığı) tek bir yarı sömürge-ülke ya da çok uluslu devlet (bugünkü Rusya hariç) gösterilebilir mi? Gösterileceğini sanmıyoruz. Çünkü "yarı-sömürge"lik fenomeni Batı Avrupalı kapitalist/emperyalist devletlerin feodalizmi tasfiye etmeyen

daha kapitalizmin ilk aşamasında çakılıp kalan ülkeleri ekonomik olarak ilhak edip kendisine bağımlılaştırması sonucu ortaya çıkmıştır. Tabi bu ekonomik bağımlılık siyasi bağımlılığı da (görünürdeki devlet bağımsızlığı hariç) getirmiştir. Bunun en belirginini 19. y.yıl ve çağımızdır.

İşte "yarı-sömürge"lik fenomeni nasıl ki emperyalizmden ayrı olarak ele alınıp irdelenmezse; "yarı-sömürgeci" başka ulusları "ekonomik olarak ilhak edip sömürgeleştireceğini" (siyasi ilhakla birlikte) düşünmek/savunmakta yalnız ve sakat bir bakış açısıdır. Özcesi bütün yarı-sömürge devletlerin pazarlarının tümü emperyalistler tarafından yönlendirilmekte/ yürütülmektedir. Dolayısıyla ege-men ulusun pazarı emperyalist ilhakın altında olduğu gibi, ezilen bağımlı ulusların da pazarı emperyalist ilhak altındadır. İşte bu noktada yani her iki ulusun pazarı (ekonomisi) emperyalizm tarafından ilhak altında olduğundan, ege-men-ezilen ulusu sömürgeci milli baskı altında olan ulusları da (çok uluslu devletlerin hepsi içinde geçerlidir bu tespit) "sömürge" uluslar olarak tanımlamıyoruz. Tanımlanamaz diyoruz ve şunu da ekliyoruz. Kapitalizmin serbest rekabetçi aşamasında olsun, emperyalizm aşamasında olsun hiç bir "yarı-sömürge" ülke başka bir ulusu sömürgeleştiremedi, sömürgeleştiremez -Portekiz'in durumu farklıdır, buna az sonra değinip açıklık getirmeye çalışacağız.-tespitini yapıyoruz.

Devam edecek.

# ONLARIN TÜRKÜSÜ

Neresinden başlamalı, hangi birini, o ceylan bakışlı, yürekleri avuçlarında, Cemil'leri, Zilan'ları, Rojda'ları, o dağ yanağı yüzlü Hüseyin'leri, Erdoğan, Hıdır'ları, göğüsleri çapraz fişekli gerillalardan hangilerini anlatmam. Ve gerçekten nereden başlasam bilemiyorum. Ama yazmam. Geleceğe uygun adım koşanların, kimlerin omuzlarına basarak geleceğe uzandıklarını bilmeleri gerekiyor. Gelecek geçmişe yoğunlaşmaz, geleceğe umutla bakmak güneşin altında gece karanlığını yaşamakla eş anlamlıdır. Bunun için yazmak gerek. Geçmişe dönüp geleceği görmek, göstermek...

Bir türküdür Düzgün Dağı; yüzyıllardır ta İstanbul'lardan, Ankara'lardan, Erzurum, Erzincan'lardan gelenlerle dolup taşar Düzgün Dağı. Çaresi bulunmaz hastalıkların çaresi, sevdalıların dilek kutusu, düşmanların barıştıkları yer olmuştur Düzgün Dağı. Yoksulluk içinde kıvranan halkımızın çaresizliğinin çaresi sanılmıştır hep. Türküler yakılmış, deyişler söylenmiş, kurbanlar kesilmiş, niyazlar dağıtılmış çare Düzgündür diye. Oysa çaresizliğin çaresizliğidir bu....

Düşmanların barıştıkları yerdir demistik, Düzgün Dağı. Ama bu kez öyle olmadı. Çünkü bu düşmanlık ne bir kan davası, ne de bir tarla kavgasına benziyordu. Bu ezen ile ezilen sınıf kavgasıydı. Bu kez barışmak değil doğuşmek gerekiyordu, öyle de oldu. Hemde ağır silahlarla, hava gücü desteğiyle donatılmış yüzlerce yeşil elbiseli beyaz ordu güçleri karşısında, sadece 14 yürek çarpıyordu. Coşkuluydular, herbiri kayalardan kayalara konan birer kartal gibiydiler. Sağnak bir yağmur gibi yağın meremi yağmuru altındaydılar. Gök gürültüsünü andıran havan toplarıyla, roketlerle dövülüyordu siperleri, lavlar püskürtülüyordu üzerlerine. Ama yinede düş-

man şaşkın, düşman ürkek, düşman panik içindeydi. Bu top, roket vede kurşun sağanağı altında neden susmak bilmiyordu ince narin sesli kleşler, boğuk boğuk bağırın mavzerler G-3'ler, neden hala diktiroflar türkü söylüyordu ve neden hala o "kahraman" erlerin ve subayların pis kanlarıyla kirleniyordu beyaz karlar ve hala neden kırılıyordu helikopterlerinin kolları kanatları. Nasıl olurda 14 tane "çulsuz" herbiri dünyaya bedel yüzlerce kahraman Türk askeri (!) karşısında günboyu direnebilir ve üstelik büyükte bir zayıf verdirtebilirdi. Sırtını Düzgün Dağı eteklerine yaslamış şu 14 "çapulcunun" yürekleri kaç çataldı acaba?.. Sabah şafağında başlayan ve ikinci saatlerine gelinen bu süre içerisinde süren kavgada neden şu kızılardan birine bir şey olmazken, kendileri bir bir düşerlerdi toprağa. Çıldırmıyordu düşman, çıldırdıkçada daha çok kuduruyordu. "14 kişiye 500-600 kişi yetmiyorsa daha da gönderelim, daha çok roket, daha çok top, daha çok mermi yağdırın üzerlerine. Sağdan-soldan, alttan-üstten her tarafa birden saldırın, daraltın çemberleri, siz güçlüsünüz" anonsları yapıyor emirleri veriliyordu, telsizlerle. Gerilla birliği üyeleri düşmanın çaresizliğini, pervasızlığını kendi telsizlerinde böyle dinliyorlardı.

Doğanın güzelliğini, yeşili, alı, moru bir kefen gibi örtmüştü kar. Düzgün Dağı'nın yükseklerine doğru bir biri ardına sıralanmış, yan yana kümelenmiş kayalar, süt beyazı kar üzerinde insan silüeti karartılarını andırıyordu. Sanki Düzgün Dağı'nın bekçileri gibiydiler. Daha ilerde kıvrım kıvrım uzanan Akbanoz vadisi ve Akbanoz vadisinde karaca sürüsü, ve vadiyi dolduran keklik sesleri. Kışın Akbanoz vadisi avcılarının av alanı ve o kış gerillaların uğrak yeri. Avcı derken sadece karaca ve keklik av-

cularından söz etmiyorum, insan avcılarında vardı bu avcılar içerisinde. Beş para için kendi evlatlarının kendi halkının boyunlarına yağlı sicimi kendi elleriyle geçiren ihbarcılar, muhbirlerdi bunlar.

Güneşin ışıkları altında kar taneleri boncuk boncuk parlıyordu. Pırl pırl güzel bir kış günüydü ve güneş kayaları, ağaçları gerillayı ısıtıyor, damarlarda dolaşan kanın devinimini hızlandırıyor. İlerde bir kararlı belirmişti ve gittikçe yaklaşıyordu. Bir "avcıydı". Barınağın çok, ama çok yakınına gelmişti. Barınağın önünde unutulmuş bir leğene takılmıştı gözleri. O artık "avını" bulmuştu. Ama görmemiş gibi yapıp uzaklaşmaya başladı. Birlik üyeleri "gördümü, görmedim" tartışması içindeydiler. Ama atı alan üsküdarı çoktan geçmişti. Bu, gerilla birliğinin en önemli hatasıydı. Birlik üyeleri tereddütlüydü, "ya gördüyse". Yapılacak tek şey vardı barınağı terk etmek. Zaman içerisinde anlaşılacaktı her şey. Muhbir yapmıştı yapacağını ve bir gün sonra barınağı bir nokta operasyonu yapılmıştı. Ama barınak boştu. Düşman avcunun içindeki avını kaçırdığı için kudurmuştu ve de panik içindeydi. Ava giderken avlanmak vardı işin içinde. Aç kurtlar gibi iz aramaya başladılar ve bir süre sonra buldular izleri.

Karanlığın aydınlığa boğulmaya başladığı şafağın ilk saatleriydi. Yerin, göğün, kurdun kuşun sesi çıkmıyordu. Sanki doğacak fırtınayı sezinlemiş gibiydiler. Sanki yer gök, tüm börtü böcek "bilinglice" susmuş, sessizliği sağlamıştıki düşmanın en ufak fısıltısını bile gerillalar duyabilirdi.

Sırtını vermişti bir kayaya sessizliği dinliyordu nöbetçi. Birlik üyeleri toplanmış bir araya iliklerini ısıtacak güneşin doğuşunu ve ısınmak, sıcak bir

bardak çay içmek için ateş yakma zamanını bekliyorlardı. Şafağın o sessizliğinde birden nöbetçinin kulaklarını ışık ve konuşma sesleri doldurdu. Önce yoldaşları sandı sessiz olmalarını sağlamak için yanlarına gitti. Ama hayır konuşan hele hele ışık çalan kesinlikle yoldaşları değildi. Işık çalar gibi öten kuşlar vardır, o kuşlardan olmasın. Ama ya konuşma sesleri; herhalde hayvanlar konuşamazdı. Gerilla birliği komutanı, nöbetçiyle nöbet yerine gitti. Birlikte çevreyi dinlemeye başladılar. Az ilerde birbirlerini kollayarak ağır ağır ve sine sine kendilerine doğru ilerleyen karartılar belirdi. Bunlar ne bir başka gerilla birliğinin üyeleri, ne de dost güçlerdendi. Düşman güçler olduklarından kesin emindiler.

Hemen birlik üyelerinin yanlarına geldiler. Günün ilk saatlerinde hele hele pek stratejik olmayan o arazide gün boyu çatışmayı sürdürmek zor bir durumdu. Çünkü bir saat içerisinde, gelen düşman gücü dışında helikopterlerle yüzlerce askeri çevrelerine indirmek düşman için sorun değildi. Saniyede binlerce merminin üzerlerine yağdığı bir ortamda, bunun karşılığında yetersiz kalan ellerindeki teçhizatla çatışmayı günboyu sürdürmek gerçekten kolay olmayacaktı. Ama düşman burunlarının dibine kadar sokulmuştu. O saatten sonra görünmeden kaybolmakta zaten mümkün değildi. Ani karar vermek gerekiyordu ve birlik komutanı çatışma kararı verdi, ilk saldırıyı birlik üyeleri yapacaktı. Birliği arazinin stratejik noktalarına ve aşağıdan kendilerine doğru ilerleyen düşman güçlerini çapraz alabilecek şekilde üç gruba böldü ve herkes yerlerine sessizce gidip siperlendi. Karar, akşam olana kadar kimse siperlenmediği yerden çıkmayacaktı. Ölüm gelecekse siperlerin başında gelindi.

Düşman, gerilla birliğinin pususunu henüz bilmiyordu. Korkak adımlarla izleri takip ederek ilerliyordu. Öndekiler artık hedefte ve çemberdeydiler. Bir anda sabahın sessizliği silah sesleriyle bozuldu: "yandı anam" bağırışları arasında bir,

iki, üç dört patır patır düştüler yere ve o bembeyaz karlar kirlendi onların kanıyla. Sanki bir anda kıyamet koptu, yüzlerce silah boğuk boğuk öksürüyordu, silah sesleri Düğün Dağ'ın kayalıklarında yankılanıp geri dönüyordu. Çok geçmeden helikopterler uçuşmaya başladı çatışma alanı üzerinde. Gerilla birliğinin sağına, soluna üst tarafına güç yığınağı yapıyorlardı. Artık gerilla birliği çember içindeydi. Şu kahrolası helikopterleri safdışı etmek gerekiyordu. Ve mavzerler helikopterlere yöneltildi. Helikopterlerden birini kullanan pilot üstegmen yaralanıp en yakın köye zorunlu iniş yaptı. Bir diğer helikopter ise yara almış kullanılmaz olmuştu. Böylece iki helikopter saf dışıydı. Diğer bir iki tanesi ise artık uzaklara indiriyorlar ve yaralılarını taşımakla meşguldüler.

Saat onbir sıralarıydı ve gerilla birliği ilk şehidini veriyordu. Nuray yerinden ayağa kalktığı ve yer değiştirmek istediği an vurulmuştu. Çatışma bütün şiddetiyle devam ediyordu. Birlik komutanı kimsenin yerini terk etmemesi ve mermilerin itinalı kullanılması için sesli olarak direktifler veriyordu. Saat dört sıralarındaydı. O saate kadar düşmandada yedi ölü ve bir hayli de yaralı vardı. Sonradan öğrenildiği kadarıyla çatışma sırasında yirminin üzerinde yaralı taşınmış en yakın köye ve Nazmiye'ye. Çatışma sonunda dokuzda ölü vermişlerdi. Evet o saate kadar gerilla birliğinin iki kaybı vardı henüz.

Nuray, Hayrettin... Dört, dörtbuçuk sıralarında birlik üyelerinin bir kısmının mermileri tükenmişti artık. Hıdır elli metre kadar ilerde vurulmuş yatan askerin silahına gözlerini dikti. Bir ok gibi yerinden fırlayarak silaha doğru koşmaya başladı. Ayakta koşmak Hıdır'ın ilk ve son atlayışıydı, daha yetişmeden vurulup düşmüştü yere. Aynı anda Erdoğan, Zilan, Hüseyin ve Rojda'da aynı biçimde yerlerinden çıkıp o yöne doğru ayakta koşmaya başladılar. Birlik komutanı "yatan" "buraya Gelin" komutları vermesine rağmen onlar hiç bir şey duymuyor delicesine yerde yatan askerle-

rin silahlarına doğru koşuyorlardı. Çünkü ellerindeki silahlar artık sopadan farksızdı. Mermileri kalmamıştı. Ve vuruldular dördü de peş peşe, kızıl bir karanfil gibi düştüler yan yana. Ölüm gelecekse siperlerin başında gelsin demmişti. Çünkü dört bir yandan sağnak bir yağmur gibi yağın kurşun yağmuru altında değil yer değiştirmek, ayakta yürümek, kafayı yersiz kaldırmak bile ölümü davet etmekte.

Gün dönmüş karanlık basmıştı artık. Silahlar susmuş düşman görünürde yoktu. Gerilla birliğini tümünden imha ettiklerini düşünmüş olacaklar ki düşman gece cesetleri toplama gereği duymadan en yakın köy ve mezralara konaklamışlardır.

Üst tepeli tutan Hüseyin Demir, Cemile ve Yazgülü'nden de ses yoktu. Acaba karanlıktan yararlanıp gittiler mi, yoksa onlardamı vurulmuştu.

Komutan ve yanındaki üç yoldaş çevreyi iyice dinleyip dikizlediler. Ne görünürde kimseler ne de ses vardı. Teker teker indiler aşağı. Yoldaşların cesetlerini bir araya topladılar, silahlarını aldılar ve orda bırakılan düşman cesetlerinin yanındaki silahlarında alarak, Hüseyin, Cemile ve Yazgülü'nün buldukları tepeye doğru yola koyuldular. Oraya vardıklarında yerlerinde yoktu yoldaşları. Onca acının yanında ufak bir sevinç kapladı yüreklerini. "Karanlıktan yararlanıp gitmişlerdir" diye düşündüler. Sonradan akşam saatlerinde onların yerlerini değiştirmek isterken vurulduklarını öğrendiler. Yüreğindeki o azıcık sevincin yerini tümünden acı ve ızdırap almıştı.

Açtılar, susuzdular, gün boyu süren çatışmadan dolayı yorgundular, on can yoldaşlarını kaybettikleri için kederli acı yüklüydüler ve ayrıca topladıkları silahlarla birlikte yükleri ağırdı. Ama herşeye rağmen zaman kaybetmeden uzaklaşmaları gerekiyordu oradan. Bütün gece boyu hiç bir köye, mezraya uğramadan yorgun ve acı yüklü bedenleriyle yürüdüler, yürüdüler, yürüdüler...■

# ..ve çatışma sürüyor!

çetin PİR

İşte, çatışma sürüyor ;

Komünist olmanın onuruyla ve onurlu ölümleriyle, tarihin kavgaya bir armağan gibi sunduğu üç savaşıdan söz edecekken.. az sonra bahar! Az sonra nevroz ateşleri.. Kimliklerini, sayfaları sikkileştirilmiş tarihten ödedikleri kan bedeli ile geri alan bir halkın birağzdan ayaklanmasına an kala bir yerde, iklim taşıyıcısı kırlançlar ilkyazı taşıyıp getireceklerken, dallara su yürüyüp bademler de çiçek açacakken, bir 'bahar sendromu' bahane edilerek insan, ve gerilla avına çıkılarak, çeşitli milliyetlerden Türkiye halkı terörize edilerek, katledilerek yoksanmak ve yokedilmek isteniyor. Ve bu halk kendi tarihinin en ağır bedellerini ödeyerek baharı ve kendi tarihlerinin baharını karşılamaya hazırlanıyor. Kendi geleceğini kendi bilinci ve kendi elleriyle projelendirip hazırlamak için, ve tank ve panzer ve uçak ve asker yığınağını artırdıkça artıran T.C. güçlerine, terörüne, jenosidine karşı kendisini savunmak istiyor. Yani insanın ilk haklılık noktası olan cangüvenliği duygusuyla artık kendi insani ve ulusal ve sosyal kimliğini edinme haklılığıyla..

Çatışma sürüyor!

'Reel Sosyalizm'i atomize edip tümüyle teslim alan ve sistemine doğrudan entegre eden emperyalizm, daha özeldir Amerikan emperyalizmi sonsuz bir küstahlık ve saldırganlıkla, çeşitli milliyetlerden Türkiye halkının kendi kurtuluşu için yürüttüğü sosyal kurtuluş mücadelesini katliam ya da denetleyip entegre etme seçenekleriyle çok doğrudan ilgili.

(Ancak, şuna kesinlikle inanılmalı; bu halk, emperyalizme ve her türden gericiliğe öylesine bir tilili çekecektir ki..)

Böyle bir ayaklanışın az öncesi vardı, ve yakın ve yakıcı bir öyküsü:

Yıl 1988.. ve o dağlar yine kan ile boran. Ve o dağlardaki ayak izlerini, yoldaşlarının ayak izlerini derinleştirerek yürüyor gerillalar. İzleri derinleştiriyorlar çünkü o izlerin de bedeli yine kan ile can. Palu'da ihbar edilmişlerdi. 5 gerilla böyle bir ihbar ve böyle bir pususu sonrası öldürülmüştü. Kazım Çelik vardı aralarında, tutsaklıktan dağlara bir direniş tüküsü gibi geçen ve az öncesinde size kır çiçeklerinin sonsuzluğunca yaşam sevinci biriktirip mektupla gönderen Müslüm Emre de vardı aralarında.

Öldürüldüler!  
Genceciklerdi yine; özgür-

luktüler. Komünist olmanın onuru ve güzelliğiydiler.

Unutulmadılar!

Ve çatışma sürüyor yine; Çoğalarak yaşadılar çatışma alanlarında. İz bırakmışlardı ve o izler daha derinleştirilerek, izlendiler. Katilleri de izlendi, ihbarcılar da.. ihbarcı elebaşı bir köy korucusuydu; cezalandırıldı. Ve ardarda bir çatışma alanına döndü Palu: İlk gerillalarla korucular, ardısıra özel eğitimli infaz güçleriyle..

Çatışma sürüyor!

Elazığ'ın Palu'sunda başlayan çatışma kırları dağları geçerek Diyarbakır'ın Dicle'sine ulaşıyor. Bir haklı kavganın haklıları o dağlarda bir mağaraya sığınıyorlar. Tarihin şimdisinde olduğu gibi katliam timleri kuşatıyor yine yoldaşları; ve operasyonu bölge valisi H. Kozakçıoğlu doğrudan yürütüyor. Gerekli olan dersi de alıyor ve helikopteri yara alarak çatışma alanından kaçıyor.

Ve çatışma sürüyor!

Çatışma tam 104 saattir ki sürüyor, ve gerillaların sonsuz direnişleri karşısında çaresizleşen ölüm müfrezele-ri, gerillaların sığındıkları mağaraya beşyüz kilo TNT

atarak mağarayı yerle bir ediyorlar ve...

6 özel tim görevlisi ve 3 askerın öldüğü bu, güneşin 5 kez yine doğduğu yerden doğduğu 6 Mart 1988'de üç gerilla da böyle bir ölümü kucaklıyor..

Unutulmadılar:

**Seyfi Batar;** Dersimli. Parti üyesi bir savaşçı ve Bingöl-Elazığ Alt Bölge Komitesi Sekreteri. 1987'de Parti içinde yaşanan saflaşmada, haklılığının öndegelemini. Komünist.

**Halil Kaya;** Erzincanlı. Parti üyesi, savaşçı ve aynı komitenin üyesi.

**Hüseyin Babayığit;** Dersimli, komünist bir savaşçı..

Bir haklı ayaklanışı ihtilal irmağına dönüşen kanlarıyla biriktiren bu onurlu savaşçıların ardısıra tarih yine sürmanşet ölüm günleri!

"Dağlarda TKP/ML çatışması" diye başlığa çıkarır bu çatışmayı basın; "TİKKO azitti" der, "4 gündür çatış-

ma sürüyor", "104 saat süren çatışma sonrasında, işte sonuç: Mağara bombalandı. 3 terorist ölü olarak ele geçirildi." "Sığındıkları mağara havadan bombalandı."

Tarih yine sürmanşet ölüm günleri.

Komünist olmanın onuru ve haklılığıyla, ve onurlu ölümleriyle tarihin kavgaya bir armağan gibi sunduğu bu üç savaşçıdan; **Seyfi Batar, Halil Kaya ve Hüseyin Babayığit**'ten sözedeceğken.. az sonra bahar yine, ve nevroz ateşleri.. kendi soyuna yabancılaşmış kelle avcılarını milliyetçi partinin açıklamalarını bahane ederek, katliama hazırlanıyor. Ama, komünist olmanın onuruyla silah elde toprağa düşenlerin ta-kipçileri, yine o dağlarda silah elde feodal-faşist güçlere korku salıyorlar. Çünkü onlar tarihten gelen haklılığın ve geleceğin temsilcileri. Nevrozla birlikte çiçeklere kan bulaşsada, çiçekler yine

açacak.

Dağlarımızda açan çiçekleri soldurmuyacaklar ve üç kır çiçeği daha vuruldu yakın ve yakıcı bir öyküsü; orada, yeraltı ırmakları vardı ve bu ırmaklar o dağlara baharı getirmek için nevroz ateşlerinin içinden geçip, savaşçıların kanlarıyla daha sonsuzlaşarak akıyor-ken;

Savaşçıların izlerini derinleştirerek yürüşünü çoğaltan bir halk, tutsaklıktan özgürlüğe geçişte ayaklanma hakkını kullanıyor şimdi.

"ve avunmasın agrılar söyleşeceğimiz daha gözbebeği diye ateşe kansin gözlerimiz aksın yeraltı ırmakları içdenizimize öyle kesin daha doğuşeceğimiz tetik dursun kalbimiz"

## "DERSİM'DE KORKU TÜNELİNDEN ÇIKIŞ" YENİ Mİ?

Ülkemizde Dersim hakkında kişi, grup ve sınıflar mensup oldukları dünya görüşlerine göre farklı düşüncelere sahiptirler. Ezen sınıflar tarih boyunca Dersim'e "çiban başı", "eşkiyalığın yuvası" olarak bakarlardı. Ezilenler ise Dersim'e genel olarak "Aslanlar yurdu" derler. Ezilenler ise Dersim'e "Direnin gurur kaynağı" diye bakarlardı. Ancak devrimci çevrelerde de Dersim'e bakış açısı oldukça farklıdır. Kimisi Dersim'e "Kürdistan'da ihanetin kaynağı", "Kemalizmin yuvası" olarak bakarken, on yıl aradan sonra Dersim'i yeniden hatırlayanlarda Dersim'e "korku tüneline" hapsolmuş olarak bakarlardı. Proleter devrimciler ise, her konuda olduğu gibi, bu konuda da her türlü burjuva, küçük-burjuva ve milliyetçi akımlardan farklı düşüncelere sahiptirler. Proleter devrimciler Dersim'e toplumsal kurtuluş mücadelesinin önemli bir mevzisi ve direniş odağı olarak bakarlardı. Çünkü Dersim'in her karış toprağı Kürt yoksul köylüsünün, devrimcilerin ve komünistlerin kanlarıyla sulanmıştır. Bu direniş kalesi inşa edilirken partizan savaşçıların kanı bu harcin suyu, bedenleri ise kumu ve çimentosu olmuştur. Dersim ve çevresinde mevzilenerek yaratılan değerler öncü tarafından bugün ülkenin değişik bölgelerinde taşınmaktadır. Her ne kadar egemen sınıflar ve burjuva basın bu somut olguyu içine sindiremediği için kabullenmekte zorluk çekiyorlarsa da, bu olgu günden güne gelişerek maddi bir güç haline gelmektedir. Son on yıldır tüm iletişim araçlarını kullanarak proletarya partisi önderliğinde gelişen gerilla savaşını "üç-beş şakinin işi" olarak lanse etmeye çalışan egemen sınıflarda bu emellerinde başarılı olamamışlardır. En zor şartlar altında Bağmsızlık, Halk Demokrasisi ve Sosyalizm mücadelesinden zer-

re kadar taviz vermeden yolluna devam eden proletarya partisi doğal olarak bu onurlu kavgada yarattığı değerlerin bedelini yüzlerce kadro ve savaşçısını şehit vererek ödedi. 12 Eylül '80 darbesinden sonra kaçınılığın, ihanetin ve mülteciliğin kol gezdiği bir ortamda düşmanla amansız bir kavgaya tutuşan proletarya partisi, içerden ve dışardan yediği önemli darbelerle rağmen, komünist önder İ. KAYPAKKAYA'nın çizdiği kıvıllı hattan ayrılmadı. Yenilgi yıllarında dahi mülteciliği reddederek kavgayı seçen proletarya partisinin bu şanlı mücadelesi hemen her dönemde geniş halk kitlelerinden gizlenilmeye çalışıldı. Ancak Dicle'den Munzur'a, Palu'dan Kandıra'ya, Almus'dan Şavşat'a kadar yaygınlaşan gerilla savaşını burjuva basınına yarım ağızla olsa bu somut olguyu kabul ettirdi. Aslında burjuva basınının bu tavrında yadırganacak bir durum yoktur. Onlar "sahibinin sesi" olmak zorundadır. Ancak kendisini "sosyalist basın" diye nitelendiren kimi devrimci yayın organlarının bu konuda burjuva basınının gerisine düşmeleri kadar utanç verici bir durum düşünülemez. Bizim yadırgadığımız "sosyalist basın" içinde bulunduğu utanç durumudur.

Proletarya partisinin yürüttüğü toplumsal kurtuluş mücadelesini görmezlikten gelen "sosyalist" dergilerden biri de Emeğin Bayrağı dergisidir. E. Bayrağı'nın 1 Mart 1992 tarihli 60. sayısında bunu görmek mümkün. E. Bayrağı işi pişkinliğe vurarak proletarya partisinin Dersim ve çevresindeki etkinliklerini bir çırpıda başkalarına maledebiliyor. Veya bu etkinlikler üzerinde şaibeler yaratabiliyor. Proletarya partisinin Kürdistan dışındaki etkinliklerine de tamamen kulaklarını kapatarak sağır sultan kesilebiliyor. Geçmişte ulusal kurtuluşçu güçle-

re karşı düştüğü kötü pozisyonunda etkisiyle, günah çıkarıncasına şimdi de milliyetçiliğin göreceli gücüne taparak Kürdistan'da gelişen toplumsal kurtuluş mücadelesini hiç çekinmeden milliyetçiliğe mal edebiliyorlar. Bunun en son örneği de bizzat proletarya partisinin koordine ettiği bir cenaze törenidir. E. Bayrağı bu çıplak gerçeği bile çarpıtma becerisini gösterebiliyor. Yurt dışında trafik kazasında yaşamını yitiren proletarya partisinin bir taraftarının yapılan cenaze törenini dahi milliyetçi bir kitlesel gösteri olarak okurlarına sunabiliyor. Bunu yaparken de Zeki Kutana yoldaşa ukalaca saygısızlık yapmaktan da geri kalmıyor. E. Bayrağı saygısızlığın ölçüsünü öylesine kaçırmış ki işi tüm Dersim halkına dil uzatır hale getirmiştir. Zeki Kutana yoldaşın cenaze töreninden daha görkemli ve canlı kitlesel eylemlilikleri yadsıyan E. B., "Dersim'de korku tüneline" hapsolünce "sahibinin sesi" diye başlık atarak, sanki Dersim'de yeni bir olaymış gibi kamuoyuna sunabiliyor. Bizim içinde yaşadığımız Dersim halkı korku duvarını çoktan kırmıştır. On yıldır gerillaya kucak açan maddi ve manevi olarak hiçbir olanagını esirgemeyen Dersim halkı bunu dost düşmana ispatlamıştır. Ama sizin için aynı şeyi söylemek oldukça zor. E.B. olarak "korku tüneline" hapsedtiğiniz Dersim halkı öncüsünün önderliğinde öncünün şiarlarını haykırarak kitlesel gösteriler yaptığını duymamış olmanız mümkün değildir. Eğer duymadık diyor-sanız size birkaç örnek sunalım.

İşte örnekler:

-Proletarya partisinin kadro ve savaşçılarından oluşan gerilla grubunun ordu güçleriyle girdikleri üç günlük Nazmiye çatışmasında onlara düşman gücünü safdışı bırakmışlardır. Bu çatışmada proletarya partisi de savaş-

<b>piya</b> yeni bir duruş Cağaloğlu Yokuşu, Evren Han Kat : 3/55 Cağaloğlu-İst. Tel : 527 03 22	<b>süha tuğtepe</b> DÜŞLER VE SEYREKZAMANLAR (şiir) (1990 Yunus Nadi Şiir Başarı Ödülü)	<b>ROSA LUXEMBURG</b> Biyografi- Cilt 1 - Cilt 2 Peter Nettl	<b>ATAOL</b> Yayıncılık Hamam Sok. Yavuz Han No : 2/15 Cağaloğlu-İst. Tel: 526 58 89
	<b>önder kızılıkaya</b> ÜZÜLÜRSÜN BİR ZAMAN (şiir) (1990 Akademi Ş. Özendirme Ödülü)	<b>İKİ GÖZÜM AYŞE</b> Sabahattin Ali'nin Mektupları Yayına hazırlayanlar : Ayşe Sıtkı - Doğan Akın	
	<b>aydın öztürk</b> DERİN NEHİRLER GİBİ (deneme/eleştiri)	<b>ROMANTİK SÜRGÜNLER</b> E.H. Carr	
	<b>namık kuyumcu</b> BELKİ BİR ŞARKI (şiir)	<b>ASMİN</b> Mehmet Çetin	
	<b>hamdi gedik</b> UÇURUM (şiir)	<b>RÜZGAR VE GÜL İKLİMİ</b> Mehmet Çetin	
		<b>SINIF MÜCADELESİ VE KADINLARIN ÖZGÜRLÜĞÜ</b> Tonny Cliff	

çılarında toplam 10 neferini şehit verdi. Çatışmada şehit düşen gerillaların tümünün cenaze törenleri kitlesel olarak yapıldı. Proletarya partisinin önder kadrolarından Hüseyin Demir yoldaşın şehir merkezine yapılan cenaze töreninde binlerce insan öncünün şiarlarını haykırdı. Öncü adına yapılan saygı duruşu ve konuşmadan sonra kitlesel olarak "Hüseyinler ölmez", "Devrim şehitleri ölümsüzdür" sloganları eşliğinde Hüseyin Demir yoldaş toprağa verildi.

-Tokat'ta bir karakol başkınında yaralanan ve yaralı olarak yoldaşları tarafından kaçırılan, ancak kan kaybindan yitirdiğimiz proletarya partisinin önderlerinden "dağların kartalı" Baba Erdoğan'ın Dersim'de yapılan cenaze töreninde binlerce gösterici jandarma çemberini hiçe sayarak "yaşasın halk savaşı", "iktidar namlunun ucundadır" vb. sloganları haykırdı. Yine öncüyü temsilen yapılan konuşma ve saygı duruşundan sonra çıkan çatışmada onlarca öncü tarafı gözaltına alındı.

-Burjuva basının dahi yazdığı ama sizin tek kelime etmediğiniz Zımeç çatışmasını bilmiyor olmanız imkansız. Gerilla komutanlarından Kenan İnce yoldaşın cenaze töreni de tamamen öncü önderliğinde gerçekleşmiştir. Cenaze töreninde köylülerle özel tim arasında çıkan çatışmayı protesto etmek için Ovacık ilçesinde bir gün boyunca esnaf kepenkleri indirerek özel timin saldırısına karşı kitlesel tepki göstermiştir.

-Almus'ta ordu güçleriyle giriştiği uzun çatışmada yoldaşlarıyla birlikte düşmana birçok kayıplar verdirerek şehit düşen Hasan Toy yoldaşın cenaze töreni de öncünün tam bir gövde gösterisine dönüştürüldü. Cenaze Erzincan'da karşılanarak 500 kişinin eşliğinde Dersim'e getirildi. Dersim merkezinde yapılan törene yaklaşık olarak 4000 kişi katıldı. Devrim şehitleri için yapılan saygı duruşundan sonra, öncü

adına hazırlanan yazılı metin okundu. "Yaşasın Almus direnişimiz" "Ağa-patron devletini yıkacağız Halk iktidarı kuracağız" "iktidar namlunun ucundadır" şiarlarıyla tören son buldu.

-Yine 1990 Mart/Nisan aylarında Kürdistan'da girişilen katliamları protesto amacıyla TKP-ML ve PKK'nın ortak çağrısı üzerine Dersim esnafı kepenk kapatarak katliamları kınamıştır.

Ashında örnekler çoğaltılabilir. Ancak sanıyoruz bunlar sizin için yeterli olur. Eğer yeterli görmezseniz bizde örnekleri çoğaltmaktan erinmeyiz. Dersim halkının bu şanlı direnişlerini oldu-bittilerle yok sayarak tam da küçük burjuva aydın kibirliliğiyle "ben yoksam mutlaka hiç bir şey olmamıştır" mantığıyla hareket edip Dersim halkının öncüsüyle birlikte yürüttüğü sınıf mücadelesini inkar etmek ve korkunun yeni yeni kırılmaya çalışıldığını söylemek, sizin ne kadar Dersim halkına yabancılaştığınızı gösterir.

"Korku tüneline çıkış" diye nitelediğiniz cenaze törenine gelince; herşeyden önce, cenaze E. Bayrağı olarak iddia ettiğiniz gibi Elazığ yolunda değil, öncünün güçlerince Diyarbakır Havaalanında karşılanmıştır. Diyarbakır HEP il örgütü ve İHD'nin de yardımıyla cenaze havaalanından alındıktan sonra konvoy eşliğinde Dersim'e getirildi. İkinci gün yapılan cenaze töreni de yine öncü tarafından yönlendirilmiştir. Saygı duruşundan sonra, öncü tarafından hazırlanan iki sayfalık yazılı metin okundu. Çoğaltılıp kitlenin yakasına takılan Zeki'nin fotoğrafları eşliğinde şehir merkezine yürüyüşe geçildi. E. Bayrağı olarak iddia ettiğiniz gibi törene 2000 değil 3000 kişi katıldı. Bir kalem darbesiyle bin kişiyi yutmanız ilginç. Bravo doğrusu. Törenin öncünün önderliğinde olmadığını ispatlamak içinde "Kürt bayrağına sarılı tabut" deyimini kullanıyorsunuz. Kızıl bayrakla Kürt bayrağını ayırdedemeyecek kadar körleş-

mişseniz söyleyeceğimiz pek bir şey yok. Bugüne kadar hiç kimse Kürt bayrağının kırmızı zemin üzerinde sarı yıldızlı olduğunu iddia etmedi. Yoksa Kürt bayrağı değıştirdi bizim mi haberimiz olmadı (!)? Bu kadarına da pes doğrusu.

Diğer bir konu da E. Bayrağı'nın Zeki Kutun'un yaşamına ilişkin sözleridir. E.B. Zeki'den "mülteci yaşamını sürdüren" diye söz etmektedir. Bu konuda en son konuşması gerekenler E.B. ve E.B.'nin geleneği olmalıdır. E.B. biraz geçmişine göz atsaydı sanıyoruz daha mütevazı davranırdı. Zeki Kutun en zor koşullarda kırlarda gerilla yaşamını sürdürürken, işkencehanelerde ve cezaevlerinde onurlu yaşamak için ölümüne direnişi seçerken, E.B. geleneği "işçilerin vatani yoktur" sözünün arkasına gizlenerek yurt dışındaki örgütlerini fesh etmemişler miydi? Yoksa yanıhormuyuz?

Dersim Halkının "siyasi açlığına" gelince; Dersim halkının "siyasi açlığının M-18 ve GKH'den bir grubun (törende böyle bir grup yoktu) attıkları pullarla giderildiği" iddiası hem gülünçtür hemde gülünç olduğu kadar da saçmadır. Saçmadır, çünkü; Türkiye devrimci hareketinin yenilgi yıllarında dahi Dersim halkı siyasi faaliyetlerden yoksun kalmamıştır. 10 yıllık süre boyunca Dersim de öncü güçlerle egemen sınıflar arasında çatışmalar hiç durmamıştır. Bu süreç boyunca siyasi faaliyet yazılı ve sözlü olarak devamlılık arz etmiştir.

Gerçek olgular böyle iken, gerçekleri ters yüz etmeye çalışan E.B.'nin amacını anlamak mümkün değildir. Kendisini "sosyalist" dergi olarak nitelendiren bir dergiden daha objektif davranmasını isterdik. Burjuva basınının yaptığı gibi proletarya partisi'nin eylemliliklerini yadsımak veya bu eylemlilikler üzerinde şaibeler yaratmak E.B. vb. dergilerin işi olmamalıdır.

**Dersim'den bir grup devrimci**

# TÜRKİYE GENÇLİK HAREKETİNİN KISA TARİHÇESİ

## II. Bölüm

12 Eylül askeri faşist cuntası, 12 Mart'dan daha kapsamlı olarak halkın devrimci öncülerinin yanısıra, bir bütün olarak halka yönelmiş bir saldırıydı. A.F.C.'nin saldırılarıyla yüzlerce insan dağbaşlarında, sokak ortalarında, işkencehanelerde, idam seh-palarında katledilmiş, binlerce insan soruşturmalara maruz kalmış, işkencehanelerden geçirilmiş, cezaevlerine tıkmıştır. Emekçi halkımızın yıllardır kanı canı pahasına sürdürdüğü mücadelelerin sonucunda kazandığı her türlü hakları bir çırpıda gaspedildi.

Devrimci hareketin, gençlik içinde önemli bir potansiyelinin olması, cuntanın gençliğe özel olarak yönelmesine neden oldu. Üniversiteleri terörün kaynağı olarak gösteren A.F.C. (gelişle birlikte), gençliğe yönelik çok yanlı ve kapsamlı politikalarını hayata geçirmeye başladı. Tüm halkımıza uygulanan baskılardan payını başta gençlik liderleri olmak üzere tüm gençlik aldı.

Hakim sınıfların amaçladığı, düzene karşı mücadele eden bir gençlik yerine düzene uygun kafalara sahip bir gençlik yaratmaktı. Bunun için başta devrimci gençliği, devrimci demokrat üyelerini ve görevlilerini üniversitelerden temizlemiydi. Daha sonra kalan gençliğinde getireceği eğitim sistemi, eğitim kurumlarıyla depolitize edecektir.

Hakim sınıflar nitekim bu amacına ulaşmak için aracını da bulmuştu: (TABLO: 1402'lik öğretim üyeleri). 6 Kasım '81'de yürürlüğe giren 2547 sayılı yüksek

öğretim yasasıyla yüksek öğretim kurulu (YÖK) ve üniversiteler düzenlenmiş, yüksek öğretime ilişkin daha önceki tüm düzenlemeler yürürlükten kaldırıldı.

### 1402'lik ve ayrılanların sayıları

	1402'likler				Ayrılan Uzaklaştırılan				
	Prof.	Doç.	Ö.Y.	Top.	Prof.	Doç.	Ö.Y.	Top.	G. Top.
Üniversite									
İstanbul	13	4	-	17	50	29	43	122	139
Ankara	11	4	-	15	30	49	111	190	205
Ege	10	7	1	18	6	15	61	82	100
ODTÜ	2	5	-	7	7	60	256	323	330
Hacettepe	-	3	-	3	6	5	28	39	42
KTÜ	2	-	-	2	3	13	2	18	20
İTÜ	-	-	-	-	25	19	62	106	106
Gazi	-	2	-	2	8	10	59	77	79
Boğaziçi	1	-	-	1	5	11	43	59	60
Marmara	1	-	-	1	1	-	12	13	14
Dokuz Eylül	1	1	1	3	4	4	12	20	23
Uludağ	-	-	1	1	1	6	23	30	31
Çukurova	-	2	-	2	1	2	2	5	7
Atatürk	-	-	1	1	-	4	3	7	8
19 Mayıs	-	-	-	-	-	5	30	35	35
Dicle	-	-	-	-	4	7	10	21	21
Selçuk	-	-	-	-	-	-	27	27	27
Mimarlar	-	-	-	-	2	1	2	5	5
Diğer Üniv.	-	-	-	-	1	2	-	3	3
<b>Toplam</b>	<b>41</b>	<b>28</b>	<b>4</b>	<b>73</b>	<b>154</b>	<b>242</b>	<b>786</b>	<b>1182</b>	<b>1255</b>

Ö.Y. - Öğretim üye yardımcısı  
(Yrd. Doç., Dr. Öğr. Gör., Arş. Gör., Uzm., Okt.).

mıştır. 68 madde ile birçok geçici madden oluşan 2547 sayılı yüksek öğretim yasasında sık sık değişiklikler yapılarak yıllardır YÖK ayakta tutulmaya çalışıldı. Ki, 68 maddeden sadece 31 tanesi değişmeden kalabilirdi, diğer 37 maddelerden bazıları birden fazla olmak üzere değiştirildi. 2 Aralık '87'de çıkartılan 301 sayılı KHK ile YÖK'ün yapısı tümüyle değiştirildi. Kurul ikiye ayrıldı; kuruldaki devlet memurlarının sayısı artırılırken tüm yetkiler, YÖK başkanı ve yürütme kurulunda toplandı.

YÖK'ün akademik düzeyde kısa bir bilançosu çıkarıldığında şu verilerle karşılaşırız: YÖK düzeyinin ilk üç yılında nitelikli öğrenci kadrosundan yaklaşık 5 bin kişinin üniversitelerden ayrıldığını, ikinci 3 yılda niteliği düşük gerici faşist yaklaşık 5 bin kişinin alındığı bilinmektedir. Öğretici başına 15 olan öğrenci sayısı 34'e çıkmıştır. YÖK döneminde öğretici kadroda öğretim üyesinden öğretim görevlisine, okutmana kaymıştır. Son yıllarda kolay profesörlük yolu açılarak bu gerçek gözden kaçırılmaya çalışılmıştır. Rektörler ve dekanlar kamu tüzel kişiliği bulunan üniversitelerin bilim temsilcileri olacakken YÖK'ün kulları durumuna düşmüşlerdi. Üniversitelerarası kurul işlevsiz kalmıştır. Geçen yıllar içinde öğrenci niteliği düşmüş, öğretim üyesi kadrolarında niteliksel gerilemenin önlenemediği görülmüştür.

12 Eylül'le uygulanan politikalar sonucu ölü sessizliğine bürünen gençlik hareketinde, 84-85 yılların-

dan başlayarak akademik-demokratik boyutta kırıldılar başlamış, öğrenci dernekleri kurma girişimleri artmış ve buna paralel olarak YÖK'e karşı tavır alışlar gündeme gelmiştir. Hakim sınıfların gençliğin bu yöndeki çabalarını çeşitli biçimlerde bastırmaya çabaları artık gençliği engelleyemiyordu. Aksine dilekçe, imza kampanyalarında dernekleşme çabalarında daha bir artış gözüküyordu.

Öğrenci gençlik süreci içinde, YÖK'ün- gençliğin depolitizasyonunu amaçlayan- uygulamalardan biri olan- yoğun vizeler, sınav sistemi, devam zorunluluğunu düzenlediği- 44. maddeye karşı tüm yurttan imza kampanyaları başlatılıyordu. Bu dönem bir öğrencinin tek dersten kalarak bunalıma girmesi ve intihar etmesi, öğrenci gençlikteki tansiyonu büsbütün artırmıştı. Çeşitli şehirlerde 44. maddeye karşı toplanan imzalar öğrenci temsilcileri tarafından T.B.M.M. başkanına verilmek üzere Ankara'ya götürüldü. Artık öğrenci gençliğin eylemleri çeşitleniyordu; açlık grevleri yemek boykotları, basın toplantıları vb.

84-86 döneminde dernekleşme süreci YARIN'cı revizyonistlerin denetiminde olmuştur. Bu anlayış tarafından dernekler sadece ekonomik mücadele aracı olarak gösterilmeye çalışılmıştır ve eylemlilik hakları yasalılık üzerine kuruluydu.

Devrimcilerin derneklere etkinliğinin artmaya başlamasıyla derneklerdeki pasifizm kırılmaya başlandı. Derneklerdeki bu geliş-

meleri gören hakim sınıflar devlet denetiminde "tektip dernek" politikasını gündeme getirdiler. Getirdiler getirmesine de gençliğin hiç ummadıkları bir karşı-koşuyla karşılaştılar. Oturma eylemleri boykotlarla başlayan eylemliliklerle 14 Nisan '87'de İstanbul'da üniversite gençliği tarafından gerçekleştirilen kitlesel bir yürüyüş ve 28 Nisan rektörlük işgaliyle doruk noktasına ulaştı. Bu eylemlilikler hakim sınıflarca şiddetle bastırılmaya çalışılmışsa da, tüm yurt çapında kamuoyu oluşturmasıyla sonuçta hakim sınıflara, tektip dernek politikasından geri adım attırıldı.

14 Nisan eylemi olarak bilinen İstanbul'daki kitlesel yürüyüş 12 Eylül sonrası gençlik hareketinde bir dönüm noktasını ifade ediyor. Bu eylem hakim sınıflara geri adım attırmakla kalmadı, ayrıca derneklerdeki reformistlerin yasal-pasifist etkinliklerini de kırdı.

Bu dönemde 89'a kadar öğrenci gençlik belirli kitleselliğe ulaşmış ve çeşitli biçimlerde yoğun bir eylemlilik süreci yaşamıştır. Ancak "derneklerin sadece ekonomik mücadele vermesini savunan" pasifistlere duyulan tepki yanlış bir anlayış olarak, pratikte derneklerin siyasi örgütlenmiş gibi davranılmasına yol açtı. Bunun sonucu olarak dernekler akademik-demokratik sorunların tartışıldığı yerler olmaktan çok anlayışların dar-grup çıkarlarının ön planda tutulduğu, sonuç alınmayan kısır çekişme alanları haline geldi. Ve birçok insanın bu verimsiz ortamdan kop-

masını gündeme getirdi.

89-90 döneminde İstanbul Üniversitelerinde polis işgaline yönelik kampanyalar gerçekleştirildi. Polis, geniş öğrenci kitlesinin gözünde teşhir olmuşluğunun sonucu üniversitelerden çekilmek zorunda kaldı. Bu durum üniversitelerde devrimci faaliyetlerin daha serbest yapılmasını sağladı. Hatta kimilerinin üniversiteleri "kurtarılmış alanlar" gibi görmelerine neden oluyordu.

Hakim sınıflar, polisin üniversitelerdeki teşhir olmuşluğunu gidermek polisin "güvenlik" için varolduğu demagojilerini tekrarlayabilmek amacıyla sivil-faşistleri devreye soktular. 1 Aralık'ta İstanbul Üniversitesi Basın Yayın Yüksek Okulu'nda sivil-faşistlerin saldırısı devrimciler tarafından kararlı bir karşı-koşuyla püskürtüldü ve 12 Eylül sonrası ilk okul işgali gerçekleştirildi. Sonuçta hakim sınıfların sivil-faşistleri devreye sokması fayda etmemişti. Ama tabii ki hakim sınıflar vazgeç-

cek değillerdi, ortamı kolluyorlardı. Nitekim, '90 Mart'ında T. Kürdistan'ında halkın Newroz ateşini körüklemesinin geri kitleler gözünde yarattığı gergin ortamdan yararlanarak "Kürt bayramı kutlu-yorlar" bahanesiyle I.Ü.'deki Newroz kutlamalarını polis büyük bir güçle bastı. Ciddi anlamda bir karşı-koşunun gösterilmeyişi, polisin daha da pervasızlaşmasına ve üniversitelere büsbütün yerleşmesine neden oldu. Ki, bu durum hâlâ sürüyor.

Öğrenci derneklerinin kurulmasıyla birlikte, derneklerin koordinasyonunu sağlayacak iller bazında platformlar oluşturulmuştu. Tüzük ve programsızlığın ürünü olarak, platform kısır çekişmelerin, egemenlik kavgalarının yoğun olarak yaşandığı bir yerdi. Öyleki; polisin üniversitelerdeki işgali sonrası yaşanan dağınıklık döneminde Dev-Genç'in, temsilcilerinin çoğunlukta olduğu bir toplantıda, "platform adına" merkezi dernek kurmak için

"çalışma komisyonu" oluşturma kararını çıkartması; daha geniş katılımlı bir toplantıda Dev-Genç'in tavrına karşı çıkılması hep platformun düzenli bir işleyişinin olmamasının sonucuydu. Merkezi dernek mi, federasyon mu? tartışmalarının yaşandığı bu süreçte Dev-Genç kendi başına "Merkezi Öğrenci Gençlik Derneği" olarak İYÖ-DER'i kurduğunu ilan etti. Dev-Genç dışında kalanların var olduğu platform, Birlik Kurultayı Düzenleme Komitesi oluşturarak, Kasım 90'da kurultayın toplanmasını kararlaştırıyordu. Toplanan kurultayda İstanbul Öğrenci Dernekleri Federasyonu'nun kurulması kararı çıktı.

Polisin tekrar üniversiteleri işgal etmesinden bu yana öğrenci gençlik hareketi ne kitleselleşme sorununu çözebildi, ne de eylemlilikleriyle süreçte müdahale edebildi. Açıkça 89-90'dan günümüze öğrenci gençlik hareketinde gerileme yaşanmaktadır.

(devam edecek)

## GERİCİ FAŞİST EĞİTİMİN BİR AYAĞI "DAYAK"

Ülkemiz nüfusu hızla artan, öyle olduğu içinde genç kesimin en yoğun olduğu ülkeler arasında yer almaktadır. Yaşamın en etkin, en devingen daha da önemlisi toplumsal değişim ve dönüşümlerin temel öğesi olan genç nüfusa sahip olmak, toplumun değişimlere açık olması bakımından bir olumluluktur. Ancak bu olumluluğun nasıl köreltil-

diğinin, hangi karanlık çıkmaza sokulduğunun, o dinamik, devingen gençlerin nasıl içi boş kalıplara dönüştürüldüğünün en çarpıcı örneğini ülkemiz göstermektedir. Toplumsal devrimin önemli bir öğesi olan bu üst dinamik güç, doğası gereği toplumdaki ekonomik, sosyal ve siyasal ilişkilerdeki çarpıklıklar ve bunların yolaçtığı toplum-

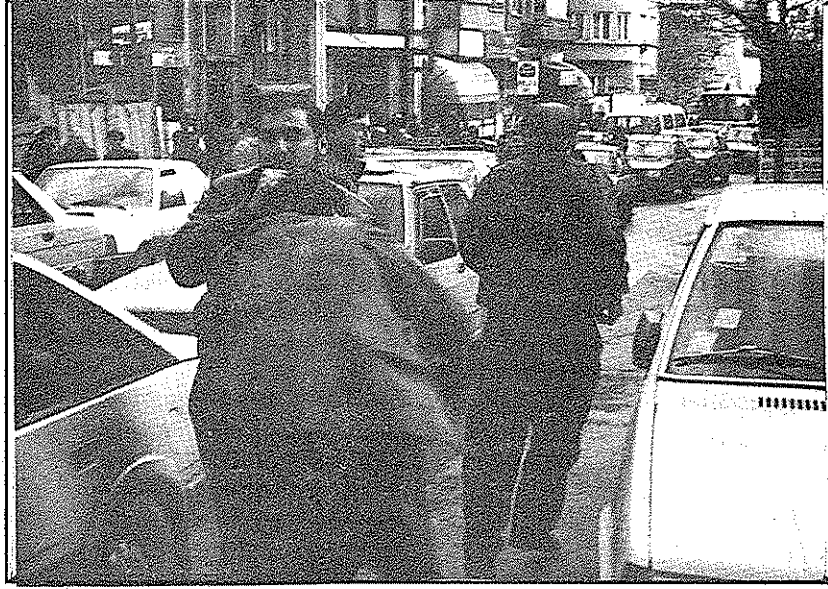
sal değer ve erdemlerdeki kokuşmuşluk en keskin ve çarpıcı biçimiyle gençler üzerinde ortaya çıkar ve toplumun bünyesini sarar. Bu toplumsal yabancılaşma şeklinde kendini bulur. Gençlik iyiden, güzelden yanadır. Ancak kötülükler çemberinde kendini bulur. Dostluklardan, kardeşlikten yanadır. Ancak ona düşmanlıklar öğretilir. Gü-

nümüz toplumlarında varolan bireycilik, her bireyin başkasının kuyusunu kazıyarak varolabilme koşulu, çıkar yarışı, dalkavukluk, erdemsizliğin şerefi, çalıp çırpmanın, köşe dönmenin akıl, fazilet sayılmasının tümüyle gençlikteki yansıması, kişiksiz bir gençlik yaratma çabasıdır. Egemenlerce gençlere dayatılan eğitim politikasının özü budur.

Toplumsal ilişkilerin, davranış ve düşüncelerimiz üzerindeki etkilerini toplumsal yabancılaşmayı tam anlamıyla doğru ve anlaşılır tespit etmek, farklı bir konu içinde ele almayı gerekli kıldığın dan, biz burada sadece şunu belirtmekle yetinelim. "Davranışlarımızın nicelik ve niteliğini içinde yaşadığımız toplumun nicelik ve niteliği, koşullar ve ilk çarpıcı belirtilerini genç kesim üzerinde kendini gösterir. Günümüz gençliğinin kişiliği ancak tarihsel, biyolojik ve toplumsal temele oturtularak incelenebilir." Her sınıf ideolojisini egemen kılmaya çalışır. İlk elde, genç beyinlere yönelir.

Bugün ülkemizde gençlik politikası düşmanlık üzerine kurulmuştur. Bütün milletlerin potansiyel ve ezeli düşman oldukları genç beyinlere kazınıyor. Dinsel yobazlık beşikten başlayarak gençlere enjekte ediliyor. Bu yönde eğitim kurumlarında sözde bilimsel(!) tezler gençlerin önüne sürülüyor. Egemenlere göre gençler, adam edilecek cahillerdir, potansiyel suçludur ve güvenilmezler. On-

larla sorunlarını tartışmak ve çözüm aramak sakıncalı ve zararlıdır. Yirmilik gençlerin eline silah tutuşturulup vatan-milleti onların korumalarına bırakmak doğru, ancak gençlerin halkın geleceğini tayininde, siyasete karışmaları çok teh-



likelidir. Çünkü onlar ne idüğü belirsiz mihrakların adamı olabilirler ve vatani babadan kalma miras gibi ona buna satmaya kalkabilirler. Nitekim bu gibiler demir parmaklıklar arasında yontulmaya, adam edilmeye düzene uydurulmaya çalışılır.

Körfez savaşı sırasında 'savaşa hayır' diyen NA, Küçük komünist MC, vb gençler okul müdürlerince ihbar edilerek günlerce sorgulandı. İşte egemenlerin gençlik politikasından inciler: "O bir mikroptu" diyor du yüzünü hiç görmediği bir öğrenci için okul müdürünün sözleri basında yer ahyordu. Kendisinin pedagoji bildiğini ve bu çocuğun kaybedilmiş olay olduğunu anlatıyordu. "Artık hiç bir

okul onu almaz" derken görevini yapmanın dayanılmaz huzuru içindeydi. "Öğretmenin dayacağı sonucu öğrenci hastanelik oldu", "Okulda-dayak öğrencinin kulak zarı patladı", "Öğretmen sarkıntılıkla itham ediliyor", "Öğrenciler daya-

ğı protesto etmek için yürüdüler" İşte basından bir kaç satır bizlere öğrenci gençliğin nasıl bir eğitimden geçirildiğini gösteriyor. Osmanlı'nın "dayakla adam etme" yöntemini bugünkü eğitimci(!)ler izliyor. Yanlış anlaşılmalara yol açmaması için bir noktayı belirtelim. Elbette tüm öğretmenlerin bu yola başvurdukları söylenemez. Ancak geleneksel eğitim politikası bu yöndedir. Bilinçlendirmeyi, bilgiyi kendine meşale etmiş eğitimcilerin, öğrencilerin gösterdikleri duyarlılıklara ve eylemlerine destek olacaklarına inanıyoruz.

Geçtiğimiz günlerde Bahçeli Evler Lisesi bir dizi eylemliliklerle dayığa hayır dedi. Bahçeli Evler Lisesinde 1991'in son günlerin-

de Coğrafya hocası Turan Tetik tarafından B.V. adlı öğrenciye atılan dayak üzerine B.E. Lisesinde öğrencilerin protestolarına yol açtı. Bunun üzerine lisedeki öğrenci birliği "Dayığa hayır kampanyası" başlattı. Sınıf konuşmalarıyla okullarında ve orta eğitimdeki öğretmen dayığı protesto edildi ve öğrencilerin dayanışması istendi.

3 Ocak günü Öğrenci birliğinin düzenlemiş olduğu bir gösteri lisenin önünde yapıldı. Koca Sinan Lisesinden HDYLG'li ve diğer devrimci öğrenciler gösteriye destek sağladı. Alkışlı gösteride "dayığa hayır", "Turan Tetik istifa", "Dayak değil, bilimsel eğitim istiyoruz" yazılı dövizler açıldı. Ayrıca "Dayığa hayır", "Yaşasın Demokratik Lise mücadelemiz" sloganlarının yanı sıra çeşitli konuşmalar yapıldı.

Aynı günlerde Milli Eğitim Bakanı dayak olayının üstüne gideceğini, bu konuda hiç bir müsamahada bulunmayacağını ve okula müfettiş gönderip olayı inceleteceğini açıkladı. Öğrencilerin protestolarının yoğunlaşmasıyla, müfettişler liseye gelerek sözde olayı incelemeye koyuldular. Okul müdürünün odasında toplantı yaparak, gösteriye katılan öğrenciler tek tek alınarak "Okulumuzda dayak yoktur" - "Bu tür iddialar asılsızdır" yazılı rapor baskıyla zorla imzalatılıyor. Böylece Bakanın ve müfettişlerin olayın üstüne müsamahasız nasıl gittikleri gözler önüne serildi. Dayığın eğitimdeki gelenekselliği bir kez daha korundu. Bu olay lisede ve diğer okullarda öğrencilerin

nefretini körükledi. Öğrenciler zorla imza alınmasına karşı yeniden gösteri kararı aldı.

10 Ocak günü okul çıkışı diğer liselerdeki öğrencilerin katılımıyla alkışlarla birlikte "Yaşasın lise gençliğinin dayanışması", "Baskılar ve tehditler bizi hak arama mücadelemizden yıldırmadı, yıldırılmayacak" yazılı pankartlar açıldı. Gerici eğitimi, okullardaki dayığı teşhir eden sloganlar atıldı. Bu arada Turan Tetik ve okul müdürünce tertiplenip koordine edilen bir grup faşist çetenin saldırısıyla, bir anda gösteri taşı sopalı bir arenaya dönüştü. Polis - İdare - sivil faşistlerin koordineli saldırısı sonucu bir çok öğrenci yaralandı. Gösteride bulunan öğrenciler bu beklenmedik saldırı sonucu dağılmak zorunda kaldı. Burjuva basını olayı çarpıtarak Koca Sinan ve Bahçeli Evler Liseleri öğrencilerinin kavgası olarak gösterdi. İzleyen günlerde Öğrenci Birliği Polis-Sivil faşist -İdare işbirliği ile yapılan saldırıyı, okuldaki dayığı ve Milli Eğitimin olaya karşı aldığı tutumu protesto etmek için Çağaloğlu Milli Eğitim İl Müdürlüğü önünde bir gösteri düzenlendi. Gösteriye polis saldırdı. Öğretmen dayığına hayır diyen öğrenciler, Polis jopuyla gözaltına alındılar. Polisin acımasızca saldırısı çevredeki insanların tepkilerine yolaçtı.

Sonuç olarak gerici, faşist, feodal eğitimin ön görüldüğü bu eğitim sisteminin toptan ortadan kaldırılması yolunda merkezi lise örgütülüğünün yaratılması, her birimde dernekleşerek kit-

leleri yanımıza alacak örgütlemeler yaratmayız.

YAŞASIN LİSELİ  
ÖĞRENCİ BİRLİĞİ  
YAŞASIN DEMOKRATİK  
LİSE MÜCADELEMİZ

Bahçeli Evler Lisesinden  
Bir Grup HDYLG

## DERSİM CUMHURİYET LİSESİN'DE DİRENİŞ!

Feodal-faşist eğitim sisteminin bulunduğu ülkemizde, genç beyinler hakim ideolojinin baskı, depolitasyon politikalarıyla düzene entegre edilmeye çalışılmaktadır. Fakat bu baskılar bir taraftan sürerken, diğer taraftan onların bu oyunlarını boşa çıkartacak olan; düşünen, araştıran ve gördüklerini yorumlayarak sorgulayana genç filizler yetişiyor işte örneği:

(10 Mart 1992) Tunceli Lisesi öğrencileri bir dizi akademik-demokratik taleplerini dile getirmek için toplanırken idare polis çağırıştır. Polisin gelmesi üzerine öğrenciler "polis dışarı" diye sloganlar atarak kent merkezine doğru yürüyüşe geçmişler, polisin jop ve tekmelerle saldırması sırasında birçok kişi yaralanmış, 15 kişi de gözaltına alınmıştır. Bunun üzerine "Dersim halkı buraya" diye sloganlar atarak yürüyen öğrencilere halk da katılmış, hep birlikte emniyet amirliğine yürüyerek gözaltına alınan öğrenciler geri alınmıştır.

# 12 YIL ARADAN SONRA KAMU ÇALIŞANLARI MITİNG ALANINDA!

Komprador egemen sınıfların içine girdiği (ki devamlı varolan) ekonomik ve siyasi bunalımları nisbeten atlatabilmek ve Türkiye'nin içinde bulunduğu bölgede sıcak sınıf mücadelesinin günden güne boyutlanması karşısında iyice derinleşen krizi 12 Eylül askeri faşist cuntaya başvurarak geçiştirmeye çalıştılar. Bilindiği gibi 12 Eylül, çeşitli milliyetlerden emekçi halkımızın gelişen sınıf mücadelesine karşı yapılmış ve bir karabasan gibi, bütün kesimler üzerine çökmüştü. 12 Eylül'le birlikte bütün demokratik haklar rafa kaldırılmış faşizm dolu dizgin at oynatılmıştı. Fabrika şefleri, resmi dairelerin müdürleri eski askerlerden oluşturularak her tarafta korku havası yaratılmaya çalışıldı. Üniversite dekanlıklarına bile bilimden nasibini almayan bu zeka özürü generalerin eskilerinden zatlar getirilerek, üniversitelerin bilimsel yönünü ortadan kaldırdılar. Amaç, toplumu bir bütün olarak askerleştirmek ve her emre uyan uzaktan kumandalı robotlar olarak yetiştirmektir. Çünkü, emperyalizmin kutsal çıkarları bunu emrediyordu.

1979-1980 dönemi, bir çok açıdan ve özellikle Türkiye'nin de içinde yer aldığı Ortadoğu bölgesinde son derece ciddi gelişmeler yaşıyordu. Bölgede sıcak savaşlar, ulusal mücadeleler ve filistin sorunu yeni boyutlar

kazanarak uluslararası alanda olumlu tepkiler topluyordu. Bu açıdan Türkiye'de sınıf mücadelesinin seyri her gün yükselerek yeni boyutlar kazanıyordu. Özellikle ABD'nin İran'ı kaybetmesi ve Türkiye'ninde kaybetmek üzere olduğu sinyalleri belirginleşiyordu. Dolayısıyla emperyalizmin çıkarları zedelemiyordu. Emperyalizmin çıkarları ve özellikle ABD emperyalizminin çıkarları fiili bir müdahaleyi kaçınılmaz kılıyordu. Artık yapılması gereken ve ta 1978'den beri adım adım tezgahlanan cuntanın yapılması gündeme gelmişti. CIA ve Pentagon bütün hazırlıkları, planları yapmıştı. 5 generaller çetesine sadece bu planı uygulamak kalyordu. Ama evdeki hesap pazara uymadı. Bunalım atlattılamadı. Sınıf mücadelesi ilk başlarda sindirildi isede süreç içinde yeniden alevlenmeye başladı. Kürt ulusu üzerine oynanan asimilasyon-soykırım politikaları süreç içinde iflas etti ve ulusal başkaldırı başladı. Çeşitli kesimlerden emekçiler yeniden kendi haklarının takipçisi ve direnişçisi oldular. Kamu çalışanları üzerinde uygulanan oyunlar bozuldu. Tabular yıkılarak sendikalaşma yönünde ciddi adımlar atıldı. Meclis karar-namelerine, valiliklerin keyfi tutumları ve oluşturulan sendikaların kapılarına kilit vurulmasına aldırmadılar. Açılan her davada, kendi

meşru haklarının neden gerekli olduğunu açıkça ortaya koyup savundular. Bugün, memur oldukları halde, statülerine uygun olarak çalıştırılmayan Demiryolu, Haberleşme ve Belediye memurlarının çoğunluğu işçilerle aynı koşullar altında çalışıyorlar. Buna karşın, sendikajsız, grev ve toplu sözleşme haklarına sahip olmadıkları için, bunun mücadelesini veriyorlar. Bu mücadelenin kamuoyuna daha geniş ölçüde duyurulması içinde 26 Ocak 1992 günü İstanbul Abide-i Hürriyet Meydanında "Kamu Çalışanları Sendikal Hak Mitingi" yapıldı. Kamu çalışanlarının 12 Eylül süreci sonrası yapılan bu ilk yasal mitinginde, beklenen ilgiyi görmedi. Buna rağmen bu miting yinede bir yönden anlamlıdır. Burada vurgulanması gereken bir diğer önemli noktada, bugün kamu çalışanlarının öncüleri durumuna gelmiş bulunan ve bu konuda hayli mesafe kateden 7 kamu sendikasının göstermiş oldukları çabalarıdır. Bunlar bugüne dek, bir çok zorluğun üstesinden gelerek meşruluk kazanmışlardır. Ama bu çabanın yeterli olduğuda söylenemez.

26 Ocak 1992 günü yapılan miting Kamusal Çalışanları adına Tüm-Bel-Sen-Tüm-Sağlık-Sen, Tüm-Haber-Sen, Tüm-Maliye-Sen, Tarım-Sen, Eğitim-Sen, Tüm-Ray-Sen düzenledi. Mitinge bir çok demokratik platformda katıla-

rak destek verdi. Bu demokratik platformlar pankartları ile, sloganları ile ve kitlesel katılımlarıyla katıldılar.

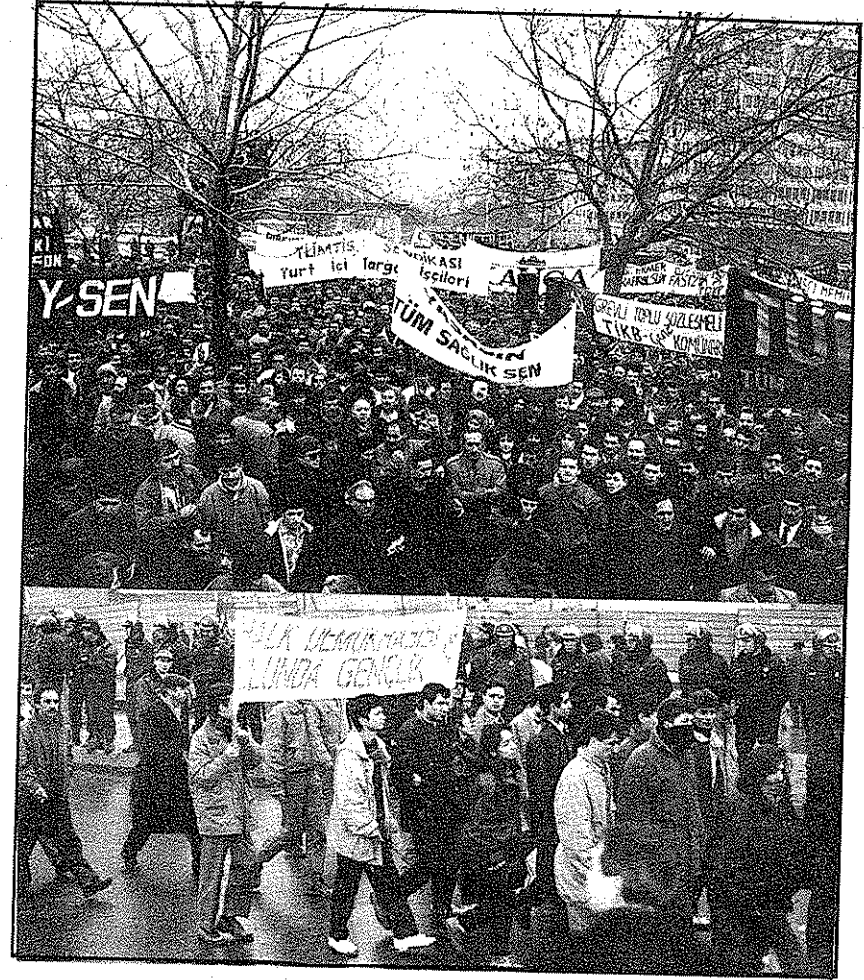
Miting, saat 13.00'de Çağlayan'dan Abide-i Hürriyet meydanına doğru oluşturulan kortejler halinde yürüyüşle başladı. Yaklaşık olarak bir saatlik yürüyüşten sonra memur ve onlara destek emekçiler, miting meydanına geldiler. Miting meydanında, mitingi düzenleyen 7 Sendikamızın temsilcisi birer konuşma yaparak, kendi sorunlarını dile getirdiler. Ayrıca sanatçı Bilgesu Erenus ve Ferhat Tunç'ta şarkı ve marşlarla kitleyi coşturdular. Direnişte olan Yurt İçi Kargo işçileride söz alarak kendi direnişlerini anlattılar.

Havanın olumsuz muhalefetine rağmen miting saat 15'e kadar sürdü. Miting boyunca "Hak verilmez alınır", "Toplu sözleşme hakkımız, grev silahımız", "İrkçı Şoven Eğitime Son", "Devlet Terörü Yasasına Hayır", "İşçi-Memur Ayırımına Son", "İşçi-Memur-El Ele Genel Greve", "Baskılar Bizi Yıldırılmaz", "Kahrolsun Faşist Diktatörlük", "İktidar Namlunun Ucundadır" ve "Biji Sosyalizm" sloganları atıldı.

Mitingin yapıldığı alanda, polisin sabahın erken saatlerinden itibaren geniş güvenlik önlemleri aldığı gözlemlendi. Miting alanına gelmek isteyen bir çok kimse polis tarafından miting alanına sokulmadı. Polisin bu tür yöntemlere başvurmasının nedeni, kitle katılımını düşük tutmak ve kamuoyunda oluş-

cak olan etkinin edilgen kalmasına yönelikti. Ama buna rağmen, 4000-4500 civarında kitle katıldı.

tan itibaren, mitingin kamuoyuna duyurulması için bütün çabalar gösterilmeliydi. Bu şekilde daha geniş katı-



Bütün bunların yanında, mitingle ilgili olarak şu gerçeklikte ifade etmek gerekiyor: Devrim ve sosyalizm mücadelesinde şehit düşenler için 1 dakikalık saygı duruşu, bütün ısrarlara rağmen yapılmadı. Bu bir eksiklik olarak hanelerine yazılmalıdır. İkincisi, miting propagandasının zamanında düzenli olarak yapılmaması ve üçüncüsü ise, "nasıl olsa izin vermezler" gibi anlayışlarla hareket etmeleridir. Oysa yapılması gereken, izin için başvuru yapıldıktan sonra ve mitingin afişi yapıldık-

lım sağlanabilirdi.

Aynı Tarihde Ankara'da da memurlar alanlara çıkıp kendi meşru hakları için yürüdüler. Ankara'da kamu-sen tarafından düzenlenen mitingin organizasyonu son derece bozuk ve çok sönük geçti. Ankara ve İstanbul mitinglerini karşılaştırdığımızda, Ankara mitinginin eksiklikleri hemen göze çarpıyor.

12 yıl aradan sonra kamu çalışanlarının yeniden alanlara çıkıp kendi hakları için haykırımları, 12 Eylül askeri faşist cuntası ile oluşturulan tabuların yıkılmasıdır. □

# KAMUOYUNA...

Seçim atmosferinde "İnsan Hakları"ndan, "adalet reformu"na, "şeffaf karakollardan", "işkencenin önleneneğine" vadedmedik şeyler bırakmayan DYP ve SHP, hükümet koltuğuna oturunca tüm vaatlerini unuttu. Göstermelik olmaktan öte bir anlam ifade etmeyen "demokratik açılım" sözlerinin, koalisyonun iş başına gelmesinin üstünden çok kısa bir süre geçmesine rağmen, toplumu bir beklenti içine sokmak ve tepkilerini geçiciden olsa nötralize etme amacı güden "manevralar" olduğu açığa çıktı. Vaatlerin ise boş sözler olduğu giderek daha çok anlaşılıyor.

Toplumsal muhalefetin tepkilerini giderek daha ağırdan dile getirmesi, devrimci-demokrat güçlerin taleplerini yükseltmesi, emekçi kesimlerin hak arama eylemlerinin gündemde oluşu, Türkiye ve Kürdistan'da süren devrimci ve ulusal mücadeleden ulaşılmış olduğu boyut, iktidarı, yüzündeki maskeyi indirmeye zorluyor.

İktidarın ve destekçilerinin bugün "terör" demogojisine sarılmaları bir anlam ifade etmiyor. Türkiye halkları biliyor ki gerçek terörist devletin kendisidir.

İşkence tüm yoğunluğu ile sürmekte, Kontrgerilla, Türkiye ve Kürdistan'da katliamlar gerçekleştirilmekte, sokak infazlarına hergün yenileri eklenmektedir. Daha dün infaz mangalarının Mahmutbey'de üç genci ağırdan katletmeleri, ülkemiz insan hakları gerçekliğini gözler önüne sermektedir.

Devlet "Kürt realitesi" söylemleri ardından Kürdistan dağlarına tonlarca bomba yağdırılmaktadır.

Özellikle son günlerde yaşananlar ibret vericidir!

"İnsan hakları polis düşmanı", "Kana kan intikam" sloganlarıyla sokaklara dökülen polis, insan haklarından ne anladığını açık bir biçimde ifade etmektedir. En yetkili ağızların Eskişehir Ölüm Hücrelerinin yeniden açılacağı, "Terörle Mü-

cadele Yasası'nın daha da güçlendirilerek uygulanacağı" (T. Özal) türünden açıklamaları önümüzdeki günlerdeki gelişmelerin mahiyetini verir niteliktedir.

Bir yandan kontrgerilla yeni katliam ve provakasyonların hazırlığı içindedir, diğer yandan varolan anti-demokratik yasa ve uygulamalar daha da katılaştırılarak topluma, devrimci-demokrat, ilerici, yurtsever güçlere dayatılmak istenmektedir.

Bu noktada devrimci-demokrat, ilerici, yurtsever tüm kesimlere görevler düşmektedir.

Bizler de buradan hareketle tüm duyarlı kamuoyuna yeni provakasyon ve katliamlara karşı uyanık olmaya ve tepkisiz kalmamaya çağırıyoruz.

13.2.1992  
Sağmalcular Cezaevinde  
bulunan tüm siyasi  
tutuklular.

## KAMUOYUNA

Derginiz Mücadelenin 36. sayısında "ESKİŞEHİR tabutlukları ve bazı gerçekler" başlığı altında da Devrimci Sol tutsakları adına çıkan yazıda; ESKİŞEHİR Tabutluklarındaki direniş başta olmak üzere çeşitli cezaevlerindeki genel açık grevleri direnişi değerlendirilmiştir. Yazının genelini değerlendirecek değiliz. Bizim işaret etmek istediğimiz bulduğumuz cezaevine ERZİNCAN Özel Tıp cezaevine yönelik, özgü açıklamadır.

Yazıda "ERZİNCAN cezaevinde Devrimci Sol davasından bir tutsak vardır. Orda da program gereği SAG önerilmiş, ancak PKK Davas tutsakları da dahil olmak üzere siyasetler (TKP/ML TIKKO-TDKP-DY\_ 5 gün mü, 7 gün mü sürecek protesto AG'si tartışması yapılmış ve sonuçta protesto AG'si yapılmıştır." Denilerek yer verilmiştir.

Yazının okunmasından sonra, cezaevinde DS'li tutsağın da olduğu bir toplantı yapılmış-

tir. Toplantı da yazı değerlendirilmiş 5 gün mü, 7 gün mü tartışmalarının olmadığı mutabakatına varılmıştır. Gelişmeler şöyle olmuştur: ESKİŞEHİR tabutlukları gündeme geldiğinde olay değerlendirilmiş ve bu uygulamalar uzun bir hesaplaşmayı gerektirdiği tesbiti yapılarak dönüşümlü olarak 50'li günlere varan AG kararı alınmıştır. Fakat gelişmelere göre durumun yeniden değerlendirilebileceği farklı süreçlere yönelebileceği tesbiti de yapılmıştır. İlk grup 15 günlük AG'ne başlamış ve ESKİŞEHİR tabutluklarının kapatılması ile 9. günde AG bırakılmıştır. Mücadele dergisinin ilgili sayısında bahis konusu olan DS'li tutsak arkadaşın SAG temelinde herhangi bir önerisi olmamıştır. Ancak eylemin ikinci gününde almış olduğu yeni bir haberle SAG'ne dahil olduğunu belirtmiştir.

Bizleri böylesi bir açıklamaya iten neden ise, Mücadele dergisinin devrimci basının objektifliği ilkesini ihlal edip kamuoyuna yanıltıcı bilgiler aktarmasıdır. Zira benzeri bir tutum da 91 MART ayında cezaevimizde gündeme gelen PKK'li 2 tutsağın yeniden sorguya alınması girişimine karşı takınılan tavrın Mücadele dergisinde eksik, yanlış ve yanıltıcı bir şekilde yansıtılması ile gösterilmiştir. Oysa o olayda da irade ve eylem birliği sağlanmış ve uzun bir barikat direnişi sonucu arkadaşlar verilmemiştir. Bu yazının da düzeltilmesi teminatı verilmesine rağmen şimdiye dek düzeltilmemiştir.

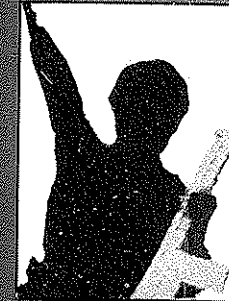
Biz aşağıda imzası bulunan siyasi tutsaklar olarak; Kamuoyuna yanıltıcı bir şekilde derginiz Mücadelede çıkan yazının düzeltilmesini istiyor ve bu açıklamamızı devrimci sorumluluğun gereği olarak yayınlayacağımıza inanıyoruz. Devrimci selamlar.

ERZİNCAN Özel Tıp Cezaevi  
PKK-TKP/ML TIKKO  
TDKP-DY Davası tutsakları

## SUBAT VE MART ŞEHİTLERİ MÜCADELEMİZDE YAŞIYORLAR!



Selahattin DOĞAN



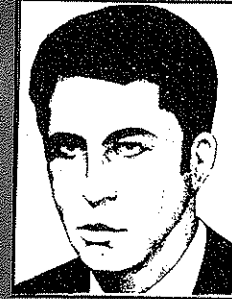
Hüseyin KARATAS



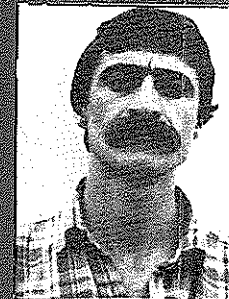
Ali CELİK



Kemal GÜNDOĞAN



A. Muharrem ÇİCEK



Seyfi BATAK



Halil KAYA



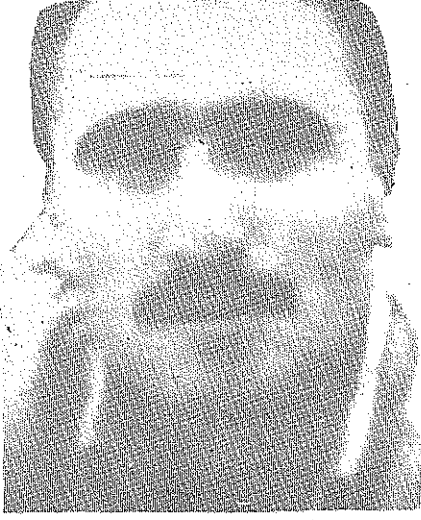
Hüseyin BABAYİĞİT



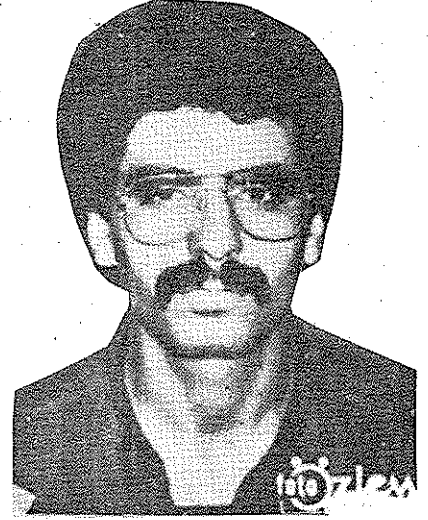
30 MART 1972

KIZILDERE

# NAZMIYE ŞEHİTLERİ MÜCADELEMİZDE YAŞIYORLAR



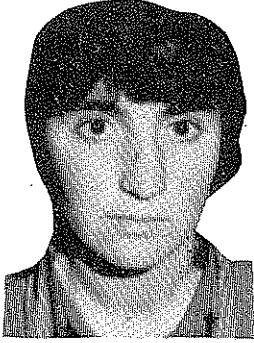
**Hüseyin DEMİR**



**Hüseyin YILDIZ**



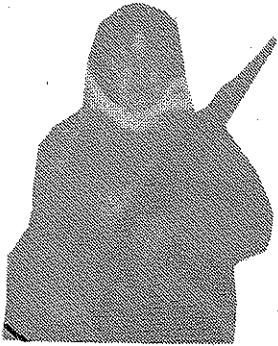
**Erdoğan KARATAŞ**



**Cemile SEVGÜL**



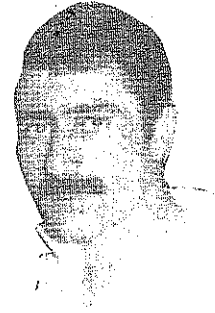
**Yazgülu KILIÇ**



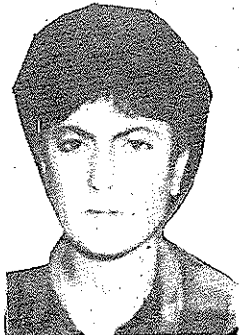
**Suna AY**



**Hıdır TOPÇU**



**Hıdır AKSAKAL**



**Emine AKYÜZ**

*"...Avunmayın, sızlanmayın kimse  
Dolmayın gözleriniz  
Daha çok dövüşeceğiz  
Haydi şimdi hep bir ağızdan  
On'lar ölmediler  
On'lar yaşamdır  
Yaşam kavgadır  
Kavgadağdadır  
Dağ yürekte*

*Yürek her yerdedir..."*



**ROJDA**